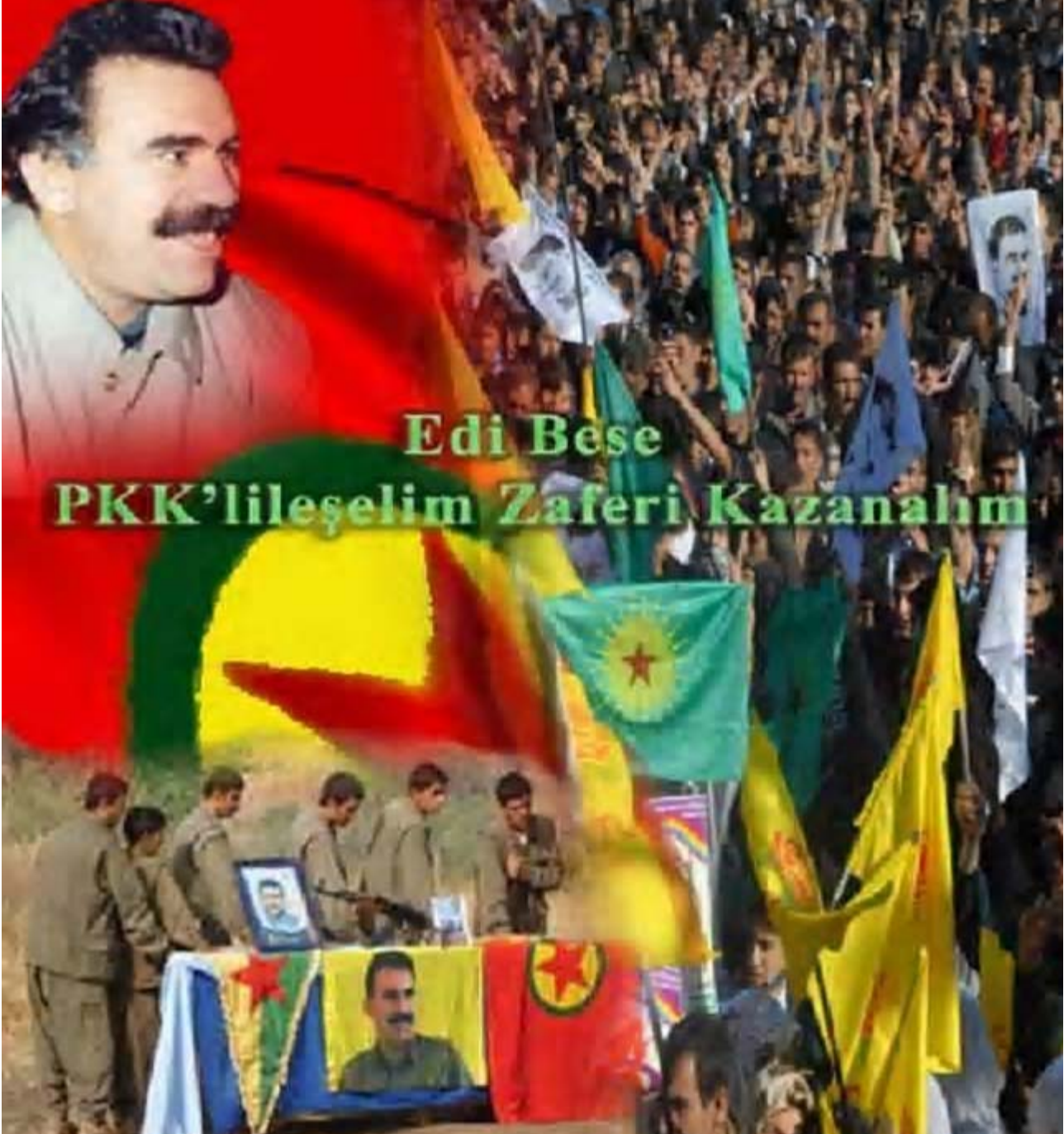

KEMÜ'NAR

Sosyalizminden Kuşku Duymak İnsandan ve Onun Geleceğinden Kuşku Duymaktır

İçindekiler...

**PKK'nin
Bütün şehitlerinin anısına
Dayanarak belirtirim ki
Partileşmek kadar
Değerli hiçbir çaba yoktur...**

Komünardan.....	2
Partileşmek Em Büyük Güçtür.....	3
PKK'nin 30. Kuruluş Yılına Yeniden Partileşme Hamlesine Dönüştürelim.....	11
Doğa Felsefesi Üzerine.....	30
Toplumsal Yaşam Ve Düzen Kuralları.....	39
PKK Kadroları Olarak Esas Görevimiz Önderlik Paradigmasına Girmemizi Engelleyen Her Şeye Karşı Edi Bese Demektir.....	45
Şehit Şilan Tasfiyecilik Karşısındaki Militer Duruşun İfadesi Olarak Tarihimizin Soylu Geleneğine Onurluca Kazılmıştır.....	51
Varoluşun Anlamsallığı.....	54
“21. yy. Devrimciliği Sosyal Bilim Devrimciliğidir” (Parti Önderliği)....	61
Okuyucu Mektubu.....	68
İkinci Yılın Ardından.....	70

KOMÜNARDAN...

Merhaba,

Partimizin 29'uncu kuruluş yıldönümünü büyük bir coşku, heyecan ve başarıma azmiyle, başta partimizin yaratıcısı ve halkımızı bugünlere getiren Önder APO'ya, halkımıza, dağlarda, zindanlarda, ülkenin her alanında direnen partimizin kadrolarına ve halkımızın, partimizin dostlarına kutlu olsun. Partimizin bugünlere taşınmasında kanlarını/canlarını katık etmek binlerce şehidimizi de saygı ve minnetle anıyor, ruhları şad olsun diyor, nice 30 yılları geliştireceğimiz direnişle karşılayacağımızı, Önder APO'nun takipçisi olacağımızı ve Önderlik paradigmasıyla mutlaka başaracağımız inancıyla 30'ncu yıla da büyük başarılar sığdıracağımızı bugünden buradan haykırıyoruz.

2007 düşmanın saldırılarının en kapsamlı olduğu bir yıl olmuştur. Önderliği imha etme temel hedeflerden biri olarak ele alınmış, zehirleme ve kötü koşullarda tutarak hastalığını derinleştirerek imha hedeflenmiştir. Partimiz buna karşı **"Êdî Bese, Önderliği yaşa ve yaşat"** hamlesiyle partinin 30'uncu kuruluş yılına yüklenerek zafer doğrultusuna girmiştir.

Önemli bir aşamadan geçtiğimiz, kader tayin edici günler yaşadığımız kesin. Partimizin 30'uncu kuruluş yılı üzerine ciddi hesaplar yapıldığını söyleyebiliriz. Türk Devleti 30'uncu yılında partimizi bitirmeyi amaçlamış durumdadır. Tüm çaba, gayret, enerji ve olanaklarını da bu amacına yönelik olarak devreye sokmuştur. Tüm planlamalarını buna uygun geliştirmekte, ittifaklarını, ilişkilerini de buna göre düzenlemektedir. ABD, ilkel milliyetçi güçler, İran, Suriye ve Irak hükümetiyle geliştirdiği ilişkiler; içte yaratmış olduğu şövenizm ve Kürtler üzerinde geliştirdiği linç girişimleri hep büyük amaç doğrultusundadır. Bugünü kendileri için koşulların en uygun olduğu dönem olarak görmekte ve değerlendirmektedirler. ABD'den, Avrupa Birliği'nden halkımıza ve partimize yönelik saldırı konusunda onay almış, KDP ile YNK'yi de partimize karşı harekete geçirmiş durumdadır. ABD partimizi düşmanı olarak gördüğünü ilan etmiş, KDP ile YNK Türk Devleti ile ABD'nin açıklamaları temelinde açıklamalarda bulunmuş ve bu güçlerden önce de partimize karşı harekete geçmiş durumdadır. Bu yaklaşımlarıyla partimizi kuşatmaya almak ve 30'uncu yılında tasfiye etmek istemektedirler. Partimize karşı geliştirilen hesaplar bu derece kapsamlıdır. Ama unuttukları bir şey var. O da; üzerinde hesap yaptıkları gücün PKK olduğudur.

Kuruluşunu ilan ettiği günden günümüze partimiz üzerinde hep hesaplar yapılmıştır. Her dönem tasfiye edilmek istenmiş, bu yönlü planlar geliştirilmiştir. Dıştan işbirlikçilerin, içten tasfiyecilerin ve Türk Devleti'nin birlikte saldırılarına karşı da geliştirilen kesintisiz direnişle tüm bu planlar boşa çıkarılmış ve partimiz 30'uncu kuruluş yılına girmiştir. 30'uncu kuruluş yılında da PKK Önder APO'nun söylediği ve yaptığı gibi; "sonsuz bir direniş" geliştirecek, bu hesapları da boşa çıkarıp başarıya ulaşacaktır. PKK Önder APO'nun yaratımıdır, teslimiyeti bilmez. İlk gün olduğu gibi bugün de söyleyeceği ve esas alacağı: **"YA ÖZGÜR YAŞAM YA HİÇ"**tir.

Partimizin kuruluş yıldönümü, dergimizin yayın hayatına başlamasının da yıldönümüdür. Tüm eksikliklerine, her alana ulaşamamasına rağmen dergimizin ideolojik mücadelede önemli bir işlev üstlendiğini ve yürüttüğünü, 2 yıllık yayım hayatından edindiği tecrübeyle 3'üncü yılını daha güçlü bir tarzda yürüteceğini söyleyebiliriz.

Yeni sayımızda buluşmak dileğiyle...

PARTİLEŞMEK EN BÜYÜK GÜÇTÜR

Abdullah ÖCALAN

PKK, 18. yıl gerçeğinde zafere en yakın olmayı kanıtlamıştır.

Büyük parti davamız, en az donanım ve fazla gelişkin olmayan iddialarla, ne olduğu ve ne olacağı fazla belirgin olmayan bir grupla Amed'in Fis Köyünde pratiğe adım attığında, günümüze kadar destansı diyebileceğimiz bir süreci yaşamamızın adıdır.

Şüphesiz parti tarihimizin daha öncesi de vardır. 1973 baharı partileşmemizin daha alt düzeyde rüşeym haliydi. Bu da bir ciddi adımdı. Yine daha sonraları her yılın böyle kuruluş anlamında bir yeri vardır. Nasıl ki her bahar yeni bir yaşamın başlan-gıcı ise, yeşerip filizlenme ve tohuma gelmede her yılın kesinlikle böyle bir anlamı vardır. Hem her yıl filizlenir ve tohuma gelir, hem de yalnız bir yıl için değil, ikinci yılda daha değişik bir ürün verir, üçüncüsünde ürün daha fazla olur. Şimdi on seki-zinci yılındayız. Ürünleri hem çok çeşitli hem de oldukça niteliklidir. Bu zenginleşme içinde PKK'yi buraya kadar getirdik.

PKK salt ulusal kurtuluş ürününü vermiyor, salt parti ürünü vermiyor, salt savaş

ürünü vermiyor; buna benzer birçok ürün veriyor. Bugün en iddialı sosyalizmin de ürünlerini veriyor, kadın özgürlüğünün ürününü veriyor. Tarihte eşine ender rastlanan bir özel savaşa karşı ayakta durmanın ürününü veriyor. Karşısında bütün dünya da birleşse yine de başarılabilceğinin imkânını ve ürününü veriyor. Bunlar parti davasında iddialı olanların eşsiz hazineler olarak görüp değerlendireceği, sınırsız zafer umudu ve tutumuyla kendini silahlandıracağı büyük değerlerdir.

Parti davasının önemini anlayamamanız veya bütün kapsamıyla değerlendirip gereğini yerine getirememeniz sizin için gerçek bir yetersizlik ve dolayısıyla bir üzüntü kaynağı olmalıdır. Bu aşamada parti ülküsü kadar bu kapsamda hiçbir ülkü ve değerli bir çalışmanın olacağını sanmıyorum.

Düşünün: Ben çoğunuzun yaptığı gibi ne kitleler içinde, ne de sıcak savaşım alanlarında çaba harcama imkânına kavuştum. Ama bir parti üzerinde, bir partinin fikrî örgütlenmesi üzerinde, özellikle kadro çalışması üzerinde yoğunlaştığımda ne des-tanlar yaratılabileceğini gösterdim. Bundan daha değerli çalışma olabilir mi? Çok zor koşullarda yapılan bu çalışmanın bile ne-le-re kadar olabileceğini şimdi görebilirsanız, "Parti davası çok büyük bir olay, partileşmek en büyük güçtür" diyeceksiniz. Önderlik işte kendini bu partileşmenin yoluna yatırmanın gücüdür. Daha da açarsak, ilkeleri vardır, onunla tutarlı çabaları vardır, bu çabaların yerli yerinde ustaca sergilenmesi vardır. İşte Önderlik, işte başarı budur.

Son zamanlarda sıkça görüyorum: "Parti ölçüleri aşındı, gerillada aşındı, yurtdışında, Avrupa'da yaşam aşındı" diyorsunuz. Bir PKK kadrosu için bu sözleri söylemek ve söyleyip de acı duymamak, acı duyup da kendisine karşı savaşmamak kadar tehli-keli bir tutum olamaz. Ama ne yazık ki, sadece bun-

ları söylemekle yetinmiyor ve olumsuzluğunu yaşıyorsunuz. Bana göre kaybetme-nizin en temel nedeni budur.

PKK'nin bütün şehitlerinin anısına dayanarak belirtirim ki, partileşmek kadar değerli hiçbir çaba yoktur. Parti ölçülerinde ısrar, parti yaşam tarzında ısrar, parti görevlerinde ısrar cephede kazanacağınız en son nihai zaferden bile daha değerlidir. Nihai bir zafer gelip geçicidir, belki ardından bir yenilgi de gelebilir. Ama kapsamlı bir partileşmenin önünde her zaman başarı vardır ve sürekli. Kapsamlı partileşen nihai zafere kadar kazanır. Onun için zafer kişiliğinde ısrarlı olan, önce partileşmenin tüm gereklerine ulaşmalıdır. Buna öyle fazla sözle anlam vermeme hiç gerek yoktur. Benim pratiğime bakın: Daracık bir yerde ve çok kısırlı olanaklarla yürüttüğümüz parti çalışmaları bugün bizi nereye götürdü, bizi nerelere taşıdı? Başarılarımız ne kadardı, bunları hesaplayabiliyor musunuz?

O halde parti tarihinden öğreneceğiniz en temel husus varsa, o da bütün başarıların sırrının partileşmede olduğudur; par-tinin ölçülerine, tarzına, temposuna ve ahlakına sahip olmada yattığıdır. Başarı bunda karar kılmada, bunda ısrardadır. Çok yapıldığı için fazla tekrarlamak istemiyorum. Ama çok yalın olarak parti tarihinden ne sonuçlar çıkarılmalıdır dersiniz veya PKK tarihi nasıl anlaşılmalıdır sorusu sorulursa, bu tarihin dönemleri vardır; her yılı vardır, hatta her saati vardır. Her bir saati kesinlikle diğerinden daha değerlidir. Bunlar bir zincirin halkaları gibi, sürekli göğe yükselen helezonvari bir sütun gibi hep birbirlerini ilerletir, bağlar; amacına ulaşmaya kadar dur durak bilmez; kopukluklar yoktur, sistemsizlik yoktur. Tarz ve tempo kesindir, düşmanın ulaşamayacağı kadar, dağıtamayacağı kadardır. Küçük bir tohum olarak Kürdistan topraklarına serdiğimizde, onun çürümemesi için gereken neyse yapılmıştır. En önemlisi de düşmandan korunmuştur. Yani sert bir rüzgârdan, kurak kalıp çürümekten korunmuştur. Bu nasıl oldu? Üzerine titreyerek oldu; bir

anının çocuğuna olan bakımından daha fazla bakarak bu sağlandı. İdeolojik çalışma bunun içindi. Düşman tehlike-lerinden uzak olmak için gizlilik şarttı ve bu başarıldı.

İdeolojik gelişme süreci, yılları, kesinlikle olmazsa olmaz kabilinden bir süreçti. Ondan önce bu halkın içinde sadece ken-dinden utanç duyma vardı. Kişinin atomuna dek toplumun parçalanması, dolayısıyla zayıflığı vardı. İddia yoktu, karar yoktu, bir araya gelme hiç yoktu. Kardeş kardeşi bile bir arada bir saat tutamazdı. İdeolojik hamle sürecimiz buna bir son verme süreciydi. Yıllarca inkâr edilmiş, "Ben bir daha sana gelemem, ben bir daha seninle yaşayamam" denilen toprağımıza ve insanımıza bir bakıştı. Hain gibi birbirlerine bakanların dost gibi bakmaya başlamalarıydı. Birbirlerine müthiş yabancılaşmış olanların tanışmışlığa gelmesiydi. İdeolojik gerçeklik budur. Bakış yaratıldı: Dost bakışı, birlik bakışı, ruh yakınlığı, ülke bakışı! Bunlar az önemli şeyler değildir. Yürümek için önce bakacaksın, yapmadan önce de göreceksin. Bunlar olmadan tek bir adım bile atılamaz. Önemi bu kadar büyüktür.

Örgütlenme, yürüyüşe geçmedir. Bakış açısı yaratıldıktan ve verilmesi gerekenler tespit edildikten sonra, ona yürüme gücü kazandırılmalıdır. Nedir bu? Toprağa ve halka yürüyüş tek kişiyle olmaz, örgütlenir. Bakışlarımızda tutarlıysak, görmemiz gerekenlerle birlikte yürüyeceğiz. Çünkü ulusal amaç herkesin amacıdır; bir avuç hain dışında, ihanette ısrar edenlerin dışında herkesin amacıdır. Özgürlük bir halk içindir, herkes içindir. Dolayısıyla herkesin yürüyüşünü gerektirir. Örgütün gereklerini bugün bile tartışıyoruz. Bu gerekleri yerine getiremeyenler yalancıdır. Örgütlenemeyenler hem bakış hem de yürüyüş yoksunudur. Onların ülkesine, halkına bakışı yoktur. Onlar birer kördür. Yalnız körce, sersemce kendilerini yürüteceklerini sanırlar. Bu yılları da biz yaşadık, hem de kısa aralıklarla yaşadık.

1980'lere merdiven dayadığımızda,

Komünar

toprağa yürüyüş, halka ulaşma asgari düzeyde gerçekleşmişti. Bu ne demektir? Bu, ideolojiden politikaya aşama yapmak demektir. Politikanın doğru olması, halk yürüyüşünün gerçekleşmesi ve bu anlamda özgür-lük savaşımının artık politik anlamda başlaması demektir. Düzen uyandı, bakış açısını yok eden ve "Senin ülken yoktur, senin halkın yoktur" diyen güç uyanıp baktı; bir bakış açısının oluştuğunu ve politikanın başladığını görünce, bir kez daha tek ferdi kalıncaya dek yok etmek için bildiğiniz geri bir faşist süreci bize karşı geliştirdi.

12 Eylül son tahlilde nedir? Bu bakış açımızın ve halk yürüyüşümüzün yok edilmesidir. Bu büyük bir savaştı, özel savaştı. Biz daha onun ayak sesleri geldiğinde yurtdışına çıktık. Yürüyüşün kesilmemesi için bu bir taktikti. Taktisyenlere sorarım: Daha ayak sesleri bile çok uzaklardan gelirken, biz neden bu adımı attık? Ve adeta iliklerimize kadar titriyoruz. Bunun altında ezilmemeyi nasıl başaracağız? Sorumluluk duygusu işte budur. Bu bakış yok olmasın ve bu yürüyüş kesilmesin diye yüreklerimiz nasıl sık atıyordu? Acaba bunu hiçbir zaman düşünecek misiniz?

Yakalanmamak! Bu yılları hatırlıyorum. Yakalandığımda sadece kopan benim yüreğim olmayacak, bir halkın yüreği olacak! Karartılan bakışlar sadece benim bakışlarım olmayacak, kendi toprağında biraz özgürce, biraz ulusalcı bakması gereken bir halkın bakışları olacak. Onun gözleri dökülecek. Bu nedenle aman kendini koru! Korumak için, yaşatmak için kendini iğne ucundan geçirme taktiğini uyguladık. Bunun için dur durak olur mu, bunun için kendini yere atmak, bunun için kendini ucuz ölüme terk etmek olur mu? Tam tersine, çünkü sende gören göz artık bir halkın gören gözüdür, atan yürek bir halkın yüreğidir. Ona nasıl ihanet edebilirsin? Eğer gerçek böyle ise, milyonlar kişinin yüreğinde atıyorsa, gözleri milyonların gözleriyse, büyük görüyorsa o kişi duramaz, o kişi görmezlik edemez.

İşte biz böyle yaşamaya başladık. Partinin bakıştaki iddiası, soluksuz yürüyüşü böyle anlamlıdır. Gelişmeyi biz böyle sürdürdük. Bu çoğunuzun daha halen anlamadığı bir gerçeklik oluyor. Bizim yürüyüşümüzde veya partimiz adına bende böyle gelişti, böyle anlam buldu. Çoğunuza şaşıyorum, halen bu bakış açısına ve yüreğe sahip olmayanlarınıza şaşıyorum: Ne kadar acı ve ne kadar iflah olmaz bir durum! Düşman çizmesiyle partimiz adına ne yapılmışsa yerle bir etmek istediğinde, biz bir savaşçı yetiştirmek için canımızı dişimize takıyorduk. Arkamda yer alanlar, o süreçte "Bir daha ülkeye dönüş mü?" diyerek dalga geçi-yorlarmış. En kendini sorumlu tutması gerekenler böyleydi. Fakat başka yapılacak bir şey yoktu. Bir savaşçı yetiştirmek için o zaman bunun dışında bir şeyle uğraşmak mümkün olamazdı. Her şey oradaki ısrara bağlıydı. Tarihi kaybetmek istemiyorsan, yüreğinin sökülüp kurutulmasını istemiyorsan, savaşta ve savaşçıda ısrarlı olacaksın. Hiç kimse bunun anlamını bilmedi; "Neden bu arkadaş bu kadar ısrarlı?" demedi. İsrarlı olmak gerekirdi, çünkü başarılmaya ortada hiçbir şey kalmıyordu.

Şimdi ben sizin bakışlarınıza ve yürek atışlarınıza baktığımda bu noksanlığı görüyorum. Çokça söylendiği gibi, trene bakan gibi mi, mandanın yürek atışı gibi mi sorularını soruyorum. Eğer benim gibi bakılsa ve duyulsa, eminim ki o çabanın önünde hiçbir engel duramaz. Hele parti görevlerinde, savaş görevlerinde böyle başarısız kalınamaz, çaresiz de kalınamaz. En çok hayıflandığım bir konu da budur. Bunlardaki bakışlar kimin, nasıl bu toprağa gitmişler? Özgürlükle iç içedirler, ama halen bir keçi kadar ülkelerini sevmiyorlar. Cudi dağındaki keçinin Cudi dağına sevdası belki daha fazladır. Ama oradaki gerillanın bu bağlılığı daha gelişmemiştir ve biz buna öfkeliyiz! Yürekleri adeta manda yüreği kadar duyarsızdır. Orada bir tarih canlanıyor, orada bir özgürlük adım adım geliyor, geliştirilebilir, ama onlar bunun farkında değiller. İşte hayıflandığımız budur. Vurguladığım gibi, buna hiç mi hiç

saygılı olmadılar ve bunu her zaman büyük öfke ile karşıladılar? Bana göre bu büyük bir suçtur.

Düşünün: Siz savaşıyorlar, bunun daha bizdeki hikâyesinin nasıl geliştiğini bile bilmiyorsunuz. Hangi yürekte bahsedilir? Bakış açımıza dahi ulaşmamışsınız. Bakışlarımız size hiç güç veremez ve onun

**Düşünün: Siz savaşıyorlar
Bunun daha bizdeki
Hikâyesinin nasıl geliştiğini
Bile bilmiyorsunuz.
Hangi yürekte bahsedilir?
Bakış açımıza dahi
Ulaşmamışsınız**

sonucu olarak da tarzınız ve temponuz düşmüş-tür. PKK'yi anlayamadınız, onun bizim tarafımızdan yürütülüşünü duyamadınız, göremediniz. Onun için şimdi de fitne fesat topluluğu haline geldiniz. Bu yapılabilecek en büyük kötülüklerden birisiydi. Ve düşmanın en büyük seferlerine karşı duyduğum zorlukları, öfkeleri sizin bu bakışsız ve yüreksiz yaklaşımlarınıza olduğu kadar duymadım. Hele hele adamakıllı ülkeye yerleşmenin, onu solumanın, sadece görmenin değil yaşamının gerçekleşmeye doğru gittiği, halkla kaynaşmanın ve bayramlaşmanın imkân dahilinde girdiği bir süreçte bu halka dayatmalarınız, bu ülke içinde sanki kaçılacak veya yaşanılmayacak bir yermiş gibi davranışınız kadar beni öfkeliendiren hiçbir tutum yoktur. Buna en lanetlisi denilir. Hâlbuki biz o yıllarda tarihin en önemli, bizim için belki de tek yaşamaya doğru giden savaşını başlatmıştık. 15 Ağustos Atılımı, onun öncesi ve sonrası öyle nefes nefese geliştiriliyordu ki, tüm zorlukları benim için bir hiçti. Hatta zorluklar beni daha da kamçıliyordu. Bakıyorum, "Üzerine nasıl konulur, onların ürünü nasıl ele geçirilir?" denildi. Bu ne vicdansızlık, bu ne saygısızlık!

Savaşı anlamamak, savaş hikâyesini, savaş tarihini böyle anlamak ne kadar büyük yanlışlık veya büyük bir yürekte ve saygıdan uzaklık, bunun çabasını hiç anlamamaktır!

Bunu nasıl yaptınız? Savaş komutanları, savaş birliklerinin başında yer alanlar neden bunu anlayamadılar? Hep kendi kendime sorardım: Savaş tarihine hiç anlam vermem, bir silahın elde ediliş hikâyesini bilmeme, kimlerin ne kadar rol oynadıklarını anlamamama nasıl olur? Bunları bilmeden onlarca silahı düşmana kaptırdık; bir savaşçının yetiştirilmesi için yıllarca süren çabayı bilmeden günde beş-on kişiyi bir ülke uğruna kaybettik. Bunlar sizi ancak lanetli yapar. Bu anlamda siz parti tarihini anlamak şurada kalsın, ortamımızda kara bir leke gibi yer işgal ediyorsunuz.

Partinin savaş tarihini anlamamak büyük vicdansızlıktır.

Hâlbuki bu süreci başlatmak mucizevî bir olaydı. Tarihte hiçbir Kürt isyanı birkaç aydan öteye gitmemiş ve hepsi de baş aşağı gidişin bir adımı olmuştur. İlk defa giderek yükselen ve başarı umudu veren bir süreç yakalanmıştır. Bunun en büyük sorumlulukla değerlendirilmesi ve "Bir yapı taşı da benden" dercesine üstüne konulması gerekirken, "Savaş kurallarını gevşetelim, olanakları çarçur edelim, bu komutanlık belasıyla kendi en iğrenç düzenden kapma beş para etmez güdülerimizi tatmin edelim" dediniz. Bu benim için en büyük düşkünlük oluyor.

Açık açık söyleyeyim: Adınız ve ününüz ne olursa olsun, eğer tarih bir gün bana sonucu gösterirse, zaferi yakalamış birisi dahi olsanız, sizden hesap soracağım. Daha önceki yıllarda o kadar şehit gömülmüş ve o kadar umutlar dirilmiş ki, bunlara hak-kını vermemek mümkün değildi. Bu anlamda biraz da kendinizi gözden geçirin. Siz yıllara bu anlamı verdiniz mi?

Karşıımızdaki özel savaş fırtına gibi esiyor. Çok iyi biliyorum ki, özel savaşın arkasındaki ona şunu söylüyordu: "Bu başkaldırının, bin yıldır yerle bir ettiğimizin, ama daha ölmemiş olup ben yaşamak istiyorum

Komünar

diyenin başını ez!" Bin yıllık tarihi ona bunu dayatıyordu. Bir hücum dalgası daha; küfürle, savaş tarihinde yeri olmayan özel savaş yöntemleri ile yüklen ha yüklen! Sırf o olumsuz tarihi kurtarmak için! Bunu da görüyoruz.

Size açık söyleyeyim ki, "Savaşmak istiyorum, gerillacı olacağım" diyenler, eğer bize biraz saygıyı kendilerine yakıştırmak istiyorlarsa, düşmanın bu dalga dalga gelişimini görmelidir. En önemlisi de kendi arkasındaki o büyük uyanan emredici yaşam umutlarına mutlaka sahip çıkmak, ölümcül kılan yanlış ve yetersizliği de gidermenin büyük öfkesi içinde olmak gerekiyor. Siz bunu yaşayıp duymadan nasıl savaşacağınızı

sanıyorsunuz? Neden yürekleriniz böyle kas-katı kesilmiş? Utanıp sıkılmadan halen karşı-mıza bir savaş adayı, hatta komutan adayı diye dikiliyorsunuz. Sıkça kendi kendime soruyorum. Bunlar kimdir?

Ben kendimi sizin gibi dağlara taşı-
ma imkânı bulamadım, geniş halk yığınları
içine girme imkânım olmadı. Ama düşünün:
Ufacık bir mevzide kolay kolay zapturapta
alınamaz yaşamımı yatırdığımda neler yap-
tım? Peki, siz ne haldesiniz? Bunları de-
ğerdirmeniz gerekiyor. Kolay komutan, hele
namuslu ve şerefli savaşçı olunamaz. Bir gün
başımı düşmandan kaldırıp sizin üzerinize
eğildim mi, gerçekten hesap verecek bir duru-
munuz olmalıdır. Eğer savaşa inanıyorsanız,
"Bu işte varım" diyorsanız, ben hatırınızı kır-
mamak için sizleri kovmuyorum. Böyle bir
özellik var, ben insanı kovmam. Benim

tabiatımda bu yoktur ve kimse de beni kova-
maz.

Siz savaşın şerefiyle, savaşın onuruyla
oynuyorsunuz. Savaşın amaçları, savaşın
sizdeki tarihi ile oynuyorsunuz, hatta görmez-
likten geliyorsunuz. Ben bunu kabul edebilir
miyim? Bana biraz saygınız varsa anlamak
zorundasınız. Anlamıyorsunuz. Size açık gös-
teriyorum ki, bu savaşı ben yürütüyorum. Sa-
ndığınız savaşım gibi, kendinizi aldattığınız
gibi değil.

Artık PKK tarihini anlatmaya gücüm
yetmiyor. Hem çok konuştuğum için tekrar-
dan ötürü gücüm yetmiyor, hem de çok kap-
samlı ve yenilikleri olduğu için anlatmaya güç
az kaldı. En önemlisi de bunu anlatılmaz
kıldığınız için gücüm yetmiyor. Sizi kovasım
geliyor, açıkça söyleyeyim, öfkeleniyorum.
Bu büyük tarihe yanaşmadığınız için, bu
büyük tarihi kirlettiğiniz için, bu çarpık ve
hataya bu kadar müsait kişiliği dayattığınız
için öfkeleniyorum. Hızımı kesiyorsunuz.
Rica ediyorum, bir an önce bu tarihin önünde
engel olmaktan çıkın. Kendiniz tepe-
leneceksiniz.

Bu tarihe göre biraz yiğitlik mümkün
değil mi? Partinin her biri birer abide
değerinde olan ve bu kadar anlam ifade eden
şehidi olacak, sizin de çarpıklığınız bu kadar
olacak! Bir halkın yaşam olanağı bu kadar bı-
çak altında olacak, siz de bu kadar duyarsız
olacaksınız! Olanaklar savaşı bu kadar aman-
sız olacak, siz de bu kadar çarçur edeceksiniz!
Açık söyleyeyim: Bu yaklaşımlarınızla, ayıp
olmasın, ama durumunuz sokaktaki en düşkün
kadın ve erkeklerden daha kötüdür.

Bu değerler karşısında böyle kolay
duruşa geçilmez, hele sizin gibi hiç durulmaz.
Parti davasında bu kadar hatayla, bu kadar
yetmezlikle kalınmaz. Buna kısaca "Düş-
manlık yapıyoruz" denilir. Bu tarihe karşı in-
san nasıl düşmanlık yapar? Eminim ki, düş-
manın bir ajanı burada olsaydı, ben onu
yüreklendirir ve kendimle yürütürdüm.

Dolayısıyla PKK tarihine doğru
dönüş yapacaksınız, doğru anlam vere-
ceksiniz. Bu yıldönümü dolayısıyla çok açık

konusuyo-rum. Böylesine dönüş yapmayanlara, hakkını vermeyenlere benim hiç saygım olmadığı gibi, metelik kadar değer vermeyeceğim. Benim için bu her şeydir. Parti tarzına göre olmak benim için her şeydir. Böyle olan benim yüreğimdir, ruhumdur, sevgimdir. Biz zaten bunlar için varız. Başka türlü kimse bizi kullanamaz, kimse bunu paylaşamaz.

1990 sonrası halkın daha köklü kalkışmaya cesaret etmesi var. Bir serhildanlar dönemi ve ARGK'nin ordumuzun hızla elli binlere tırmanma imkânı doğduğunda artık yüreğimiz yüreğimize sığmıyor, çalışmalarında sınır tanımıyoruz. Şu daracık saham-da dört bin kişiyi eğitiyorum. Yurtdışıdır, çok az imkânları vardır. Siz ülkedesiniz; her bölgeye akın akın savaştı geliyor ve kitlelerle iç içesiniz; ama siz onları uzaklaştırıyorsunuz, kaçırıyorsunuz ve çok kolay imhalara terk ediyorsunuz. Bu tarihte bunun kadar öfke verici bir şey düşünülebilir mi?

Düşman bu yıllar için şunu söylüyor-du, daha yeni yeni itiraf etti: "1992'lerde Kürdistan'ı kaybetmiştik" diyor. Karşımızdaki kontrgerillacıların tüm iddiası şudur: "Biz kaybedilen Kürdistan'ı yeniden kazandık" diyorlar. Buna kim yol açtı? Gerçekten kazanmaya doğru giden bu Kürdistan'ı, bu devrimi kim kaybetti? Bunu ciddiyetle kendinize soracak mısınız? Tarihte kendinizi sorgulama cüretini gösterecek misiniz? Bu büyük kazanmanın olanaklarını görmek, bunları gerektiği kadar işlemek görevini anlayacak mısınız? Yapamadığınızda düşmana nasıl kazandırdığınızı göreceksiniz? Bunları görmeden olmaz; bunları görme-den yürek büyütülemez, düşünce geliştirilemez; hele askeri stratejiye ve taktiğe anlam verilemez! Ne yazık ki, bu yaramaz ve yetmez kişiliğinizle her yerde kırk defa bu tarihi yenilgiye uğratacak hale getirdiniz.

Evet, yıllık çalışma bilânçom, yalnız bu sahada binlerden aşağıya olmayacak savaştıyı eğitmek ve onun kadrosunu yetiştirmeye çabalamak ve tabii bir de silahlandırmak oldu. Dünya tarihinde hiçbir kurtuluş hareketinde bu görülmüş müdür? Açın bakın,

bütün yurtdışı alanlarda çalışan önderleri inceleyin; örgütlediği insanlar yüzü bulmamıştır. Bu süreçte ben kendi elimle yalnız otuz bini aşkın insan yetiştirdim. Meteliksiz başladım, trilyonlarla para harcadım ve hepsini silahlandırıdım.

Sizler ne yaptınız? Sadece çarçur etmek! Ne de olsa yağmur gibi olanak geliyor, savaştı geliyor. Kullan ha kullan! Bunu yaptınız. Botan'da böyle yaptılar, Amed'de böyle yaptılar, her tarafta böyle yaptılar. Şimdi Güneyde aynı şeyi yapıyorlar. Sö-züm ona o yaramaz sefil ruhlarını orada doyuracaklar. Her yıla nasıl yenilgiler dayattınız? Size rağmen, çok iyi biliyorum ki, yine de dayandık. Benim için savaş bitmedi. Tam tersine, hepsini bir hazırlık olarak kendime alıyorum. Parti içi ve dışı diploma-siden savaş cephelerine kadar her şey bir hazırlıktan ibarettir ve kendimi yeniden verdim.

Düşman benimle savaştı, siz de ağırlıklı olarak savaştınız. Emeğinizi inkâr eden yoktur. Çabanızı sizden daha fazla biz takdir ediyoruz. Bizim öfkelendiğimiz kendinize yaptığınız saygısızlıktır, emeğinize değer biçmemenizdir. Hiç öfkelenmenize gerek yok; kendisine saygısızlık edenlerin ancak kendisiyle savaşıma hakkı vardır. Vereceği hiçbir sözü yoktur. Biz sizlerle de savaşarak bu anlamda hazırlıklı hale geldik.

Düşmanın bugün çıldırdığı bir konuma gelmesinde benim tarzım sonuç almıştır. Daha düne kadar bizzat düşmanın içinden gelen bir bilgi şunu diyor: "Devleti de, toplumu da bu hale getirenler kendi kurtuluş yollarını sizin kişiliğinize suikasta arıyor. Aman kendinize dikkat edin. Bu kadar kire bulaşmış olanların aklanmaması için kendinizi yaşatın!" Bunu siz söylemiyorsunuz, düşman cephesinden biri söylüyor. Biz bu savaşı biraz böyle geliştirdik. Kirli savaşın yürütücüleri kendi toplumuna, hatta kendi devletinin de başına bela getirerek bu sonuca ulaştı. Büyük insanlık savaşımımız, kendimizi büyük inatla buraya kadar getirişimiz, düşman cephesini parçaladı ve kirli savaştıları kendi içlerinde bile taşınamaz bir yük haline

Komünar

getirdi.

Düşman çözülüyor. Eğer siz yardımcı olmazsanız bunlar yenilecektir. Bu kaçınılmaz bir yenilgidir. En çok umut bağladıkları sizsiniz. "Bir kişi var, onu götürürsek, bugünlerde gerisi kendileriyle savaşıyorlar, bizim hiç savaşmamıza gerek yok" diyorlar. Zaten siz Ana Karargâhımızda bunu kanıtlamadınız mı? Halen yazıyorlar, "Bölüğü dağıtıyorlar" diyorlar. Bunu söyleten siz değil misiniz? Bugünkü düşman basını bile bunu söylüyor. Kirli özel savaş çetesinin en büyük umutları sizler oluyorsunuz.

Benim ölüp ölmemem veya ben ölsem de savaşı yürütüp yürütmemem ayrı bir konudur. Biz savaşımımızı kendi ölümümüzle sınırlamıyoruz. Ama düşman için böyle umut olmak sizin için en büyük ayıptır, şerefsizliktir. Bunun tek yolu, bir an önce bu düşmandan kurtulmaktır. Sizler derken, hiç kimse "Bu kadarı banadır" veya "Bana değildir" demesin. Az çok herkes bu suçta çok büyük bir sorumluluk payına sahiptir. Siz fazla yorgun değilsiniz. Çok genç ve oldukça atılım yapabilecek durumdasınız. Hem büyük bir şansa sahipsiniz, hem de olanaklarına hâkimsiniz. Fakat bunun üzerine bu son yıllarda görüldüğü gibi, "Ele geçi-reyim, kendimi yaşatayım" diye giriş yapılmaz. Bunun düşmanın yapamadığını yapmak anlamına geldiğini düşman size söylüyor, ben söylemiyorum.

Bu, savaş hainliğinden daha kötüdür. Çok özel bir kontra bundan daha tehlikeli iç cephede yürütme ve bitirme işini yürütemez. Buna şunu ekleyerek cevap vereceksiniz: "Keyfimiz, benliğimiz, yaşam hakkımız." Böyle yaşam hakkı mı olur, böyle bencillik mi olur? Bu bencillik bile değil, körce güdülerle takılıp gitmiş bir hayvan olmalıdır. Bu kadar küçük amaçlar için savaşılmı mı? Bu kadar bencillikle savaşın tümünü görmemek, savaşta yalnız kendi komutasını görmek sizin suçlarınızdır. İliklerinize kadar böyle dolusunuz. Hiç böyle savaşılmı mı? Bu ancak düşman adına savaşmadır.

Yapmayın! Lümpen olduğunuzu biliyorum, ama artık bu kadar lümpenliğe de karnım toktur. Açık söylüyorum: Bu kadar düşmanın bel bağladığı kişiler, benim için artık sinek kadar değersizdir. Halkların huzuruna, halkların tarihine, hele bizim halkımızın biricik özgürlük umuduna böyle başarıyla yaklaşma imkânı doğmuşken, siz kimin adına böyle kalabilirsiniz? Kimin adına, kimden bu cesareti alabilirsiniz? Bunun kör bencillikten, egoizmden başka bir izahı var mı? En sefil lümpenliğinizden başka cesaret kaynağınız var mı? Çok çürümüş, bitmiş tükenmişliğinizden başka bir izahı var mı? Düşman buna umut kesiyor. Çürü-yen, dökülen düşmana böyle umut olmak kimin haddine?

Demek ki, gerçekten tarihi çok zor olduğu kadar anlamlı olan önümüzdeki savaş sürecine tarzımızın önderliğinde yürürken, böylesine görkemli bir tarihi arkasına almışken, özel savaş cephesinde de en son insanlık katli suçunu işleyen düşmanı böyle karşısında görürken, herhangi sıradan bir savaşçı, hele hele birçok hata işleyen bir komutan gibi olunamaz. Bunun izahı yapılamaz.

Ben bu sürece de varım. Sonuna kadar yenme azmimi, sadece azmi değil kararlılığımı, sadece kararlılığımı değil en azından emek kadar çabamın amansız oluşunu, tecrübemin gücünü, bizzat kazan-dığım mevkileri göz önüne getirerek varım diyorum. Sizler de diyorsanız, bu işin komutasız olmayacağını düşünüyorsanız, nasıl ki başsız yürünmez diyorsanız, o halde bu var olma tarzıma göre varım diyeceksiniz. Hele özellikle ordu da bu kesinlikle böyledir. Yetki alıp kendini yaşatmayı asla bir daha değil dilinize, beyninize bile getirmeyin. Bu yetersizliklerle, bu yanlışlıklarla değil bizden izin almak, semtime bile uğramayın.

Burada şunu görüyorsunuz: Biz parti davasında da, ordu davasında da gördüğünüz gibi zayıf değiliz. Görmeme gibi bir durumunuz da yoktur, hükmetmeme gibi bir konumda da değiliz. Siz bunu yanlış anlıyorsunuz. Hakkımız, görüyoruz ve olanaklıyız.

Size büyük bir şans verilmiştir. Özgürlük davası öyle kolay değildir. Tarihin bu adlaşma süreci sıradan bir süreç olarak ele alınamaz. İki kelimelik fikri bile beni büyük heyecana getirdi ve öyle başladı. Bugün gerçekleşmeye doğru bu kadar gitmişken, insan hiç heyecansız durur mu? İnsan hiç hücumsuz kalabilir mi? İnsan hiç anlayışsız olabilir mi?

Bu dönemler kartal kanatlarıyla uçuşma dönemleridir. Bu dönemler yüreğin sonuna kadar haykırdığı, yaşama hakkına hiçbir dönemde bu biçimde yaslanılmadığı bir dönemdir. Bayram dönemidir. Sadece ulusal amaçlarımız için değil, sosyalizmimiz bile dünya halklarının ilgisini çekiyor. En köhne-miş kapitalist ülkelerin aydınlarında bile bir umut yaratıyor. Katliam altındaki bir halkın devrimini başarmakla kalmıyoruz. En gelişmiş uluslardaki umutsuzluğa da umut oluyoruz. Parti gerçeğimiz budur, savaş gerçeğimiz budur.

Bu şanlı on sekiz yıla büyük değerler sığdırılmıştır ve en önemlisi de büyük bir patlamanın özgürlük şafağının çarpıcı aydınlığına gelip dayanmıştır. Her kim ki bunun heyecanını yürekte duymuyorsa, o büyük bir sefil veya münafıktır. Ona hiçbir der-man artık çare olamaz. Ama sıradan yaşamla, halkıyla, insanlıkla bağı varsa, bu dönemler bayram dönemidir.

Biz bunu yaşamı bir sigara dumanında ibaret görmeyenlere, yaşamı insanlığın o ilkel dönemlerdeki toplayıcılıkla karın doyurmasından ibaret görmeyenlere söylüyoruz ve insan olmanın yüce değerlerine sonuna kadar sahip çıkmanın bir gerçekleşmesi olarak anlam veriyoruz. Bunda da hem haklıyız, hem de onu kazanmayla, ürünlerini çok zenginleştirmek ve bollaştırmakla gös-teriyoruz. Fikri güzel, maddesi güzeldir. Bundan daha değerli ne olabilir? Öfkesi yerinde, sevgisi yerindedir. Bundan daha yerinde olan ne olabilir ki? İşte size böyle bir yücelikler dünyası veriliyor. Bundan daha yüce ne talep edilebilir? Parti bu ka-dar büyüktür ve siz yaşayanlara, bunu en çok hayata geçirmek isteyenlere sunmuştur. Bundan daha değerli armağan ne olabilir? Anlamayan, takdir

etmeyen, çok bireyci, keyfince yemek isteyenler kadar zındık olan kim olabilir, hırsız olan kim olabilir?

Şehitlerimizin kanıdır, böyle yüceltilen değerlerin altında yatan adsız milyonlarımızın emeğidir sizlere sunulan. Onun ka-dar kutsal karşılanacak bir değer var mıdır; buna hiç kadir bilmezlikle yaklaşılabılır mı? Görüyorsunuz ki, parti tarihinin bu on sekiz yılı görkemli, amansız, öfkeli, aydınlıklı, savışlı, başarılı ve trajik yenilgilidir. Hepsini iç içe yaşıyor. Giderek önümüzdeki günlere daha büyük bir aydınlık, başarı umudu ve yok edilemez başarı olarak sizle-ri, tüm PKK'lileri ve dostlarını, her cephede savaşılanları ve tüm halkı böylesine büyük bir dava partisine, yenmeye doğru ve yenilmezliğe götüren partiye sahip çıkmaya davet ediyor. Onun başarısı için bütün yeteneklerinizi bir kez daha göstermeye, dilemeye, olanaklarını doğru parti taktikleriyle, en başta onun savaş stratejisi temelindeki gerilla taktikleriyle, döneme uygun planlanmış hazırlıklı tarzıyla karşılamaya çağırıyor.

En başta parti militanlarını bunun birinci dereceden sorumluları olarak ideolojik, siyasi ve örgütsel yaklaşımlarıyla karşılamaya; parti içinde, yaşamında ve öncülüğünde onunla uyuşmayan ne varsa silip süpürmeye; doğruları için ne gerekiyorsa onun savaşımını ve başarılı çabasını göstermeye çağırıyoruz.

Bu temelde kaybettiğimiz yılları bu eşsiz şansla yeniden değerlendirmeye ve mutlaka başarmaya, affedilecek yanlarınız varsa kendinizi hızla ıslah ederek katılmaya, başarmak isteyip de başarmama durumumuzu yine bu önümüze verilen imkânlar ve parti yetkileriyle yerinde yeterlice değerlendirmeye, on sekizinci yılı kendi yaşamımızın tek büyük davası haline getirmeye çağırıyoruz.

Emredilen, oldukça yakın olan, bundan sonraki yılları ve özellikle 2000 yılına dayanan yılları zafer şiarı temelinde yakalamaya, bu temelde kendisini amansız yoğunlaştırmaya, zaferi kaçırtaçak tek bir yetersizliğe fırsat vermemeye, bu yılları mutlaka zafer yılları haline getirmeye çağırıyor, başarı diliyorum.

Yaşasın PKK

PKK'nin 30. Kuruluş Yılına Yeniden Partileşme Hamlesine Dönüştürelim

Şehitler partisi PKK'nin resmen kuruluşunun 30. yılına giriyoruz. 29. kuruluş yıldönümünü başta PKK'nin kurucusu ve yaratıcı olan Önder APO'ya, tüm halkımıza ve dostlarımıza, bütün parti kadro ve sempatanlarına kutlu olmasını diliyoruz. PKK'yi var eden, Kürt halkını yeniden yaratan ve bizi bu günlere getiren kahraman şehitlerimizi, Hakilerle, Halillerle, Mazlumlarla, Kemallerle, Hayrilerle başlayan ve Şılanlarla, Viyanlarla, Sorxwinlerle devam eden, sayıları on binleri bulan büyük özgürlük ordusu kahraman şehitlerimizi saygı ve minnetle anıyoruz. 30. parti yılında tüm kadro ve sempatanlar ile halkımıza ve demokratik güçlerine özgürlük ve demokrasi mücadelelerinde üstün başarılar diliyoruz.

Hiç kuşkusuz PKK Mezopotamya topraklarında doğup gelişen en derin bir özgürlük akımı ve en köklü halk özgürlük hareketlerinden biridir. Resmen kuruluşundan bu yana geçen 29 yıl içinde ve yine ilk tohumlarının atıldığı andan bu güne gelen 35 yıllık süreçte Kürdistan toprakları üzerinde yeni bir

tarih yaratmayı başardığı tartışma götürmez bir gerçektir. Sömürgeci egemenlik altında baş aşağıya giden ve üzerinde soykırım uygulanan Kürt halk tarihini tersine çevirerek Kürdün bağımsız, özgür ve demokratik düşünme, bu değerleri gerçekleştirmek için örgütlenme ve böyle bir yaşam sürecini geliştirerek Kürt halk tarihine yeni bir başlangıç yaptırdığı ortadadır. Bu bakımdan Kürdün miladı olmayı hak etmiştir. PKK'nin bu tarihsel gelişmeleri; Önder APO'nun kişiliğinde şekillenen büyük özgürlük bilinci, tutkusu, arayışı, halka derin bağlılığı ve yüksek bir sorumluluk duygusunda kendini bulan özelliklerle gerçekleştirdiği bilinmektedir. Umudun her şeyden değerli olduğu felsefesi PKK'yi var eden ve görevlerini başarmasını sağlayan temel bir çıkış noktası olmuştur. Bu bakımdan 35 yıllık bir tarihsel gerçeği ifade etmesine rağmen daha ilk anın heyecanı, coşkusu, tutkusu bu 30. yıla girişte de capcanlı yaşayan bir gerçek durumundadır.

Hepimiz çok iyi biliyoruz ki geçen 30 yıl içerisinde sadece Kürdistan'da değil, Ortadoğu'da hatta dünyada bile en çok tartışılan, tanım getirilen, üzerinde söz söylenen güçlerin başında PKK gelmektedir. Herkes kendi penceresinden bakarak PKK olayına tanım getirmeye, kendi çıkarları doğrultusunda PKK'yi adlandırmaya çalışmıştır. Kuşkusuz ki geçen 29 yıl boyunca PKK'yi en çok tanımlayan, anlamaya ve anlamlandırmaya çalışan onun yaratıcısı, kurucusu ve önderi olan Önder APO olmuştur. Önder APO PKK'yi insana yaşam veren damarlardaki kana benzetmiş, dolayısıyla Kürt halkının özgür ve demokratik yaşamını sağlayan özsü olarak tanımlamıştır. PKK'yi Kürdistan'da iyiliğin güzelliğin doğruluğun adaletin özgür ve demokratik yaşamın yeniden dirilişi olarak ifade etmiş, PKK'yle Kürt halkının baharlaştığını, yani Newroz halkı haline geldiğini, ortaya koymuştur. "PKK'li olmak her gün yeni başlangıçlar

yapabilmektir" diyerek, PKK diyalektiğini ortaya koyan Önder APO, insanlık tarihi içerisinde PKK'nin yerini ve rolünü çok geniş biçimde izah etmiştir. Bir yönüyle PKK'yi umut, heyecan, coşku; bir tarz, bir insan ve toplum duruşu; bir iyilik, güzellik, adalet örneği olarak ifadelendirirken, diğer yandan kötülükleri Kürdistan'da yargılayan bir olgu, bir mücadele gücü, özgürlük ve demokrasi hareketinin kurmayı olarak ifadelendirmiştir. PKK'nin, insani sorumluluk duygusunun en yüksek düzeyi olarak; ödünsüz, hesapsız, çıkarsız, kendini özgürlük ve demokrasi hareketine adanmış kişilerin mücadele mevzisi olarak ifadelendirip, bir şehitler partisi olarak tanımlamıştır. Her biri Kürt halkının özgür demokratik varlığını ve yaşamını yüreğinde temsil eden, özgürlük abideleri olan kahraman şehitlerimizin PKK'nin var oluşunda, tarzında, üslubunda, mücadele ve yaşam felsefesinde yaşadıklarını ortaya koymuştur.

Önder APO'yla birlikte bu 29 yıl boyunca PKK'yi en çok anlamaya çalışanlar da; kadınıyla genciyle, emekçisiyle, yaşlısıyla, çocuğuyla yiğit Kürt halkı olmuştur. Kürt halkı PKK tanımını, "PKK halktır halk burada" şiarında özetlemiştir. PKK'yi özgürlük bilinci edinen, bu doğrultuda örgütlenen ve mücadeleye yürüyen halk olarak tanımlamış, dolayısıyla Kürt halkının ulusal demokratik kimliği olarak görmüştür. Dolayısıyla özgür Kürt ve Kürt halkı ile PKK özdeşleşmiştir. Önder APO ve Kürt halkıyla birlikte geçen bu 29 yıl boyunca başta Kürdistan'ın dört parçası olmak üzere, tüm bölge ve dünyada PKK'ye ilişkin her türlü söz söylenmiş ve tanım geliştirilmiştir. Âdeta herkes kendi çıkarı doğrultusunda bir PKK yaklaşımı ve tanımlaması içinde olmuştur. Öyle ki bu süreçte en çok konuşulan ve tartışılan, gündemi en çok işgal eden olay ve olguların başında gelenlerden birisi de PKK olmuştur. Kimileri onu Kürt halkının soykırımını önleme gücü, diriliş hareketi, ulusal mücadele veren Özgürlük Hareketi biçiminde tanımlarken; kimileri de adeta cinnet düzeyine varan bir yaklaşımla terör örgütü olduğunu, eşkıya ve katil topluluğundan oluştuğunu söylemiştir. Kısaca 30 yıllık tarihi içerisinde en güçlü ve anlamlı

övgüleri tanımları aldığı gibi, en ağır hakaret içeren tanımlara ve sövgülere de maruz kalmıştır.

PKK 30 yıllık şanlı mücadele tarihinin ilk on yılında, Kürdistan üzerinde uygulanan inkâr ve imha sistemini teşhir etmiş, 12 Eylül faşist askeri darbesinin imha saldırılarını boşa çıkararak partileşmeyi ve

**PKK ve Önder APO
Kürdün beyni, düşünme gücü
Özgürlük ve demokrasi çizgisi
olmuştur.**

**Ulusal bilincin, ruhun ve
Örgütlülüğün, ulusal birliğin
Demokratik duruşun ve
kardeşliğin yaratıcısı olmuştur.**

**Tarih boyunca
Dünyanın dört bir yanında
Özgürlük ve demokrasi için
Verilen mücadelelerin sonuçlarını
Kürt toplumuna taşıyarak
Onları çağın gerektirdiği
Özgürlük eşitlik ve demokrasi
Bilinciyle donatmıştır.**

gerillalaşmayı başarmıştır. İkinci on yılda ise; Türk Devleti'nin dayattığı topyekûn saldırılara karşı halkın ulusal diriliş devrimini başarıya götürmüş, gerillaya ve halk serhildanlarına dayanarak topyekûn imha savaşı karşısında o güne kadar yaratılan tüm değerleri savunup korumayı bilmiştir. Üçüncü on yılda karmaşıklaşan bölgesel ve uluslararası çıkarlar doğrultusunda geliştirilen uluslararası komplo saldırılarına karşı kendini yeniden yapılandırmayı, stratejik değişimi sağlamayı ve bu temelde devletçi sisteme karşı kadın özgürlüğüne ve ekolojik devrime dayalı devlet olmayan demokratik toplum sistemini ortaya çıkartmayı amaçlayan yeni bir paradigma ve bu temelde yeni bir mücadele süreci geliştirmeyi sağlamıştır.

Komünar

PKK'nin 30 yıllık mücadele tarihi boyunca Kürt halkına ve insanlığa yaptığı katkılar çoktur. Her şeyden önce Kürt insanına ve toplumuna düşünme gücü ve özgürlük çizgisi kazandırmıştır. Kendi çıkarını göremeyen, başkaları tarafından aldatılan, bazı gerçekleri görse de çıkarlarını savunacak bir güce ve örgütlülüğe sahip olmayan Kürt insanını ve toplumunu; özgürlük ve demokrasi çizgisi ekseninde halkların birliğine ve kardeşliğine dayalı olarak kendi çıkarlarını savunup kurumlaştırma temelinde örgütlenip özgürlük mücadelesine atılan bir halk haline getirmiştir. Bu halka ve bireylerine gerçek yurtseverliği, demokratik düşünceyi, özgür ve bağımsız duruşu, adaleti ve eşitliği öğretmiştir. Kısacası PKK ve Önder APO Kürdün beyni, düşünme gücü, özgürlük ve demokrasi çizgisi olmuştur. Ulusal bilincin, ruhun ve örgütlülüğün, ulusal birliğin, demokratik duruşun ve kardeşliğin yaratıcısı olmuştur. Tarih boyunca dünyanın dört bir yanında özgürlük ve demokrasi için verilen mücadelelerin sonuçlarını Kürt toplumuna taşıyarak onları çağın gerektirdiği özgürlük eşitlik ve demokrasi bilinciyle donatmıştır. PKK 30 yıllık mücadele tarihinde Kürt halkının düşünme gücü, akıl gücü olduğu gibi, aynı zamanda insanlığın özgürlük bilincine de önemli katkılarda bulunmuştur. Özellikle son 150 yılın özgürlük, eşitlik ve demokrasi hareketi olan reel sosyalizmin sosyalist ilkeler doğrultusunda kapsamlı bir eleştiri ve özelleştirisini yaparak onu devletçi çizgiden kurtarıp demokrasi çizgisiyle bütünleştirip gerçek özüne kavuşturmuştur. Devletçi sosyalizmin yanlışlığını ortaya koyarak demokratik sosyalizm ideolojisini geliştirmiş, sosyalist ideolojide böyle köklü bir paradigma değişimi yapmayı sağlamıştır. Bu doğrultuda reel sosyalizmin içine düştüğü kaba materyalist felsefi yaklaşım ile diyalektiğin dogmatik yorumlanışını aşır sosyalizm ilkelerini devlet tasarrufundan kurtararak halkın, toplumun hizmetine sunulacak ilkeler bütünü haline getirmenin ve yaratıcı uygulamasını her koşul altında yapılabilmesinin teori ve yapılanma gerçeğini ortaya koymuştur. Dolayısıyla Önder APO'nun reel sosyal-

izm eleştirileri ve demokratik sosyalizmin felsefik, ideolojik, örgütsel ve stratejik bakımdan tanımlanmasına dair geliştirdiği düşünceler, insanlığın özgürlük, eşitlik ve demokrasi düşüncesine önemli bir katkı yaparak 21. yy'ın sosyalist akımını yaratmayı başarmıştır. Böylelikle 21. yy'ın özgürlük eşitlik ve demokrasi çizgisi ortaya çıkmıştır. Bu durum insanlık zihninde ve düşünce tarihinde önemli bir gelişmeyi ifade etmektedir.

PKK'nin siyasal alanda yol açtığı gelişmeler de tarihsel değerdedir. Son yüzyılda Kürdistan'ı bölüp parçalayan ve Kürt toplumunu yok etmeyi öngören inkâr ve imha sistemini çözümleyerek onu işlemez hale getiren siyasal gelişmeleri yaratan da PKK olmuştur. Kürt halkında yarattığı ulusal ruh ve birlik bilinciyle, dört parçada ortaya çıkardığı parti, halk ve gerilla örgütlenmesine dayanarak Kürdistan'ı parçalayan sınırları işlemez kılmayı başarmıştır. Adeta inkarı üzerinde oluşan bölge ve kapitalist dünya sistemine karşı mücadeleyle Kürt sorununu açığa çıkartıp çözümü yönünde geliştirdiği politik güçle, bölge ve uluslararası siyaseti tümünden değiştirmeyi sağlayan bir siyasal gerçeği açığa çıkarmıştır. Dolayısıyla son 30 yılın en büyük siyasal hareketlerinden birisi olan PKK hareketi ve onun geliştirdiği ulusal özgürlük mücadelesi olmuştur. Bu durum, küresel sermayenin çıkarları doğrultusunda adına üçüncü dünya savaşı denen bir saldırı temelinde Ortadoğu'nun yeniden şekillendirilmek istendiği günümüzde kendisini tümüyle siyaset gündemini belirler bir konuma ulaştırmıştır. Kapitalist devletçi sistemin 20 yy'da yarattığı Ortadoğu ve uluslararası sistemin temel değişim gücünün Kürt sorununun çözümünü öngören bu siyaset olduğunu herkese göstermiştir. Bu bakımdan yeni bir siyasal güç olarak herkesin dikkate aldığı, üzerinde hesap yaptığı, kendi PKK ve Kürt politikasını oluşturmaya çalıştığı yeni bir siyasal sürecin gelişmesine yol açmıştır.

En fazla da Kürt insanının zihnini değiştirip özgürlük ve demokrasi bilinciyle doldurarak, Kürt toplumunu özgür ve demokratik yaşam sürecine çekerek, düşünce alanında olduğu kadar kültürel ve sosyal alan-

da da büyük bir gelişmenin yaşanmasını sağlamıştır. Kürt sosyalitesinin yaratıcısı, Kürt kültürünün gelişmesini sağlayan en temel verilerin ortaya çıkartıcısı, Kürt birey ve toplumunun tarihten getirdiği zengin birikime dayanarak günümüzde yetkin düşünce ve davranış sergilemesini sağlayan kültürel ve sosyal devrimlerin geliştiricisi olmuştur. PKK sömürgecilik altında dağıtılan Kürdün örgütlenme bilincinin yaratıcı gücüdür. Adeta atomlarına kadar toplumsal parçalanmayı yaratıp bireyciliği geliştirerek toplumu güçten düşürmeyi öngören sömürgecilğe karşı örgütlenme bilincini ortaya çıkarmıştır. Böylece Kürdün en temel zaafı olan örgüte gelmeme, örgütlenememe anlayışına dur demiş, bu konuda önemli ilerlemeler sağlamıştır. Sömürgeciliğin oyunlarını teşhir ederek kadın-erkek Kürt bireyine özgürlükçü duruşun ve toplumsal çıkarların örgütlenmede olduğunu gösterip yeni bir örgütlenme bilinci ve anlayışı geliştirmiştir. Bunun sonucunda bireycilik, ailecilik, aşiretçilik içinde parçalanıp dağıtılmış Kürt toplumunu parti, cephe, gerilla, demokratik kurum ve kuruluşlar biçimindeki örgütlenmeler içinde yeni bir örgütsel yapıya kavuşturmuştur. Önderliğin vurguladığı gibi; "iki kişisi bir araya gelemeyen Kürt insanını ulusal birlik etrafında, parti ve gerilla içerisinde örgütlenir, birleşir ve birlikte çalışıp yaşar" hale getirmiştir. Bu temelde yarattığı siyasi, askeri örgütlülükle bir yandan Kürt halkının potansiyelini güce dönüştürürken, diğer yandan bölgede yeni bir siyasal aktörün oluşmasına dolayısıyla bölge siyasetinde dengelerin değişmesine yol açmıştır.

PKK'nin askeri alanda da Kürt toplumuna ve demokrasi güçlerine önemli katkıları olmuştur. Özellikle modern gerilla bilincinin, tarzının, örgütlülüğünün geliştirilmesinde, Kürt toplumundaki bilinen geleneksel isyancı anlayış ve kültürün aşılp halkın modern örgütlülük temelinde kendini savunacak bir silahlı güç haline getiren adımların atılmasını sağlamıştır. Daha da ötesi özellikle değişim ve yeniden yapılandırma sürecinde geliştirdiği meşru savunma çizgisi ve bunun stratejik taktik özellikleri, ilkeleri,

öz savunmaya ve gerillaya dayalı örgütsel biçimiyle aslında halkların hiyerarşik devletçi sistemin baskı ve saldırılarına karşı, kendilerini demokratik toplum örgütlülüğü temelinde nasıl savunacaklarının en güçlü bilincini ve örgütsel düzeyini ortaya çıkartmıştır. Bu anlamda meşru savunma çizgisine dayalı gerilla bilinci ve örgütlülüğüyle, Kürt toplumunun özgür demokratik yaşam çizgisinde ilerlemesini sağlayacak ve tüm halkları devletçi sistemin saldırıları karşısında koruyacak doğru bir meşru savunma bilinci ve örgütlenme tarzı kazandırmayı en azından teorik düzeyde sağlamıştır.

PKK'nin 29 yıl boyunca veya tohumlarının atılışından bu yana geçen 35 yıllık süreç içerisinde özgürlük düşüncesi ve Kürt halkı açısından yaptıkları ve yol açtığı gelişmeler tarihsel niteliktedir. Belki Kürt sorununun çözümü açısından henüz kalıcı sonuçlar ortaya çıkartılamamıştır. Yine Kürt halkının özgür ve demokratik yaşam çizgisinde örgütlülüğünün istenilen düzeyde ortaya çıkarılamamasından söz edilebilir. Bazıları açısından Kürt sorununun çözülmemiş, başlangıçta öngörülen ulusal kurtuluş savaşının hedeflerine tümüyle ulaşılamamış, bir Kürt devletleşmesine yol açılamamış olması, önemli gelişmeler yaratamama olarak görülebilir. Özellikle devletçi paradigma içinde düşünen liberal ve klasik solcu zihniyetler açısından bu durum elbette geçerlidir. Ancak bir Kürt devletleşmesi ortaya çıkmamış ve Kürt sorununun çözümü kalıcı düzeyde gerçekleşmemiş olsa da, PKK'nin Kürt toplumu açısından yaptıkları ve yol açtığı sonuçlar hiçbir biçimde küçümsenemez. PKK devletçi zihniyette olanların düşündüğünden kat be kat ulusal demokratik değerler, özgürlükçü ve demokratik birikimler ve mevziler ortaya çıkarmıştır. PKK'nin çıkışındaki ilk hedefi; özgürlüğüne, bağımsızlığına ve demokratik yaşamına sevdalı bir halk yaratmaktır. Böyle bir toplum gerçeği hiçbir halkta olmadığı kadar yaratılmıştır. Bu yönüyle PKK, önüne koyduğu hedeflerden önemli olanlarını büyük oranda gerçekleştirmiştir. Kaldı ki Güney Kürdistan'daki durum o çok aranan Kürt devletleşmesinin de önem-

Komünar

li bir gelişme düzeyi kat ettiğini göstermektedir. Yine Kürt sorununun çözümü, bugün kendini Ortadoğu ve dünya gündemine bütün diğer sorunlardan daha kapsamlı ve acil çözüm isteyen bir sorun olarak dayatmış durumdadır. Ortadoğu'da yaşanan o büyük çatışma, sonunda gelip Kürdistan'da ve Kürt sorununda düğümlenmiş durumdadır. Bunu yaratan, Kürt sorununun çözümünü bu düzeyde bölge ve uluslararası siyaset gündemine dayatan kuşkusuz PKK hareketidir.

Bunlarla birlikte PKK'nin en çok da ideolojik, örgütsel bakımdan yarattığı gelişmeleri görmek ve doğru anlamak gerekir. Bunun değerini anlamak için de Birinci Dünya Savaşı ardından Kürt toplumu üzerinde uygulanan, adına ister sömürgecilik, ister inkâr-imha sistemi densin, her ne biçimde tanımlanırsa tanımlansın, bu sistemin niteliklerini iyi görmeyi gerektirir. Bu baskı biçimi, gerçekten de 20 yy gibi ulusal ve sosyal özgürlük mücadelelerinin en çok geliştiği bir tarihsel kesitte, bu yy gerçeğine tam bir ters konum arz edecek şekilde Kürt toplumuna ince bir soykırımın dayatılmasını ifade etmektedir. Bu soykırım; katliam, işkence, baskı yöntemleriyle olduğu gibi, daha çok da ekonomik yöntemlerle, eğitim yöntemiyle, sosyal, kültürel yöntemlerle sürdürülmüştür. Kürt toplumu bu yönüyle tam bir özel ve psikolojik savaş saldırısı altında bitişe götürülmek istenmiştir. Böylece Kürt insanını düşüncesiz kılarak veya kendi çıkarları doğrultusunda düşünemez hale getirerek, düşünce bağımlılığı altında tutulup kendi çıkarlarını göremez ve bu temelde örgütlenemez hale getirerek erimeye ve başkalaşıma razı olur bir konuma düşürülmüştür. Bu en tehlikeli baskı ve bitirme biçimidir. 20 yy. başında dünyada ve Ortadoğu'da Avrupa devletlerinin yürüttüğü savaşlar ardından Kürdistan'da geliştirilen sistem belki de insanlık tarihinde hiçbir toplum üzerinde uygulanmamış bir sistemdir. Bu sistem; henüz modern çağın sosyal yaşam ve örgütlenmesini geliştirememiş, kendi siyasal askeri örgütlülüğünü ulus düzeyinde ortaya çıkartmamış Kürt toplumu üzerinde, dünyanın hiçbir yerinde görülmemiş ulusal inkar, sosyal

ve kültürel baskı yaparak, ekonomik istismarın uygulanmasıyla birey ve toplum üzerinde eşine ender rastlanır bir tahribata yol açmıştır. PKK'yi birey ve toplum üzerinde soykırım düzeyinde sürdürülen bu ekonomik, sosyal, kültürel, askeri baskı ve yok etme sisteminin etkilerine karşı yürüttüğü mücadele ve bunları ortadan kaldıracak düşünme, örgütlenme, özgür ve bağımsız yaşama irade ve iddiasını birey ve toplum düzeyinde ortaya çıkarma gerçeğiyle ele almak ve anlamak gerekir.

Önder APO'nun deyimiyle Kürt halkına herkesin yaptığı kötülüğe karşı PKK iyilik yapmayı esas almıştır. Kimsenin üstlenmek istemediği, bir tarafta bırakıp geçtiği Kürt sorununu çözme sorumluluğunu üstlenip, bunun gereklerinin yerine getirilebilmesi için birey ve toplumda ideolojik, ruhsal, duygusal, kültürel ve örgütsel değişiklikleri yaratma temelinde bir mücadeleyi ve gelişimi ortaya çıkartmıştır. Bu bakımdan PKK'nin yürüttüğü mücadele başka toplumlarda sürdürülen ulusal kurtuluş mücadelelerinden çok farklı ele alınmak durumdadır. Kesinlikle onlar gibi dar siyasi ve askeri kapsamda bir hareket değildir. Onları çok aşan bir felsefik, ruhsal, duygusal, örgütsel boyutları vardır. Kültürel ve sosyal boyutları vardır. PKK hareketi çok büyük bir ideolojik, sosyal ve kültürel devrim olayıdır. Devrim içinde devrimleri tetikleyen bir dinamizme ve diyalektiğe sahiptir. Çok boyutlu devrim özelliğiyle Kürt bireyi ve toplumunda çarpıcı devrimsel değişimler ortaya çıkarmıştır. Kürt halkı kendisi için yaptıklarını ve yarattıklarını; duygu, düşünce ve ruhsal alanda geliştirdiklerini çok iyi bildiği için her türlü baskıya, zorluğa, işkenceye ve katliama rağmen PKK'yi sahiplenmektedir. Böyle bir gelişmeye ve halk gücüne dayandığı için PKK, bölgesel ve uluslararası gericiliğin elbirliği edip geliştirdiği komplo ve imhacı saldırılar karşısında ayakta kalabilmiştir. Bu halk gerçeği ve yarattığı değerlere dayanarak bu saldırıları boşa çıkartma, kendini yaşatma ve mücadelesini ilerletme gücünü bulmaktadır. Bu bakımdan PKK'yi dar bir siyasi, askeri hareket olarak görmek ve incelemekten

öteye kapsamlı bir felsefi, ideolojik, sosyal ve kültürel devrim hareketi olarak görüp inceleyerek PKK'nin bu 30 yılda Kürt bireyi ve toplumunda tüm bu alanlarda yol açtığı gelişmeleri görüp anlamak önem taşımaktadır. Bu açıdan yaptıkları tarihseldir. Sağladığı gelişmeler esastır, köklüdür, derindir ve kalıcıdır. Artık hiç kimse Kürt bireyini ve toplumunu PKK'yle, Önder Apo'yla ulaşılan ruhsal, duygusal ve örgütsel düzeyden geriye götüremez. Onu özgürlükten demokrasiden alıkoyamaz. Dolayısıyla PKK'nin 30 yılda yarattığı en kalıcı gelişmeler bu alanda sağlanmıştır. Esas olarak da bu alanda yaşanan büyük gelişmelerin şimdi belli ölçüde siyasi askeri alana yansması sonucu mevcut siyasi konjonktürü ciddi biçimde zorlayan bir düzey ortaya çıkmıştır.

Önder Apo PKK tarihini üç aşamada incelemeyi doğru bulmuştur. Birincisi 70'lerin başından itibaren başlayan ve 15 ağustos atılımıyla güçlü bir taktik çerçeve kazanan birinci partileşme hamlesi dönemidir. Bu dönemde düşünce düzeyinde PKK'nin dünya ölçüsünde var olan ideolojik akımlardan ve reel sosyalizmden kısmi bir etkilenmesi elbette söz konusudur. Daha çok dünya çapında gelişen özgürlük akımlarından ve ulusal kurtuluş hareketlerinden etkilenecek bir bilinç edinmeyi, o bilinci Kürdistan'a, Kürt aydın gençliğine ve Kürt toplumuna taşımayı, bu temelde Kürdistan üzerinde Birinci Dünya Savaşı ardından uygulanan inkâr ve imha sisteminin özelliklerini anlamayı, açığa çıkartmayı ve teşhir etmeyi içermektedir. Bununla birlikte böyle bir sisteme karşı durmanın ve mücadele etmenin, Kürt halkını ulusal ve toplumsal düzeyde özgür ve demokratik kılmının düşünce sistemini, örgütsel gerçeğini, öncülük ve halk düzeyindeki örgütlenme sistemini, mücadele tarzını stratejik ve taktik bakımdan açığa çıkarmayı içermektedir. Kısaca birinci partileşme hamlesinin en önemli özelliği düşünce alanındaki gelişme düzeyidir. Hem düşman, hem gerici sistem gerçeğini anlama, çözme hem de onu aşarak yenilgiye uğratacak, toplumu özgür ve demokratik yaşam içerisine çekecek bir mücadele ve örgütlenme sisteminin düşünce

düzeyinde açığa çıkartılmasını ifade etmektedir. Bunun da merkezinde kuşkusuz partileşme gerçeği vardır. Kürdistan koşullarına uygun, Kürt toplumunun içine düştüğü duruma denk düşecek, Kürt bireyi ve toplumunu bu durumdan çıkartarak özgür bağımsız ve demokratik kılacak bir duruşu, düşünceyi ve davranışı ortaya çıkarmak en temel görevdir. Bu da kuşkusuz Kürdistan koşullarında partileşme demektir. Doğru bir yaşam anlayışı, yaşam bakışı, sorunları etkili çözme yöntemi, güçlü bir cesaret ve fedakarlık, sonuç alıcı bir taktik ve tarz bu örgütlenme modelinin özünü ifade etmektedir. Bu nedenle daha baştan her ne kadar teorik kitaplarda var olan düşüncelerden ve yine pratik olarak dünyanın değişik bölgelerindeki ulusal kurtuluş hareketlerinin sağladığı gelişmelerden etkilenecek yeni bir düşünce akımı ve örgütlülüğü yaratılmış olursa da, PKK onların bir taklidi ve tümüyle bir benzeri olmamıştır. Tam tersine Kürdistan koşullarına yaratıcı bir tarzda uygulanmasına dayanmıştır. Böyle bir partileşme esas alınmıştır. Bu da partileşme, cepheleşme, gerillalaşma konusunda var olan deneyimleri düşünce sistemlerini Kürdistan koşullarına uyarlama temelinde geliştirmeyi öngörmüştür. Bu bakımdan PKK daha baştan itibaren bir yandan klasik sosyalist partilerin etkisi altında kalsa da diğer yandan onlardan her zaman ayrılan ve Kürdistan koşullarında halkın özgürlük ve demokrasi mücadelesini geliştirecek bir ölçü ve özelliklerle şekillenmesini sağlamıştır. Bu da PKK'nin kendine göre özellikler edinmesini, Kürdistan koşullarına özgü bir cesaret ve fedakarlıkla bir partileşmenin sağlanmasını beraberinde getirmiştir. İster kadro ister sempatizan düzeyinde olsun ölçü ve özelliklerin tümüyle kendi koşullarına uygun gerçekleşmesi ortaya çıkmıştır. Bu düzeyde bir düşünce gelişimiyle, bunun parti ve gerilla düzeyinde örgütsel yapıya kavuşması ve bir halk tabanına dayanır hale gelmesi partileşmenin sağlanmış olmasını ifade etmektedir. Kürdistan üzerinde uygulanan yok etme sistemine karşı Kürt toplumunu özgürlüğe taşıyacak özgürlükçü ve demokratik çizgiye dayalı bir parti öncülüğü ve Önderliksel gelişmeyle birlikte

Komünar

bunu hayata geçirecek bir mücadele gücü, taktik gücün ortaya çıkması ve bunların dayandığı bir halk tabanının mücadeleyi her koşulda besleyecek düzeyde oluşması birinci partileşme aşamasının sağlanmasını ifade etmektedir. Özcesi bu aşama; teorisiyle, programıyla, örgütiyle ve taktiğiyle PKK'nin pratikte mücadele içinde şekillenen bir güç haline gelmesini içermektedir.

**Gelişen gerilla mücadelesi ile
İnkâr ve imha sisteminin
Temellerinden ciddi bir biçimde
Sarsılmasını sağlayarak
Ulusal diriliş devriminin
Gerçekleşmesini
İfade etmektedir
Bu dönem baştan sona
Bir gerillâlaşma dönemidir
Gerilla mücadelesi içerisinde
ve bu mücadelenin ölçülerine
Dayanarak partileşmeyi
İfade etmektedir**

İkinci partileşme dönemi 15 ağustos atılım dönemidir. Gerilla mücadelesi içerisinde partileşmeyi içermektedir. Gelişen gerilla mücadelesi ile İnkâr ve imha sisteminin temellerinden ciddi bir biçimde sarsılmasını sağlayarak ulusal diriliş devriminin gerçekleşmesini ifade etmektedir. Bu dönem baştan sona bir gerillâlaşma dönemidir. Gerilla mücadelesi içerisinde ve bu mücadelenin ölçülerine dayanarak partileşmeyi ifade etmektedir. PKK'nin gerillada bu denli ısrarı; bir yandan ulusal bilinç edinen güçlü bir kitle tabanına ulaşmasını sağlarken, diğer yandan gençliğin katılımıyla giderek büyüyen bir gerilla ordusu yaratmıştır. 90'ların başından itibaren bu temelde gelişen halk serhildanları köyde, kasabada, şehirde güçlü bir ulusal diriliş devriminin yaşanmasını ifade etmiştir. Toplumun inkâr ve imha sisteminden duygu, düşünce ve davranışta kopuşunu sağlamıştır. Bu gelişmelere karşı, Türk Devleti'nin dayat-

tığı topyekûn imha savaşına karşı 90'lı yıllar boyunca yaratılan diriliş devriminin değerlerini koruma, ayakta tutma amaçlı güçlü bir direniş mücadelesi içinde olunmuştur. Bu dönemde gelişen partileşme mücadelesi ulusal diriliş devrimini başarıya götürürken, kendi içinde kısmi hata ve eksiklikleri de taşımıştır. Birinci partileşme hamlesinde örgütsel krize yol açma, partileşme mücadelesini yeterince sahiplenip öncülük edememe, onun yönetimi haline gelememe biçiminde yaşanan eksiklikler, ikinci partileşme hamlesi döneminde Önder Apo'nun bütün eğitici çabalarına ve yine gerilla mücadelesinin büyük değiştirici gücüne rağmen bir yandan memurculuk, diğer yandan çetecilik partileşmeyi ve gerilla mücadelesini sağa-sola saptıran, zayıflatan eğilimler olarak kısmi düzeyde de olsa varlık göstermiştir.

Üçüncü partileşme hamlesi uluslararası komploya karşı direnme dönemidir. Bu direnişin teori ve taktiğini içermektedir. Kürdistan'da ulusal diriliş devriminin başarıldığı, uluslararası alanda ise Sovyet bloğunun çözülüp dağıldığı bir ortamda PKK'nin yaşanan gelişmelere dayalı olarak kendini değiştirip yenilemesi bir zorunluluk olmuştur. Ancak bir yandan inkar ve imha sisteminin artan saldırıları, diğer yandan memurcu ve çeteci zihniyetlerin değişimi ve yenilenmeyi zorlayıcı yapıları gereken değişim ve yenilenmenin zamanında ve doğru biçimde yapılmasının önünü almıştır. Nitekim 1998 yılı itibarıyla mücadelede bir tekrarın yaşandığını, bu nedenle değişim ve yenilenmenin bir zorunluluk haline geldiğini gören Önder Apo, örgütü bu durumdan çıkarmak ve daha etkili mücadele eder hale getirmek için gereken değişim ve yenilenme adımlarını atmaya yönelmiştir. Stratejik değişim ve örgütsel yeniden yapılanma temelinde PKK'nin kendini yenileyerek Kürt sorununun demokratik çözümünde önemli bir güç haline geleceğini gören uluslararası gericilik, inkar ve imha sistemi, parti henüz böyle bir düzey kazanmadan, yani değişim aşamasındayken var olan zayıflıklardan yararlanarak hareketin imhasını sağlamak üzere uluslararası komployu örgütleyip harekete geçirmiştir.

Uluslararası komplo Önder APO'nun imhası ve ona dayanarak PKK'nin tasfiyesini, bu temelde de Kürt halkı üzerindeki inkâr ve imha uygulamalarının başarıya gitmesini hedefleyen bir saldırı hareketidir. Buna karşı Önder Apo ve halkın geliştirdiği çok yönlü mücadele ile önderliğin imhası önlenebilmiş ise de, 15 Şubat komplosunun gerçekleşmesi ve İmralı sisteminin ortaya çıkartılması engellenememiştir. Bu sonuçta uluslararası komplo'nun gücü kadar, Önder Apo'nun deyimiyle "yetersiz yoldaşlık ve sahte dostluk" da önemli bir rol oynamıştır.

Böyle keskin bir mücadele içerisinde değişimi sürece yayan, dar ve yüzeysel ele alan yaklaşımların tehlikeli olduğunu gören Önder APO, İmralı koşullarına rağmen stratejik değişim ve örgütsel yapılanma sürecini daha köklü bir biçimde ele alarak, uluslararası komploya karşı mücadelenin ve onu yenmenin teorik, ideolojik düzeyini, programını, örgüt yapısını, strateji ve taktiklerini ortaya çıkartmaya çalışmıştır. Kısaca Önder APO'nun imhasını başaramayan uluslararası komplo İmralı sistemi çerçevesinde çürütme politikası izleyerek zaman içinde PKK'nin tasfiyesini hesap ve umut etmiştir. Önder APO da bunu görerek köklü bir değişim ve yenilenme temeline bu amacın boşa çıkartılacağını, böylece uluslararası komployu yenilgiye uğratacak örgütlü bir mücadelenin yaratılacağını görerek, kendisinin, özgürlük hareketimizin ve Kürt halkının buna gücünün olduğuna inanarak çürütme politikasına karşı yeni bir mücadele sürecinin gelişimini öngörmüştür. Bu temelde stratejik değişim ve yeniden yapılanma süreci daha köklü ele alınmış, reel sosyalizmin kapsamlı bir eleştiri ve değerlendirilmesi temeline devletçi sosyalizmden demokratik sosyalizme geçişi öngören paradigmatik değişimle bir ideolojik yenilenme sağlayıp, yeni bir partileşme, kongreleşme ve meşru savunma çizgisinde özgürlük direnişini geliştirme sürecini yaratmıştır. Böyle bir paradigma değişimi ve ideolojik yenilenme temeline eskinin siyasi ve askeri çizgisi aşarak doğru ve etkili bir meşru savunma çizgisi temeline Kürt sorununun demokratik çözümü öngörülmüştür.

Bu yenilenme; bir yandan Kürdistan üzerinde egemenlik sürdüren devletlerin demokratikleşmesi, demokratik dönüşümü yaşayarak halkın demokrasisine duyarlı hale gelmesini ifade ederken; diğer yandan bütün kesimleriyle Kürt halkının kendini örgütleyerek demokratik konfederal bir toplum sistemiyle kendi özgür ve demokratik yaşamını yaratmayı ifade etmektedir. Böylece yeni paradigma temeline yeniden partileşme ve meşru savunma çizgisinde gerillanın ve öz savunmanın geliştirilerek bir yandan egemen devletler demokratik dönüşüme zorlanırken diğer yandan Kürt toplumunun kadın özgürlüğüne ve ekolojik devrime dayalı demokratik konfederal örgütlülüğün geliştirilmesini öngören bir mücadele dönemi başlamıştır. Tarihi 15 Şubat komplosu gibi bir saldırıyla karşılaşan PKK, çok zor da olsa değişim ve yenilenme sürecini başarıyla gerçekleştirmiştir. Bu da önemli bir gelişmedir ve hem biz hem de düşman açısından dikkate alınması gereken ciddi bir durumu ifade etmektedir. Böyle bir değişim ve yenilenme süreciyle İmralı işkence sisteminin öngördüğü çürütme politikasının işlenmez hale getirilmek istenildiğini gören gericiliğin dayattığı tasfiyeci provokasyon boşa çıkarılarak 1 Haziran Hamlesi'nin başlatılması, komployu teşhir ve tecrit ederek yenilgiye uğratmayı getirecek yeni bir mücadele süreci başlatmıştır. PKK açısından yeni bir mücadele dönemine girildiği böylece netliğe kavuşmuştur. Önderlik çizgisini uygulama noktasında yaşanan çeşitli zayıflıklara rağmen PKK'nin bu biçimde kendini yenileyip değiştirmesi ve yeniden yapılandırılması çok önemli bir gelişmedir. PKK'nin yeniden inşa kongresiyle parti öncülüğünün yeniden şekillenmesi, meşru savunma çizgisinde direnip halka öncülük eden bir gerilla yapısının oluşması, teorik düzeyde belli çözümler oluşturulup demokratik konfederalizm sistemini örgütlenme yönünde çeşitli arayış ve çabaların gelişmesi, inkar ve imha sistemini zorlayan, çılgına döndüren, değişimi dayatan, bunu yapamazsa yıkılmakla yüz yüze getiren gelişmeler olmuştur. Bu ortamda 1 Ekim 2006 tarihinden itibaren Önder Apo'nun çağrısı

Komünar

temelinde geliştirilen 5. tek yanlı ateşkes de, stratejik çözüm üretmeyip yeni bir mücadele süreci gündeme gelince, artık Türkiye yönetiminin inkâr ve imha sistemini yürütemediği ve buna gücünün yetmediği bir durum ortaya çıkmıştır. Bu noktada bütün devletçi sisteme ve gericiliğe "ya beni kurtarırsınız ya da sisteminiz Kürdistan'da yok olur" dayatmasıyla herkesi uluslararası komplonun 10. yılında yeni bir imha ve tasfiye planı doğrultusunda özgürlük hareketimize karşı saldırıya geçirmeye ve böyle bir saldırıda birleştirmeye çalışmaktadır. Bu da üçüncü partileşme hamlesi çerçevesinde PKK'nin stratejik değişim, ideolojik yenilenme ve örgütsel yeniden yapılanmayı sağlayarak, özgürlük ve demokrasi mücadelesini yeni çizgide yürüten bir güç haline geldiğini, bu çerçevede kendini toparlayıp örgütleyerek yeni mücadele sürecini geliştirdiğinin önemli bir göstergesi ve kanıtı olmaktadır.

Şimdi üçüncü partileşme hamlesinin en kritik süreçlerinden birini yaşamaktayız. Uluslararası komplonun 10. yılında hareketimize yeni bir imha ve tasfiye planı dayatılmış bulunuyor. PKK'nin 30. yılı partileşmenin, kongreleşmenin, gerillalaşmanın geliştirildiği bir yıl değil de, tam tersine özgürlük hareketimizin tasfiye edildiği bir yıl haline getirilmek isteniyor. 22 Temmuz seçimleri ardından oluşan Genelkurmay ve AKP uzlaşmasına dayalı yeni Türkiye yönetimi, ideolojik, politik, örgütsel ve askeri alanda özgürlük hareketimize karşı uluslararası komplo çerçevesinde yeni bir imha dayatmasını geliştirmeye çalışıyor. PKK'nin 30. yılına dayatılan imhacı saldırılar kesinlikle çok yönlüdür. Oldukça planlı programlı geliştirilmeye çalışılmaktadır. Bir yönü politik askeri olandır. Özellikle AKP hükümeti tarafından örgütlendirilip yönlendirilen bu politik askeri saldırılar, esas olarak Kürdistan üzerinde sömürgeci egemenlik sürdüren bölgenin statükocu güçleri tarafından desteklenmektedir. Daha farklı bir deyişle hareketimize dayatılmak istenen yeni imha ve tasfiye planını politik askeri bakımdan yürütmek isteyenler bölgenin statükocu güçleridir. Kürdistan'ın bölünüp parçalanması ve imha

edilmesi gerçeğine dayanan Ortadoğu'nun politik yapısıdır. Irkçı, şoven, faşist yapı bir yandan kendi askeri, siyasi gücünü sonuna kadar kullanmaya çalışarak, diğer yandan da bölgenin ve dünyanın diğer güçlerini de etkileyip yanına çekmeye çalışarak politik askeri saldırılarında başarılı olmak istemektedir.

PKK 30. kuruluş yılında imha amaçlı saldırılar siyasi ve askeri boyuttan öte ideolojik örgütsel boyuta da sahiptir. Bazı önemli dış güçlere dayanan, daha çok da hiyerarşik devletçi sistemin gerici etkilerinin kadro kişiliğinde ve örgütsel yapımızın içinde çeşitli provakatif tasfiyeci eğilimler biçiminde kendini dayatması tarzında gelişen bu ideolojik örgütsel saldırılar da en az siyasi, askeri saldırılar kadar özgürlük hareketimizin imha ve tasfiye edilmesi noktasında tehlikeli olmaktadır. Dolayısıyla sırtını dış güçlere dayayan, PKK'yle ideolojik paradigmasal karşıtlığı olan sağ veya klasik sol güçlerden güç alan çeşitli provakatif tasfiyeci dayatmalara karşı mücadele, Kürdistan üzerinde egemenlik sürdüren ve 30. yılında bize imha ve tasfiyeyi dayatmak isteyen politik askeri saldırıları en üst düzeye çıkartan statükocu, sömürgeci, inkarcı güçlerin politik askeri saldırılarına karşı direnişle bir bütünlük arz etmektedir. Bunlar birbirinden ayrılmaz bir bütünlüğü oluşturmaktadır. Kısaca 30. yılında partimize ve Kürt özgürlük hareketine ideolojik, siyasi, örgütsel, askeri bütün alanlarda planlı bir imha ve tasfiye saldırısıyla sonuç alınmaya çalışılmaktadır.

Bu saldırılar en başta da Önder APO'yu hedeflemektedir. 2006 yılının baharından bu yana kaldığı yerin onarılması temelinde geliştirilen ve zehirleme olarak ortaya çıkan imha saldırısı Önder APO'nun sağlık durumu üzerinde ciddi bir tehdit ve tehlike oluşturur düzeye gelmiştir. İmralı sisteminde her şey; yemek, içmek, yatmak, oturmak, dinlenmek kısaca yaşamın bütün alanları bir fiziki ve psikolojik işkence ortamı haline getirilmiştir. Bir yandan fiziki ve psikolojik işkence bu denli arttırılıp Önderliğimizin ruhsal ve düşünsel yapısı olumsuz etkilenmeye çalışılırken, diğer yandan zehirleme yoluyla çeşitli öldürücü hastalıklar yaratılıp ulus-

lararası komplonun 10 yıl önce öngördüğü imha süreci tamamlanmak istenmektedir.

30. Parti yılımıza dayatılmak istenen imha ve tasfiye saldırılarının Önderlikten sonraki hedefi; meşru savunma direnişi içinde olan gerilla güçlerimizdir. Türkiye'nin bütün ekonomik ve diplomatik imkanları kullanılarak başta bölge gericiliği olmak üzere bütün uluslararası gericiliğin desteği alınarak ve başta İsrail olmak üzere ABD, Rusya, AB gibi teknik bakımdan ilerlemiş güçlerin icat ettiği en son savaş araçları satın alınarak, Türk ordusunun bütün gücü harekete geçirilerek Kürt halkının özgürlüğü, Türkiye'nin demokratikleşmesi ve Ortadoğu halklarının

**HPG güçleri
Meşru savunma çizgisini
Kürt halkının
Özgürlük ve demokrasi davası
Türkiye, İran, Suriye ve Irak'ın
Bütün Ortadoğu halklarının
Demokratik dönüşüm
Ve birliği için sürdürmektedir
Halkların kardeşliği
Ve demokratik birliği temelinde
Bir çözüm aramaktadır
Bu ilkelere bağlıdır
Ve bunun dışında hiçbir
Amacı yoktur**

demokratik birliğin yaratılması için yaşayan ve direnen özgürlük gerillalarımız imha edilmek istenmektedir. Son günlerde Türkiye yönetiminin baskı ve saldırıları hat safhaya çıkmıştır. Kuzey Kürdistan'da Zagros'dan Dersime, Serhat'tan Amanos'a, Botan'dan Amed'e, Erzurum'a kadar bütün alanlarda gece-gündüz, kar-kış demeden yürütülen saldırılarla yetinilmeyerek, meclisten çıkartılan sınır ötesi operasyon tezkeresi temelinde Medya Savunma Bölgeleri'ne saldırılıp gerilla güçleri burada da darbelenmek istenmektedir. Öyle bir noktaya gelin-

miştir ki, ya özgürlük ve demokrasi gücümüz olan gerillanın başarısı kabul edilerek, Kürt halkının demokratik örgütlülüğü ve iradesi temelinde Türkiye'nin, İran'ın, Suriye'nin demokratikleşmesi gerçekleşecek, inkar ve imha sistemi, ırkçı, şoven, faşist despotik zihniyet ve bunun politik duruşu tasfiye olacak; ya da gerilla imha edilip ezilerek bu ırkçı, şoven, faşist, soykırımcı despotik politikalar bölgede egemenliğini sürdürecektir. Türkiye yönetiminin İran ve Suriye yönetimlerinden aldığı güçle süreci bu noktaya getirdiği, uluslararası güçlere; "ya Kürt gerillasının bölgede yaratmak istediği demokrasi ya da biz" dayatmasını yapmaktadır. Uluslararası güçleri HPG gerillalarının ezilmesi konusunda bir tercihe zorlamaktadır.

HPG güçleri meşru savunma çizgisini Kürt halkının özgürlük ve demokrasi davası, Türkiye, İran, Suriye ve Irak'ın, bütün Ortadoğu halklarının demokratik dönüşüm ve birliği için sürdürmektedir. Halkların kardeşliği ve demokratik birliği temelinde bir çözüm aramaktadır. Bu ilkelere bağlıdır ve bunun dışında hiçbir amacı yoktur. Dünya barışının ve demokratik sisteminin gelişmesi için mücadele etmektedir. Dolayısıyla meşru savunma ve uluslararası hukuk açısından da haklı konumda olan bir güçtür. Böyle bir duruş bile kabul edilmeyerek Kürde ait her şey reddedilip inkâr zihniyeti yeniden yapılandırılıp bölge ve dünya siyasetine kabul ettirilmeye çalışılmaktadır. Açıkça saldıran taraf İran ve Suriye'nin desteğini de alan Türkiye olduğu halde, kendisi saldırıya uğruyormuş gibi gerçekdışı bu durumu özellikle AKP hükümeti ve müttefikleri yaymaya ve herkesi de buna inandırmaya çalışmaktadırlar. Bu düpedüz bir iftiradır, yalandır. Saldırı konumunda oldukları Türk basın yayın organlarının yaklaşımlarından ve haberlerinde görmek de mümkündür. Genelkurmay Başkanı ve Kara Kuvvetleri Komutanı her gün savaş naraları atmaktadır. Ağızlarından imhadan, yok etmekten, tehditten başka bir şey çıkmamaktadır. Türk basını âdeta Kürt gerillalarının ölümü üzerinde bayram etmektedir. Buna rağmen AKP hükümeti ve Başbakan Tayip Erdoğan bu gerçeği görüp,

Komünar

bunun nasıl bir cinnet durumu olduğunu anlayıp vazgeçeceği yerde, ABD'nin, Avrupa'nın, başka yerlerin basınıni kendi basınları gibi baskıya, katliama, öldürmeye övgü düzmüyor, diye suçlamaktadır. Bu Türkiye yönetiminin nasıl bir politik konumda olduğunu açıkça gösterir niteliktedir.

30. Parti yılında imha ve tasfiye planı çerçevesinde dayatılan saldırılar Önderlik ve gerilla ile birlikte tüm Kürt halkını da hedeflemektedir. Özellikle demokratik Kürt siyasetini, siyasal kurumlarını ciddi bir baskı ve tehdit altına alma durumu yaşanmaktadır. Geçtiğimiz süreçte Şengal katliamından Dersim'e ve Beytüşşebap'a kadar uzanan bir sahada yeniden 90'lı yılların Hizbi-kontra saldırılarını, yani faili meçhul katliamlarını andıran bir süreci geliştirdikleri görülmektedir. Baskılar, tutuklamalar, işkenceler had safhadadır. Gençlik, kadın ve sıradan sivil toplum örgütleri bile basın açıklaması yapamaz hale getirilmiştir. Türkiye'nin hapis-haneleri tıka basa doldurulmuş durumdadır. Sivil bir Kürt siyaseti yaratmak isteyen Demokratik Toplum Partisi üzerinde, başta Başbakan ve Genelkurmay Başkanı olmak üzere tüm diğer partilerin ve inkâr sistemini esas alan tüm kurum ve kuruluşların nasıl bir baskı, tehdit, zorlama içinde oldukları her gün açıkça görülmektedir. Hem milletvekilleri, hem DTP örgütü üzerinde baskı, tehdit, kapatma şantajı günlük olay haline gelmiştir. Partinin kapatılması Demokles'in kılıcı gibi DTP üzerinde sallandırılmaktadır.

30. PKK yılına dayatılmak istenen imha ve tasfiye planının yurtdışındaki Kürt halkını hedefleyen yönleri de vardır. Başta Avrupa olmak üzere dünyanın dört bir yanına savrulmuş Kürt insanının yurtseverlik ve demokrasi çizgisinde oluşturmaya çalıştıkları örgütlülük ve geliştirdikleri kurumlaşma Türkiye yönetimi tarafından terör örgütlenmesi sayılarak kapatılmaya çalışılmaktadır. Bu konuda özellikle AB ve ABD üzerinde çok yoğun bir baskı uygulanmaktadır. Diğer yandan sınır ötesi operasyon tezkeresi temelinde Medya Savunma Alanları ve Güney Kürdistan ciddi bir siyasi askeri tehdit altına alınmıştır. Irak vatandaşı konumunda olan, ama Güney

Kürdistan'daki Kürt örgütlenmesinde önemli rol oynayan bazı şahsiyetlerin bile yakalanıp Türkiye'ye iade edilmesini isteyecek kadar ileri gitmişlerdir. Türkiye Ordusunu sınıra yığmış, Güney Kürdistan'daki halkı ve kazanımları baskı ve katliam altına almakla tehdit etmektedir. Bu durum aslında başta Türkiye olmak üzere inkâr ve imhacı güçlerin sadece PKK'ye düşman olmadıklarını, Kürt adına var olan her şeyin düşmanı olduklarının en açık kanıtı durumundadır. PKK'ye bu kadar düşmanlık yapılmasının nedeni de; Kürde olan düşmanlıklarından ileri gelmektedir. Öyle bir noktaya gelinmiştir ki, Tayip Erdoğan ve Deniz Baykal başta olmak üzere Türk siyasetçiler, Kürt adı kullanılıyor diye dünya basın-yayın organlarını kınayan ve Türkiye'deki bazı basın organlarını da bundan vazgeçmeye zorlayan bir tutum içine girmişlerdir. Öyle ki onlar terör adıyla bile olsa Kürdün adının kullanılmasına karşıdır. Kürt terörü denilmesini bile doğru bulmuyor, kabul etmiyorlar. Kısaca Kürdün hiçbir biçimde ağza alınmasını, kayıtlara geçmesini istemiyorlar. Bu durum onların ne kadar ırkçı, şoven, inkârcı olduklarını, ne kadar Kürt düşmanı, Kürt karşıtı olduklarını açıkça gösteriyor. Nitekim Güney Kürdistan'a dönük tehditlerinin bütün Kürtlere karşı olduklarının en açık göstergesi oluyor.

Benzer bir durumu Doğu ve Batı Kürdistan'da da görüyoruz. Özellikle İran yönetimi Türkiye ile ittifak halinde Doğu Kürdistan halkı üzerinde benzer baskı ve katliamları geliştirmekten geri durmuyor. Ondan da öte Türkiye ile ittifak halinde Medya Savunma Alanları'na dönük ortak operasyonlar yapabiliyor. Son Qamışlo olaylarında görüldüğü gibi Suriye yönetimi de böyle bir çizgiye gelmiş bulunuyor. Hafız Esat yönetiminden ciddi bir sapmayı ifade eden yeni yönetimin bu siyaseti de tehlikelidir. Kürtlere zarar verdikleri kadar Suriye demokrasisine, Arap demokrasinin gelişmesine de zarar veriyorlar. Beşar Esat yönetiminin bir yandan Türkiye'nin Kürdü reddeden, imha amaçlı saldırıları politikalarına açık destek vermek kadar, diğer yandan Güneybatı Kürdistan halkı üzerinde tehdit ve katliamlar

geliştirmesi, onun da Kürt karşıtı statükocu inkar ve imha planı içerisinde yer aldığını göstermektedir. Bütün bunları dikkate aldığımızda partimizin 30. yılına dayatılmaya çalışılan imha ve tasfiye planının sadece Kuzey Kürdistan'la sınırla olmadığı, Kürdistan'ın bütün parçalarındaki ve yurtdışındaki Kürt halkı üzerinde uygulanmak istendiği açıkça görülmektedir. Demek ki uluslararası komplonun 10. yılı ve parti hareketimizin 30. yılı gerici güçlerin planlı saldırıları açısından oldukça önemli ve kritik bir yıl konumundadır. Başta Türkiye yönetimi olmak üzere gerici, sömürgeci güçler bu yılda parti hareketimize ağır darbeler vurup önemli sonuçlar almayı, en azından hareketimizi siyasi gücü olmayan, marjinal bir konuma düşürmeyi hedeflemektedirler. Bunun için de tüm güçlerini harekete geçirerek, güç birliği ederek özgürlük hareketimize ve halkımıza karşı topyekûn bir imha saldırısını geliştirmeye çalışmaktadırlar. Bizim de bu gerçeği görerek 30. Parti yılında bu inkar ve imha saldırılarına karşı özgürlük ve demokrasi hareketimizi geliştirecek ve başarıyla ilerletecek bir mücadeleyi dayatmamız ve bu 30. Parti yılını en büyük mücadele yılı, en büyük gelişme yılı, en büyük gerillalaşma yılı, en büyük halklaşma ve kongreleşme yılı, dolayısıyla en büyük partileşme yılı haline getirmeliyiz. Öncelikle şunu belirtelim ki inkâr ve imha güçleri bu kadar çılgınca saldırıyorlarsa bu onların rahat ve güçlü olduklarından kaynaklanmıyor. Kesinlikle zayıflıklarından, zorluklarından, şimdi sonuç alamazlarsa önümüzdeki süreci kendileri açısından daha tehlikeli gördüklerinden kaynaklanıyor. Bu kadar çılgınca ve cinnet geçirircesine sağa-sola saldırmaları, dünyada herkesi, Kürtleri ve PKK'lileri düşman ilan edip saldırmıyor diye kınayan bir çılgınlığa düşmeleri buradan kaynaklanıyor.

İnkâr ve imhacı güçler zor durumdadırlar. Kürt halkını inkâr eden ve imha etmeye çalışan, 21. yy.ın başında uyguladığı soykırım politikasını günümüzde de sürdürmek isteyen bu yapıyı içinde bulduğumuz dünya artık kaldıramıyor, kabul edemiyor. Kürdü bu kadar inkâr eden bir zih-

niyetin ne kadar hastalıklı olduğunu görüyor. Dolayısıyla bu zihniyet artık yaşama imkânı bulamıyor. PKK terörü adı altında maskelenerek Kürt halkına karşı geliştirilmeye çalışılan imha saldırılarını örtmek, gizlemek artık mümkün olmuyor. Mızrak artık çuvala sığmıyor, takke düşmüş kel görünmüş durumdadır. AKP hükümeti, Genelkurmay ve müttefiklerinin nasıl bir soykırımcı zihniyete sahip oldukları, Kürdü yok saydıkları ve yok etmek içinde nasıl bir saldırı içinde olduklarını herkes görüyor. O bakımdan artık dünya bu faşist, ırkçı, şoven zihniyeti kaldıramaz. Bu zihniyet imha ve tasfiye amaçlı siyasi, askeri saldırılara ortak bulmakta zorlanıyor. İyice teşhir ve tecrit olmuş, daralmış bir durumu yaşıyor. Dolayısıyla da gittikçe daralacağını ve aşılabileceğini görüyor. İnkâr ve imha sistemini zorlayacak ve çağdışı uygulamaları tüm dünyaya gösterecek bir özgürlükçü demokratik gelişme bütün Kürdistan parçalarında açıkça yaşanıyor. Kuzey'de olduğu kadar Kürdistan'ın diğer parçalarında da eş zamanlı bir ulusal demokratik gelişme yaşanıyor. Dolayısıyla Kürt halkı bütün parçalarda Önder APO ve PKK öncülüğünde güçlü bir özgürlük bilinci almıştır. Kendisini örgütleyerek önemli bir ideolojik, siyasi, askeri güç ortaya çıkartmıştır. Özgür ve demokratik yaşam talebini vazgeçmeyecek biçimde edinmiştir. Dolayısıyla bu toplumu geriletmek artık mümkün olmadığı gibi, Kürdü inkâr edip imha etmeye çalışmak, Kürt sorununu reddedip çözümsüz bırakmak da mümkün değildir. Çeşitli pazarlıklarla Türkiye, İran ve Suriye'nin bütün imkânlarını seferber ederek, ellerindeki güçleri kullanarak bu dönemde sonuç almak istiyorlar. Bu dönemde sonuç alamadıkları takdirde ayakta kalamayacaklarını görüyorlar. Bunun verdiği telaş ve hırçınlıkla bu akıl almaz saldırıları yürütüyorlar. Dolayısıyla zayıf olan inkâr ve imha sistemidir. Güçlü olan Kürt halkıdır, özgürlük hareketidir. Kürt demokratik siyaseti önemli bir gelişme içerisinde. Hem bu imhacı saldırılara karşı direnme gücü vardır, hem de direnip boşa çıkardığı oranda inkâr ve imha zihniyetinin kırılarak yenilgiye uğratılacağı sürece gelinip dayanılmıştır.

Komünar

Diğer yandan böyle güçlü tarihi sonuçlar alma imkânını yakalamış olan Özgürlük Hareketi'nin bütün alanlarda planlı saldırı yürüten bu imhacı, inkârcı güçlere karşı örgütlü, planlı bir mücadele geliştirmesi zorunluluğu vardır. Nitekim yönetimimiz 2007 yazında yaptığı çok yönlü toplantılar ardından "Artık yeter Önder APO'yu yaşa

**Hareketimiz
"Artık yete" demiştir
Kürt halkı "artık yeter" demiştir
İmralı sistemiyle birlikte
Yaşamak istemiyor,
İşkenceyi kabul etmiyor
Önder APO üzerindeki
İşkence ve imha sistemini
Kesinlikle kabul etmiyor
Kürt sorununun çözümsüzlüğünü
Kabul etmiyor
Kürt halkına dönük geliştirilen
Katliamcı saldırıları
Kabul etmiyor.**

ve yaşat" hamlesi çerçevesinde bu faşist gerici saldırganlığı kırıp boşa çıkartmak amacıyla çok yönlü bir demokratik direniş sürecini planlayıp tüm özgürlük güçlerimizi ve halkımızı böyle bir mücadele süreci içerisine çekmiştir. Nitekim 30. kuruluş yılına böyle bir mücadele hamlesi içerisinde girilmektedir. Hareketimiz "artık yete" demiştir. Kürt halkı "artık yeter" demiştir. İmralı sistemiyle birlikte yaşamak istemiyor, işkenceyi kabul etmiyor. Önder APO üzerindeki işkence ve imha sistemini kesinlikle kabul etmiyor. Kürt sorununun çözümsüzlüğünü kabul etmiyor. Kürt halkına dönük geliştirilen katliamcı saldırıları kabul etmiyor. Bunlara karşı her alanda demokratik direniş boyutlandıracağını açıkça herkese ilan etmiş bulunuyor. Böyle bir mücadele bütün yönleriyle gelişiyor, gelişecektir. 30. parti yılını hareket ve halk olarak böyle planlı ve kapsamlı bir direniş mücadelesiyle karşılıyoruz. Temel amacı kuşkusuz Önder APO'nun özgürlüğü ve Kürt sorununun

çözümüdür. Bu amacı gerçekleştirmek için güncel planda Önder APO'nun tedavisi ve yerinin değiştirilmesi amacını ileri sürüyor bunun gerçekleştirilmesini istiyoruz. Özgürlük ve demokrasi mücadelesinin önünün bu amaçların gerçekleştirilmesiyle açılacağına inanıyoruz. Çünkü Önder APO'nun zehirleyici saldırılarla sağlığı iyice bozulmuştur. Bu nedenle köklü ve yeterli bir tedaviye ihtiyacı vardır. Artık İmralı ortamında sağlıklı kalması mümkün değildir. Yerinin değiştirilmesi, halkla ilişkilenmesinin önünün açılması, çalışma ve siyaset yapma hakkının verilmesi gerekiyor. Bu amaçlar doğrultusunda başlayan demokratik direniş mücadelemiz Kürdistan'ın dört parçasında ve yurtdışındaki Kürt halkının demokratik eylemliliğiyle gelişmektedir. Gençler, kadınlar, emekçiler, bir bütün olarak Kürt halkı Önder APO'nun tedavisi ve yerinin değiştirilmesi amacıyla mücadele etmektedir. Gerilla da bu çerçevede Önderliğe ve kendisine dönük saldırılar karşısında meşru savunma çizgisinde aktif direnişini sürdürmektedir. Saldırıları karşısında kurbanlık koyun olmayacağını, Önder APO'yu, özgürlük çizgisini, Kürt halkını ve kendisini savunacağını, bunun uluslararası yasalardan kaynaklanan meşru savunma hakkı olduğunu ve bu hakkını uluslararası haklar çerçevesinde kullanacağını herkese ilan ediyor ve pratiğiyle de bunu açıkça gösteriyor.

30. PKK yılına girerken bu demokratik direniş mücadelesini her alanda daha da boyutlandırıp geliştirmemiz gerekiyor. Önder APO'nun tedavisi ve yerinin değiştirilmesi sağlanana kadar bu mücadele kesintisiz sürecektir. Eğer bu amaçlar gerçekleşirse o zaman yeniden durum değerlendirilmesi yapılabilir. Çünkü öyle bir gelişme demokratik dönüşümün, Kürt sorununun barışçıl çözümünün önünün açılmasına da fırsat verebilir. Bu olmadığı, Önder APO'nun tedavisi ve yerinin değiştirilmesi gerçekleşmediği müddetçe her alanda demokratik direniş mücadelesinin geliştirilmesi bir zorunluluk olacaktır. Başta ideolojik mücadeleyi, propaganda ve ajitasyon çalışmalarını bu çerçevede çok güçlü ve etkili biçimde

geliştirmeliyiz. Kürt halkının özgürlük taleplerinin kamuoyuna iyi yansıtılması gerekiyor. Kürt halkına dönük imhacı saldırıların, Önder APO'ya dönük işkence ve imha saldırılarının dünya kamuoyuna, tüm halklara ikna edici tarzda anlatılması gerekiyor. Bıkmadan usanmadan bu gerçeklerin insanlara gösterilmesi gerekiyor. Bu anlamda kendi gündemimizi etkili bir biçimde oluşturacak, başta gençler ve kadınlar olmak üzere toplumu bu gündem temelinde mücadeleye teşvik edecek, dünya kamuoyunu Kürt halkına dönük imha saldırıları karşısında aydınlatacak düzeyde yeterli, güçlü ve anlaşılır üsluba sahip bir propaganda ve ajitasyon çalışmasına ihtiyaç vardır. 30. yılda en temel görevlerimizden biri de budur.

Kendimizi başta demokratik güçler olmak üzere dünya kamuoyuna tanıtmakta önemli bir alan da diplomasi alanıdır. Gerçi gücü olan diplomatik çalışma yapabilir. Ne kadar gücün ve örgütün varsa, o kadar diplomatik çalışma içinde olabilirsin. Bu gerçekten hareketle gelişen mücadelenin gücüne dayanarak Kürt halkı üzerinde uygulanan soykırım düzeyindeki imha ve tasfiye amaçlı saldırıları teşhir edecek, Kürt halkının özgürlüğünü, demokratik haklarını Önder APO'nun tedavi edilmesini ve özgür kalmasını sağlayacak bir diplomatik çalışmaya ihtiyaç vardır. Kendimizi başkalarına anlatmanın önemli bir alanı diplomasi alanı olduğuna göre, o zaman hem Kürt halkı üzerinde uygulanan katliam sürecini teşhir etmek, hem de halkın demokratik haklarını tanıtmak üzere bir diplomasi faaliyeti yürütmeye ihtiyaç vardır.

En önemlisi de bu süreci etkili götürecek bir siyasi duruş ve mücadele geliştirmektir. Diplomatik çalışmalarla birlikte halkın demokratik eylemliliğinin güçlü bir biçimde geliştirilmesi önem arz ediyor. Gerçekten de başta gençler ve kadınlar olmak üzere tüm kesimler ne istiyorlar, talepleri nedir? Bunu duruşlarıyla, pratikleriyle, eylemleriyle ortaya koyabilmelidirler. Artık yeter hamlesine yurtsever, demokrat olan her insan aktif katılmalıdır. Dört parçada ve yurtdışında artık yeter hamlesi, başta gençliğin eylemliliği olmak üzere halkın demokratik

eylemliliğiyle herkese taşırılmalıdır. Düşmanı korkutan, ürküten, teşhir eden, başta demokratik güçler olmak üzere kamuoyunun dikkatini Kürdistan'daki gerçeklere çeken bir eylemlilik düzeyini yaratmak kesinlikle gerekiyor. Artık geçmişin o çok pasif kitle eylemliliği değil, onu aşan, birçok çevre üzerinde etki yaratan, gericilik üzerinde daha fazla caydırıcı rol oynayan güçlü demokratik kitle eylemliliğine ihtiyaç vardır. Böyle bir eylemlilik bu 30. yılda güçlü bir biçimde gelişmelidir.

Eylemlilikle birlikte elbette önemli bir alan da örgütlenmedir. Örgüt ve eylem Kürdistan'da iç içedir. Eylem örgütün zeminini güçlendirir, örgüt eylemi büyütür. O bakımdan da örgütlenme temel bir alandır ve en çok üzerinde yoğunlaşılması gereken görevlerden biridir. Örgütlenmeyi iki noktada ele almamız gerekiyor: Birincisi; gerillanın büyütülmesi, çoğaltılması, onun için her alandan gençliğin gerillaya katılımının teşvik edilmesi ve bunun için gerekli örgütlenmelerin yapılmasıdır. Başta gençlik örgütleri olmak üzere tüm örgütlerimizin en temel görevlerinden birisi budur. Bu görevi herkes görmeli, sahip çıkmalıdır. İyi bilmeliyiz ki ne kadar güçlü bir gerilla örgütlülüğümüz olursa siyasi süreç üzerinde o kadar etkili, düşman tehditleri karşısında o kadar caydırıcı oluruz. Temel bir barış ve özgürlük kuvveti olduğu için, gerillanın güçlü olması demek barış çizgisinin, özgürlük çizgisinin, demokrasi çizgisinin güçlü olması demektir. O nedenle temel özgürlük ve demokrasi gücümüzü büyütme birincil örgütsel sorumluluklarımızdan sayılmalı ve buna göre hareket edilmelidir. İkincisi; halkın demokratik konfederal örgütlülüğünün geliştirilmesidir. Bu da halk meclislerine dayalı bir demokratik halk örgütlülüğünü yaratmak demektir. KCK sözleşmesinde bu örgütlenmenin ilkeleri çok net ortaya konmuştur. Halk meclisleri, onlara dayalı icra kurulları, bu temelde gelişen kapsamlı çalışma planları ve uygulamaları ortaya çıkmalıdır. Halk meclislerinin gelişebilmesi için başta gençlik, kadın olmak tüm toplumsal kesimlerin kendi öz örgütlülüğünü geliştirme, özgür iradesiyle bu demokratik örgütlenme

Komünar

sistemine katılım göstermesi gerekir. Yine kendi örgütlü güçleriyle demokratik halk örgütlülüğünün gelişmesi için görev ve sorumluluk üstlenip, gereğini yerine getirmeleri gerekir. "Demokratik halk eylemliliğin gelişebilmesi için demokratik halk örgütlenmesinin gelişmesi esastır" yaklaşımıyla, bütün kesimlerin kendi özgün örgütlülüklerine dayalı bir demokratik komünal halk örgütlenme sistemini her yerde geliştirmeliyiz. Nerede ne kadar yurtsever, demokrat insan varsa böyle bir sistem içinde birleştirip örgütlemeli ve böyle bir ortak çalışma yaşamı içine çekmeliyiz. Bu konuda zayıflıklar, eksiklikler, geç kalmalar mutlaka aşılabilmelidir. Çünkü 30. yılda demokratik direniş mücadelemizin süreklilik arz etmesi, güçlü gelişmesi, her türlü inkâr ve imha saldırılarının boşa çıkartılması ancak böyle bir örgütlenme ile mümkün olacaktır.

Elbette demokratik direniş mücadelemizin önemli bir yanı gerillanın meşru savunma çizgisindeki duruşu ve pratiğidir. Bu noktada Kürdistan gerillası gerçekten de 30 yıllık PKK mücadelesi içerisinde tarihsel bir rol oynamıştır. Kürt gerçeğinin açığa çıkartılmasında en temel rolün sahibidir. Kürdistan üzerindeki inkâr ve imha sisteminin nasıl bir katliam ve soykırım düzeni olduğunu en net biçimde gerilla direnişi açığa çıkartmış ve herkese göstermiştir. Diğer yandan sağlam duruşu ve gericiliğe vurduğu darbelerle inkâr ve imha güçlerini zayıflatmış, Kürt halkını bilinçlendirip cesaretlendirerek özgür ve demokratik örgütlülük içerisine çekilme görevinin gerçekleşmesinde gerilla yine önemli bir rol oynamıştır. Gerilla temel bir bilinç, halkın örgütlenme gücüdür. Dolayısıyla bu süreçte de Kürt halkına, Önder APO'ya dönük imha tehditleri karşısında ister Kuzey'de, ister Güney'de ve diğer parçalarda olsun halkın kazanımlarını tehdit eden saldırılara karşı en sağlam duruşu gösterecek güç, elbette yine gerilla olacaktır. Gerilla özgürlük çizgisinden, barış ve demokrasi çizgisinden asla vazgeçmeyecektir. Önderliğe ve Kürt halkına, dolayısıyla bölge halklarının kardeşliğine ve birliğine bağlılıktan asla geri durmayacaktır.

Bu konuda temel değerlere bağlılığında bir zayıflık değil daha çok güçlenme; saldırılar karşısında direniş için gerekli cesaret ve fedakârlıkta azalma değil daha çok arttırma içerisinde olacaktır. Dolayısıyla düşmanın bu yeni imha ve tasfiye planını boşa çıkartacak, Türk ordusunun saldırganlığını önleyecek en sağlam duruş ve direnişi gerilla gösterecektir. Cesaretiyle, fedakârlığıyla, örgütlülüğüyle, savunma sistemiyle her türlü saldırıyı kıracağı gibi, saldırgan güçler üzerinde caydırıcı rolü yine gerilla oynayacaktır.

30. PKK yılında inkâr ve imhacı güçlerin uluslararası komployu yeniden gündemleştirme temelinde geliştirdikleri topyekûn saldırıya karşı PKK öncülüğünde özgürlük hareketimiz ve halkımız da bütün alanlarda ortak ve çok yönlü bir direniş mücadelesi içerisinde olacaktır. Bu durum gösteriyor ki 30. PKK yılı diğer yıllara göre daha büyük bir mücadele ve gelişme yılı olacaktır. Daha büyük kazanma ve zafer yılı olacaktır. PKK'nin bütün yılları büyük mücadele yıllarıdır. 30. yıl daha büyük bir mücadele yılı olacaktır. 30. yıl da çok kritik bir süreçtir. Bu bakımdan da çok daha duyarlı ve dikkatli olmaya ihtiyaç vardır. Hem düşman saldırılarını boşa çıkartacak bir duyarlılık ve tedbirlilik, hem de düşmanı çözüme zorlayacak bir demokratik direniş mücadelesini geliştirmek gerekiyor. Bu bakımdan tarz, üslup, tedbir önemlidir. Saldıran taraf düşmandır, biz savunmada olan gücüz. Kürt halkının herhangi bir kesime düşmanlığı olmadığı gibi, onları yok etmek gibi bir istem ve amacı da yoktur. Komşu halklarla kardeşçe birlik içerisinde özgür, demokratik, kendi kimliğine ve kültürel haklarına sahip bir biçimde yaşamak istiyor. Bunun için kimseden bir şey istemiyor, kimseye herhangi bir şey dayatmıyor. En doğal kültürel haklarını; dil, kültür, kimlik haklarını elde etmek ve onlara dayanarak yaşamak istiyor. Ne var ki, bunları yok etmek isteyen bir inkâr ve imha sistemle karşı karşıyayız. Kürdistan üzerinde sömürgeci zihniyeti sürdüren Türkiye, İran ve Suriye böyle bir gerçekliği ifade ediyorlar. Dolayısıyla saldıran onlardır; imhacı, katliamcı, gerici, ırkçı, faşist ve şoven

olan onlardır. Kürt halkı meşru savunma konumundadır. Mazlum durumdadır. Hiç kims-eye dönük haksız bir yaklaşımı yoktur. Bu pozisyonumuzu herkese iyi anlatmalıyız. Üslup ve tarzımızı sağlam yapacağız. Örgütlülüğümüzü güçlü geliştirecek; saldırıları boşa çıkartma ve direniş mücadelesini 30. yılda daha büyük başarılar kazanan sonuçlara götürmeyi bu temelde mümkün kılacağız.

Bütün bunları elbette ki partileşmeyle yapacağız. Gerçekleri derinliğine ve doğru bir biçimde anlamak ancak partileşmekle mümkündür. Gerçeklere uygun bir tutum ve davranış göstermek ancak güçlü bir partileşmeyle mümkün olacaktır. PKK geçen 29 yıllık mücadele süreci içerisinde inkâr ve imha güçlerinin uluslararası komplo çerçevesinde geliştirdikleri bu kadar azgın saldırılar karşısında kendisini nasıl ayakta tuttu? Bu saldırıları nasıl boşa çıkarttı ve yenilmez oldu? Kürt halkının özgürlük bilincini ve demokratik yaşamını bu düzeyde nasıl ilerletti? Bütün bu soruların anahtarı partileş-medir. PKK öncülüğünde, Önder APO'nun çizgisinde partileşmedir. Bütün saldırılar karşısında en büyük güç partileşmenin ortaya çıkarttığı güçtür. Her türlü

teknikten daha fazla olan insanın anlama gücüdür; insanın kirden pastan arınarak eşitlik özgürlük demokrasi çizgisinde yaşama gücüdür; örgütlenme ve birleşme gücüdür. Bu da partileşme demektir, PKK'lıleşmek demektir. Dolayısıyla her türlü silahtan, paradan, teknikten daha büyük kuvvet, insanın düşünce ve örgüt kuvvetidir. Onun taktik ve tarz haline kendisini getirmesidir. Dolayısıyla PKK böyle bir insan gerçeğini ele alarak büyük bir eğiticilikle, böyle bir özgürlük militanlığını, gerilla komutanlığını ve savaşçılığını ortaya çıkartarak bu azgın saldırıları kırabilmiştir.

Partileşme, her türlü tekniği, para ve silah gücünü başarısız kılabilirdi. Partileşme, Kürt halkına bilinç verdi, ruh verdi; onu örgütleyip eyleme çekti. Dolayısıyla özgürlük bilinciyle dolu, özgürlüğü için coşku içerisinde mücadele eden Kürt halk gerçeğini ortaya çıkardı. Bu büyük bir gerçektir. Yenilmezlik gerçeği işte budur. Bunu sağlatan da kesinlikle Apocu çizgide, PKK ölçülerinde partileşmedir.

Nedir partileşme? PKK'nin yeniden inşasının öngördüğü partileşme nedir? Önderliğimiz birinci ve ikinci partileşme hamleleri döneminde kadro ve yönetim düzeyinde yaşanan temel yetersizlikleri ortaya koydu. Bunlar: kendini iyi katmama, çizginin esaslarına göre katmama, dolayısıyla görev ve sorumlulukları üstlenmeyerek yönetim ve

öncülükte zafiyet yaratmaktır. Birinci partileşme hamlesinde ortaya çıkan zayıflıklar bunlardı. Önder APO'nun eleştirip aştırtmaya çalıştığı eksiklikler kesinlikle bunlardı. Parti hareketimizi yıkmak için dayatılan provakatif tasfiyeci dayatmalar karşısında zayıflık arz eden, onlara zemin olanlar bunlardı. Nereden kaynaklandı bunlar? Elbette ki içinden çıkılan siyasi sistemin, toplumsal yapının verdiği özelliklerden kaynaklandı.

**Apocu çizgide
Kendini eğitip yenileyen
Çzgi esaslarına göre kendini
Katan, çizgi ölçülerine göre
Militanlık yapan birisi
Nerede ne yapması
Gerektiğini
Görev ve sorumluluklarının
Ne olduğunu tespit eder
Ve onları başarıyla
Hayata geçirecek
Üslubu, tarzı, kararı
Cesareti ve fedakârlığı
Gösterir.**

Devletçi sistemden, burjuva zihniyetten kaynaklandı. Aşiretçilikten, feodalizmden ve köylülükten kaynaklandı. Bireycilikten ve küçük burjuvalıktan kaynaklandı. Dolayısıyla bütün bu özelliklere karşı Apocu çizgi temelinde kendini eğitip yenilememekten kaynaklandı. Kendini Apocu çizgide örgütleyip yenilemeyen, bu temelde kendini şekillendirerek çizgi gereklerine göre parti hareketine katılmayan biri görev ve sorumluluklarında başarılı olamaz. Nerede nasıl hareket etmesi gerektiğini bilemez. Doğru bir üslup ve tarz sahibi olamaz. Dolayısıyla da görev ve

Komünar

sorumluluklara yerinde ve doğru bir biçimde sahip çıkamaz ve başarılı bir yöntemle onları yerine getiremez. Ancak Apocu çizgide kendini eğitip yenileyen, çizgi esaslarına göre kendini katan, çizgi ölçülerine göre militanlık yapan birisi nerede ne yapması gerektiğini, görev ve sorumluluklarının ne olduğunu tespit eder ve onları başarıyla hayata geçirecek üslubu, tarzı, kararı, cesareti ve fedakârlığı gösterir.

İkinci partileşme hamlemiz döneminde bu realite daha çok açığa çıktı. Gerilla çizgisinde verilen o kahramanca savaşa rağmen partileşmede zayıf kaldığımız görüldü. Parti gerçeği karşısında memurcu yaklaşım, yine çeteci yaklaşım gibi Apocu çizgiyi zayıflatan, saptıran, onunla çelişen, parti hareketimiz içerisinde devletçi sistemin ve aşiretçi feodal toplumun özelliklerini yansıtan eğilimlerin kalıntıların varlığı görüldü. Memurculuk nedir? Memurculuk görev ve sorumluluklara istekle sahip çıkmamaktır. Memurculuk şartlı katılma demektir. Yani ücretli çalışmadır, "Ben bir şeyler yapar, karşılığını da alırım" demektir. Maaş alan karşılıklı çalışan birisi nerede ne yapacağını bilemez. Zorluklar karşısında dayanamaz, cesur ve fedakâr olamaz. Memurcu çizgi fedai çizgisini yok etmek demektir. Cesaret ve fedakârlıkta zayıflık demektir. Ancak şartlı personel gibi kendini belli ölçülerde bazı karşılıklar alma temelinde katmayı ifade eder. O da parti görevlerinin yerinde ve zamanında doğru temsil edilmesini, onları yerine getirecek doğru tarzın bulunmasını ve o tarzın uygulanmasını önler. Dolayısıyla memurculuk en büyük parti düşmanlığıdır. Partileşme önündeki en büyük engeldir. Parti militanlığını en çok içten kemiren zayıflatan öğelerden birisidir. Çetecilik de esasen bir tür memurculuktur. Memurculuğun parti yaşamında, ideolojik, siyasi çalışmalar içerisinde gösterdiği yetersizlikleri, çetecilik örgütsel, askeri çalışmalar içerisinde göstermeyi ifade eder. Çetecilik parti ölçüleriyle hareket etmemek demektir. Kendini bir ideolojik siyasi çizgiye bağlamamak, örgüt ölçüleriyle donatmamaktır. Dolayısıyla ideolojizlik siyasi çizgi ve örgüt ölçülerine sahip

olarak pratik yapmamak demektir. Keyfine göre hareket etmek demektir. İdeolojik, siyasi, örgütsel ölçülerden kopuk hareket etmek; bir-eyci, kendi yaşam ölçülerini esas alan tarzda hareket etmektir. İşte çeteciliğin esası budur. O da bir tür memurculuktur. Dolayısıyla parti ölçülerini yok eden, içten kemiren, parti içine farklı ölçüler dayatan bir konumu ifade etmektedir. Nitekim bunlar da içinden çıkılan düzenin, toplumsal yapının bireyler üzerinde yarattığı etkilerdir. Düzenin, gerici toplumsal sistemin kiridir, pasıdır, tortularıdır.

Tüm bireyler aslında fark edilmeden içinde yetiştiği ortam tarafından eğitilmektedirler. Bu ille de okul düzeninde olmayabilir. Aile, sokak, çevre, okul eğitici; kişiliği şekillendirir, çeşitli özellikler edinmeyi sağlar. İşte bu özelliklerin hepsi o devletçi gerici düzenin içinde yaşama özellikleridir. Dolayısıyla özgür yaşama, demokratik yaşama, parti yaşamına terstir, karşıttır. Bunları eğitimle, güçlü bir eleştiri-özeleştiriyile, iç sorgulamayla aşmayan, bu temelde kendini yenileyip Apocu ölçü ve özellikleriyle donatmayan birisi, elbette ki sağlam ve güçlü parti militanı olamaz. İyi PKK'li haline gelemeyiz. Bu bakımdan bu ölçü ve özelliklerin aşılması lazım. Neye göre aşılması lazım? Elbette ki Önderlik ölçü ve özelliklerine göre, Apocu çizgi gereklerine göre. Demek ki kendimizi her zaman sorgudan geçirmeli, eleştiri ve özeleştiriyeye tabi tutmalıyız. Önderlik ölçü ve özellikleri temelinde kendimizi sorgulamadan geçirerek hep yenilemeli ve yeniden yaratmalıyız. Ancak o zaman doğru partileşme sağlanabilir. Bugünkü üçüncü partileşme hamlesinde bu eksiklikleri, düzen etkilerini aşmanın imkânı çok daha fazladır. Çünkü paradigma değişimi devletçi-iktidarcı zihniyeti yok etmiştir. Geçmişte bir yerde memurcu, çeteci zihniyet kendini yaşatabiliyordusa, bu biraz da PKK'nin paradigma olarak devletçi-iktidarcı zihniyeti aşmamasından ileri geliyordu. Bir yandan hiyerarşik devletçi sistem içerisinde yetişmiş bireyin üzerinde etkiler olarak kendini sürdürüyor, diğer yandan da PKK'nin içinde de zaten devletçi-iktidarcı paradigma gereği bu özellikler yaşama imkanı buluyordu. Şimdi üçüncü partileşme döne-

minde PKK bu paradigmayı değiştirmiş, devletçi-iktidarcı zihniyeti ve sistemi yıkmıştır. Devletçiliğin ve iktidarcılığın özgürlüğe, eşitliğe, demokrasiye karşı olduğunu, partileşmeye karşı olduğunu, sosyalizm olmadığını ortaya çıkartmıştır. Sosyalizmi devletin elinden alarak demokrasiyle birleştirmiştir. Dolayısıyla toplumun, halkın, emekçilerin eline vermiştir. Demokratik sosyalizm işte böyle bir çizgi olmaktadır.

Demokratik sosyalizmde devletçi-iktidarcı paradigma yoktur. Dolayısıyla da memurculuğa ve çeteciliğe yer yoktur. Bireyciliğe yer yoktur. Eğer böyle bir parti ortamı içerisinde hala bireycilik, keyfiyet, çetecilik, memurculuk varsa; liberalizm, bürokratizm, dogmatizm, ortayolculuk, istifacılık, protestoculuk gibi eğilimlerin kendini yaşatması ortaya çıkabiliyorsa, bunlar aslında devletçi iktidarcı paradigmadan kopmamaktan, yeni PKK çizgisi temelinde kendini eğitmemekten kaynaklanıyor. Demokratik sosyalizm çizgisinde yeniden inşa olan PKK kesinlikle devletçi, iktidarcı ve savaşı esas alan paradigmayı ret ediyor. Onun yerine özgürlükçü, eşitlikçi, demokratik sosyalizm paradigmasını esas alıyor. Komünal yaşamın, komünal özelliklerin öne çıkarılmasını öngörüyor. Parti militanlığının doğru ölçütü, parti yaşamının doğru ölçütü; kesinlikle özgürlük, eşitlik, demokrasi çizgisinde komünal bir duruş ve yaşam olmuştur. Parti yapılanması kendisini bu biçimde ortaya koymaktadır. Temel kadro ölçütü buna göre oluşmuştur. O zaman demek ki üçüncü partileşme hamlesi sürecinde demokratik sosyalizm çizgisinde yeniden partileşmenin en temel ölçütü; devletçi-iktidarcı paradigmanın kirinin, pasının, tortusunun, kalıntılarının sökülüp atılmasıdır. Yeniden inşa edilen PKK'nin militan kadrosu ancak bu biçimde kendini yenileyen yeniden örgütleyen bir temelde olabilir. Bu konuda yeniden partileşme sürecinin geliştirilmesinde ciddi eksikliklerin, hataların var olduğu, derin eleştiri özeleştirisi yaklaşımıyla sökülüp atılması, dolayısıyla tüm kadro ve sempatizanlar açısından bir netleşmenin, yeniden kararlaşmanın yaşanması ve yeni paradigma doğrultusunda bir düzeltmenin gerçekleştirilmesi

gereği kesinlikle vardır. PKK'nin 30. kuruluş yılını bu temelde yeniden partileşme hamlesi yılı ilan etmek doğrudur ve gereklidir.

PKK çizgisinde yeniden partileşmenin, militanlaşmanın temel ölçü ve özellikleri vardır. Fukaralık, zayıflık, kötümserlik, karamsarlık kesinlikle parti ölçü ve özelliklerinin dışındadır. Bireycilik, keyfiyet, kendine görelilik parti ölçü ve özelliklerinin dışındadır. Geriye çekme, pasifizm, istifacılık, prostetoculuk parti ölçü ve özelliklerinin dışındadır. Yine yetkicilik, kariyerizm, despotizm, her şeyi ele geçirme parti ölçü ve özelliklerinin dışındadır. Bu tür ölçü ve özelliklere karşı Önderlik çizgisinde yeniden partileşme hamlesini geliştirmek, söz konusu bu ölçü ve özellikleri aşacak güçlü bir ideolojik mücadele ve eleştiri-özeleştirisi süreci yaşayarak, doğru Önderlik ölçü ve özelliklerini edinmek her parti militanı için kesin gereklidir. 30. Parti yılının bu kritik sürecini başarıyla aşabilmek ancak böyle bir militanlaşmayı sağlamakla mümkündür. 30. Parti yılının o büyük görevlerini başarıyla yürütmek ve 30. yılı büyük zafer ve kazanç yılı haline getirmek ancak böyle bir partileşme ile mümkündür. Dolayısıyla da 30. PKK yılını Apocu çizgide, parti çizgisinde köklü bir eleştiri ve özeleştirisi temelinde yeniden partileşmeyi derinleştirme, güçlendirme yılı olarak ele alıp yürütmek doğrudur, gereklidir, elzemdir. Herkes açısından gerekli olan budur. Hem süreç görevlerini başarıyla gerçekleştirebilmek, hem de PKK'yi daha nice 30 yıllarda demokratik sosyalizm çizgisinin başarılı savunucusu ve Kürt halkının özgürlükçü demokratik öncüsü haline getirebilmek böyle bir partileşmeyi sağlayabilmekle mümkündür. Bu da özgürlük bilincini doğru edinmeyi; özgürlük, eşitlik ve demokrasi çizgisine, demokratik sosyalizm çizgisine Önderlik tarzıyla doğru ve etkin katılmayı gerektirir. Her türlü düzen ölçülerinden; bireyci, bencil, keyfi yaşam ölçülerinden, kirden, pastan arınmayı gerektirir. Gerçekten de özgürlük, eşitlik, demokrasi ölçüleriyle, mücadeleci ruhla, cesaretle, fedakârlıkla, çekicilikle, etkileyicilikle kendini donatmayı gerektirir.

Komünar

PKK militanlığı; insan türünün kendini en ileri düzeyde geliştirdiği bir militanlıktır. Bu Önderlik gerçeğinde somutlaşmıştır, şehitler gerçeğimizde somutlaşmıştır. İnceleyelim, dikkate alalım, Önderlik ve şehitler gerçeğimizi iyi okuduğumuzda, Önder APO'nun 35 yıldır söyleyip yazdıklarını iyi anladığımızda bu ölçü ve özellikleri göreceğiz. Okuyamıyor, inceleyemiyorsak hiç değilse yaşam gerçeğine bakarak, hislerimizle, duygularımızla anlayalım. Önder APO'nun 35 yıldır nefes nefese yürüttüğü mücadele gerçeğine bakalım. 10 yıldır İmralı işkence ve imha sistemi altında gösterdiği özgür insan direnişine, Kürt halkının özgürlük ve demokrasi mücadelesine yaptığı katkılara bakarak anlayalım. Eğer PKK çizgisiyle donatılmış olmasaydı, Apocu çizgide olmasaydı, o işkenceye, fiziki, psikolojik saldırılara kim dayanabilirdi? Hiçbir insan yaşayamazdı orada. Ancak güçlü bir yaşam tutkusu olanlar, sağlam iradeye sahip olanlar, halkın özgür ve demokratik yaşamına tutku düzeyinde bağlı olanlar, bunun için en yüksek düzeyde sorumluluk duyanlar, o işkence sistemi karşısında direnebilir ve yaşayabilir. İşte bu da Önderlik gerçeğiyle olabiliyor. PKK militanlığının, ölçülerinin ne olması gerektiğini gösteriyor.

Bakalım sayıları on binleri bulan şehitler gerçeğimize. Onlar ki gencecik yaşlarında bütün yaşam arayışlarını, özgür yaşam arayışlarını büyük bir cesaret ve fedakârlıkla bu ortak davaya, halkın özgürlük mücadelesine katık ettiler. En küçük bireycilik gösterdiler mi? Bencil davranış içinde oldular mı? Çıkarıcılık, şu bu yaptılar mı? Geri çekilme, beğenmeme tutumu gösterdiler mi? Başkaları yapsın dediler mi? Bu iş böyle olmaz, yapmıyoruz tutumu içinde oldular mı? Hayır, bunların hiçbirisi içinde olmadılar. Demek ki bu tür yaklaşımların hepsi şehitler gerçeğimizle çelişiyor. Onlar her ortamda Önderlik çizgisinde iş yapılabileceğini gördüler. Kendilerini o çizgiyle donattıklarında çare olabileceğine inandılar. Hiçbir bireyci, bencil, çıkarıcı tutum göstermediler. Tam bir cesaretle, fedakârlıkla, yüksek bir duyarlılık ve bilinçle Önderlik gerçeğine, demokratik

sosyalizm çizgisine, Kürt halkına büyük bir inançla bağlılık temelinde o gencecik yaşlarında kendilerini özgürlük ve demokrasi mücadelesine katık ettiler. İşte PKK bunlardır. Boşuna Önder APO PKK'yi şehitler partisi olarak ilan etmedi. Şehitlerimizin parti biçiminde yaşadığını boşuna söylemedi. PKK demek şehitler gerçeği demektir, şehitler çizgisi demektir. Dolayısıyla da insan soyunun en özgürlükçü, demokratik, en kolektif, en cesur ve fedakâr özünün ortaya çıkartılması demektir. PKK bu gerçeği ifade ediyor. PKK militanlığı bu gerçekleri temsil eden militanlıktır. Dolayısıyla PKK'yi yenilmez yapan, her türlü baskı ve saldırı karşısında ayakta tutan, her türlü ideolojik, siyasi, askeri, örgütsel saldırıları boşa çıkartan, Kürt halkının özgürlük ve demokrasi mücadelesine başarıyla öncülük etmesini sağlayan gerçek de bu gerçektir. PKK'nin yenilmez gücü ideolojik ve örgütsel çizgisinden gelmektedir. Bu çizgiyi özümseyen, yaşayan, yaşatan kadrosundan, sempatizanından, taraftarından ileri gelmektedir.

Sonuç olarak; PKK'yi PKK yapan gerçek; onun ideolojik ve örgütsel çizgi gerçeğidir, Önderlik gerçeğidir. Bu gerçeği özümseyen militanlar ve onların örgütlülük gerçeğidir. 30. Parti yılında bu gerçeği daha da ilerletmek, güçlendirmek, bununla çelişen her türlü ruh halini, anlayışı, tutum ve davranışı doğru bir eleştiri-özeleştiri temelinde bertaraf ederek güçlü bir yeniden partileşme hamlesini geliştirmek, bütün mücadele görevlerinin başarıyla yürütülmesi açısından gerekli olduğu kadar, PKK'nin önümüzdeki on yıllara kendini yayıp yalnız Kürt halkının değil, Ortadoğu ve dünya halklarının umudu haline getirecek olan da budur.

Bu temelde 30. Parti yılında başta Önder APO, partili militanlar ve halkımız olmak üzere tüm demokrasi güçlerine; özgürlük, eşitlik için mücadele eden tüm örgüt ve halklara üstün başarılar diliyor, kazananın özgürlük ve demokrasi çizgisi olacağını, kaybedenin ise her türlü ırkçı, şoven, despotik faşist yaklaşımlar olacağını belirtiyor, bir kez daha PKK'nin 29. kuruluş yıldönümünün herkese kutlu olmasını diliyoruz.

DOĞA FELSEFESİ ÜZERİNE

Şimdiye kadar doğa felsefesi, çoğunlukla mekanik bir tanımlama anlayışı ile yalnızca kendi sınırları içinde anlamı olan bir bilgi kuramı şeklinde tarif edilmiştir. Gerçekte ise bu tarif doğa felsefesini doğru, yeterli ve bütünlüklü izah etmekten bir hayli uzaktır. Olguları ve kavramları bu biçimde izah etmenin temelinde modernist dünya görüşü yatar. İster maddi isterse zihni yapıda olsun, olguları tekil yapılarına indirgeyerek tanımlamak modernist dünya görüşüne özgü bir olaydır. Bu görüş bilgi yapılarını fazlasıyla böler, birbirinden ayırır, parçalı kılar ve tekil yapılara indirger. Burada söz konusu doğa felsefesi olduğunda, bu görüş onu salt doğaya indirger ve hatta **metafizik** bir görüş alanı içinde sunar ve böylelikle diğer bilgi yapılarından da temelli olarak ayırır. Doğa felsefesini bu şekilde tanımlamanın yanlışlığı şöyle dursun, onu yalnız başına sistemli bir bilgi kuramı olarak tanımlamak bile oldukça yetersizdir ve kendi içinde bir takım sakıncalar barındırır. Çünkü böylesi bir tanımlama "Doğa ve varsa ötesinde yatan nedir?" sorusunun önemini yalnızca bir sistem dahilinde yapılabilecek entelektüel bir uğraşa indirgemekle kalmamakta, aynı zamanda her dönemde insanların bir doğa görüşlerinin olabildiğini, insanların buna göre yaşam-larını düzenleyebildiklerini, esasta ise bir doğa görüşü oluşmadan hiçbir düşünsel çabanın

oluşmayacağını, doğa felsefesi denilen olayın aslında bunun ötesinde bir anlamının varsayılmayacağını peşinen göz ardı etmektedir.

Genelde bir zihniyet biçimi olarak felsefenin, özelde ise doğa felsefesinin ilk olarak **Antikçağ** Yunan yarımadasında ilk doğa filozoflarıyla ilk sistemli anlamına kavuştuğu, onların ilk zihinsel uğraşını oluşturduğu şüphesizdir. Ama bu, söz konusu olan bu ilk doğa filozofları öncesinde insanların bir doğa anlayışı ve görüşlerinin olmadığı anlamına gelmemektedir. İlk insan toplulukları henüz soyut ve sistemli bir düşünce oluşturma olanağına sahip olmasalar bile, ilk düşünce kırıntıları belirdiğinde yaşadıkları ortama bir anlam vermeye başlamışlardır. İnsan kendine özgü bir varlık olmanın doğası gereği, yaşadığı ortama ve dış çevreye bir görüş açısı getirmek durumundadır. Animizm, mitoloji ve din gibi felsefe öncesi izah ve anlam biçimleri, insa-nın dış ortamı tanıma ve anlama çabası ve deneyiminin ilk ürünleridir. Felsefeden farkları olay ve olguların arkasında yatanın ne olduğunu bir takım ruhsal güçlere dayandırmalarıdır. Felsefe ise daha özgün bir izah tarzı olarak olayları ve olguları mey-dana getiren ve harekete geçirenin ne olduğunu izah ederken, diğer izah biçimlerinden farkını **"nedeni kendisinde saklı olan"** bir izah ile ortaya koymaktadır.

Burada önemli olan, her izah biçiminin insanın dış ortamı tanıma ve anlamlandırma çabasının bir ürünü olarak ortaya çıkmasıdır. Kaldı ki, felsefenin dahi kendisini bu ilk izah biçimlerinden tam olarak ne kadar kurtardığı bile tartışmalıdır. Bunun için ilk elden doğa felsefesi denildiğinde, onu insanların doğayı ilk tanıma ve anlama çabasına değin götürüp dayandırmak gerekir. Daha bütünlüklü ve gerçekçi bir doğa felsefesi perspektifini yakalamak açısından, böylesine tarihsel bir kapsayıcılık pencere-sinden bakmak oldukça önemlidir. Çünkü doğayı tanımlayan bir öge olarak insan, tarihi boyunca yaşadığı çevre ortamında, mad-di ve zihinsel etkenlerin sunduğu olanaklar ölçüsünde doğayı algılamaya ve bir bakış açısı getirmeye çalışmıştır. Bu, doğa felsefesi denen

Komünar

olayın ancak insanın bu tarihsel bütünlüğü içinde oluştuğuna işaret eder.

Doğa felsefesini tanımlarken, tanımlamanın özüne ilişkin olarak ilk elden sorulması gereken bir soru da şudur: Var sayalım ki, doğa felsefesini kendi başına salt sistemli bir zihniyet oluşturma kuramı olarak tanımlamış olalım. Temel tanımlama ölçütü-müz bu olduğunda, ilk insan toplulukları doğayı çok sınırlı bir imgelem dışında pek tanımlayamadılar deriz. Daha sonraki zihni-yet aşamalarında doğanın sırları bir bir açıklanır oldu deriz ya da daha az bilinir olandan çok daha bilinir olana doğru sürekli bir ilerleme sağladığımızı ileri süreriz. Bu böyle ise gerçekten, o halde insan ilerleyen zihniyet aşamalarında her geçen dönem-de doğanın sırlarını bir bir keşfederek onu daha fazla tanıdı mı, yoksa gerçekten doğaya daha fazla yabancılaşarak ondan uzaklaştı mı sorusu bir hayli irdelenmeye değerdir. Bu canlıcı sorudan hareketle en 'ilkel' denilen insan topluluklarından daha ileri bir doğa-toplum ilişkisine ve yaşam paradigmasına sahip olduğumuzu ne kadar iddia edebiliriz ve/veya bunun böyle olduğunu hangi ölçütlere dayandırarak açıklayabiliriz? Doğa felsefesine dair ille de bir tanımlama yapılacaksa, öncelikle bu sorulara doğru bir yanıt verdiğimiz sürece reel bir tanımlama anlayışına ulaştığımızı iddia edebiliriz.

Şüphesiz burada değerlendirme konusu yapılan, her halükarda doğa felsefesinin sistemli bir düşünsel etkinlik olarak red-dedilmesi değildir. Elbette her düşünsel disiplinde olduğu gibi, sistemli bir düşünce yapısı oluşmadan herhangi bir bilgi kura-mına ulaşmak da mümkün değildir. Böylece hiçbir kavramsal düşünce de ortaya çıkmaz. Öyle ise, doğa felsefesi de bu ölçüt çerçevesinde tanımlanabilir. Ne var ki, bu tekil bir bilgi yapısına indirgenip tanımlanmadığı sürece doğrudur. Ne-den? Çünkü hiçbir düşünce yapısı yoktur ki kendisini doğa denen olgudan soyutlayarak var edebilmiş olsun. Mademki her düşünce yapısı bir biçimde doğa kaynaklıdır, o halde

doğa felsefesi de tekil bir bilgi yapısına indirgenip tanımlanamaz. Ancak daha özgün olarak kendi uğraş alanı içinde sistemli bir düşünsel yapıyı oluşturduğunu ve böylelikle farklı özellikte bir düşünsel yapıyı meydana getirdiğini ileri sürmek de yanlış değildir.

En genel anlamda konusu doğa ve doğayı izah etmek olan düşünsel etkinliğe doğa felsefesi diyoruz. Bu bakımdan doğanın yapısını, işleyişini, kaynağını ve özelliklerini farklılıkları ve bütünlükleri içinde araştıran, inceleyen düşünsel bir etkinlik alanını oluşturur. Tam da burada denilebilir ki, örneğin olguları gözlem ve deneye dayalı izah etmek üzere en **iddialı** düşünsel bir ger-çekleşme biçimi olarak bilimin ve özelde ise doğa bilimlerinin konusu da doğa olaylarını izah etmektir. Öyle ise, burada doğa felsefesi ile doğa bilimlerini birbirinden farklı kılan nedir? Hatta doğayı açıklamada daha iddialı olan doğa bilimleri dururken, ayrıca bir doğa felsefesine neden bir ihtiyaç olabilsin? Eğer var denilecekse, şimdiki durumda doğa bilimlerine rağmen buna nasıl bir geçerlilik kazandırılabilir? Sorular daha da çoğaltılabilir.

**En genel anlamda
Konusu doğa
Ve doğayı izah
Etmek olan düşünsel
Etkinliğe doğa
Felsefesi diyoruz.**

Şimdi burada sorun, doğa bilimleri ile doğa felsefesini karşı karşıya getirmek ya da doğayı açıklamada hangisinin daha fazla iddialı olduğunu açıklığa kavuşturmak değildir. Bir kere şu çok açık ki, örneğin doğa bilimleri doğaya ilişkin bir takım yasaların varlığına işaret ettiklerinde, öncelikle bunu daha fazla kendi alanıyla sınırlı tutmakta ve hatta konusunu somut ve deneye ispat edilmesi mümkün olana dayandırmaktadırlar. Doğayı daha çok insan yaşamından yalıtılmış halde kendi katı yasal-lığı içinde açıklamayı öngörmektedirler. Bu açıdandoğa bilimleri daha fazla kendi dar alanı içinde sınırlı, somut ve ispat edil-mesi mümkün olanla ilgili olmuşlardır. İşte burada doğa felsefesini doğa bilimlerinden ayırt edici kılan, onun yalnızca doğanın herhangi bir alanıyla ve hatta katı doğasallıkla, somut ve deneye izah edilmesi mümkün olanla sınırlı olması değil, her

bakım-dan tüm bir doğa alanıyla ve doğaya dair yapılan tüm izah tarzlarıyla ilgili olmasıdır.

Bu anlamda doğayı kendi bütünlüğü içinde izah etmek ve ona en genel anlamıyla bir görüş açısı getirmek doğa felsefesinin başlıca konusudur. Biz buna en genel tabirle insanın genelde doğaya ve özelde kendisine dair bir anlam ve zihniyet oluşturma süreci ve çabası diyeceğiz. Kaldı ki doğa hakkında bir görüş açısına sahip olmak, tarih boyunca her çağ insanının en önemli zihni uğraşlarından bir olmuştur. **"Doğa nedir"** sorusu, her dönem insanı için can alıcı bir sorudur. Yanlış ya da doğru bir doğa izah tarzı ve görüşü oluşmadan, insanın kendi yaşamına bir anlam oluşturmaya zor görünmektedir. İşte doğa felsefesini bir de bu bağlam içinde tanımlamak gerekir. Bunun anlamı, doğa felsefesinin insan-doğa ilişkisini, insanın doğa içindeki yerini, insan ve doğa ilişkisi bağlamında oluşan bakış açıları, tanım ve kavramlaştırmaları da kendi inceleme kapsamına alması demektir. Bu her dönemde insanların doğayı nasıl tanımladıkları, doğaya nasıl bir anlam biçtikleri, doğayı algılama ile kendi yaşam biçimleri arasında ne tür bir paralellik kurduklarını en genel hatlarıyla gözetlemesi anlamına gelir.

Bu genel tanımlamadan yola çıkıldığında ilk insan topluluklarının ve daha sonraki aşamaların ne tür bir doğa-yaşam ilke ve ilişkisine sahip olduklarının anlaşılması büyük bir önem taşır. Çünkü tarih içinde ortaya çıkan tüm zihniyet biçimlerinin ortaya çıkardığı sonuçlar dâhilinde daha bütünlüklü bir doğa ve yaşam görüşüne ulaşmak, doğa felsefesi açısından doğru bir doğa-insan ilişkisinin açıklığa kavuşturulmasıyla mümkün görünmektedir. Sanıldığığının aksine doğa felsefesinin konusu sadece doğanın genel işleyişine, ilke ve yasalarına bir açıklık getirmek değildir. En fazla da insan ile doğa ilişkisine bir açıklık getirmek durumundadır.

Şunu çok iyi bilmekteyiz ki, doğaya ilişkin bütün tanımlamalar ve adlandırmalar insanın tarihsel zihni etkinliğinin bir ürünüdür. Bir bütün olarak doğa ve onu meydana getiren tüm varlıklarıyla bir duruş olsa da,

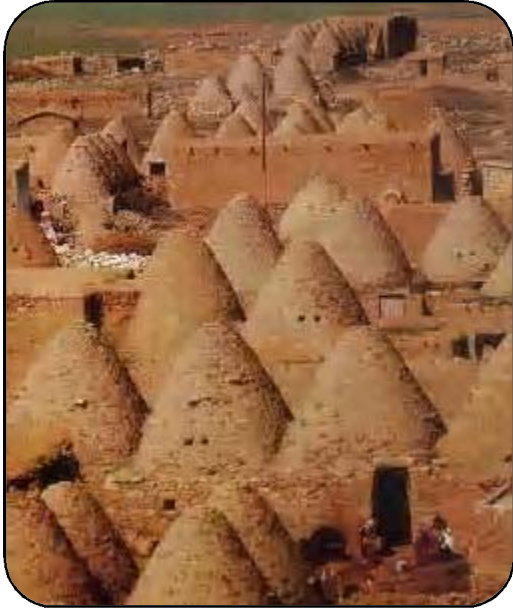
insan dışında doğanın kendisine dair bir tanımlaması yoktur; varsa da biz bilmeyiz. Önder APO; "İnsanın kendisi, en yetkin kendini düşünen doğa olarak tanımlana-bilir" demektedir. Bu belki de insan ile doğa ilişkisine dair söylenmiş olan en çarpıcı ve en açıklayıcı bir tanımlamadır. İnsanı bu şekilde tanımlamadan, doğayı bütünlüklü ve yetkin izah ettiğimiz söylenemez. Doğa kendini en yetkin düşünen, bir anlam ve tanımlama gücüne kavuşturan insan şeklinde açığa çıkardığına göre, bunun tarihsel bir bütünlük içinde açığa çıkacağı, tezleri ve antitezleriyle, doğruları ve yanlışları ile tarihsel bir bütünlük içinde oluşacağı tartışmasıdır.

Toplumsal tarihte insan, her zaman doğayı aynı görüş açısı içinde algılamış değildir. Yaşadığı toplum ve doğa ilişkileri ortamında bir görüş açısına sahip olabilmektedir. İnsan tarihini bu anlamda incelediğimizde görmekteyiz ki, doğaya bakış açısı ile toplumsal anlam gücü iç içe ve bir anlam bütünlüğünü oluşturacak tarzda gelişmektedir. Özellikle tarihte ortaya çıkan belli başlı toplum biçimlerine baktığımızda bunu rahatlıkla fark edebilmekteyiz. Örneğin bir doğal toplum ile devletçi toplumu karşılaştırdığımızda, doğal toplumdan devletçi topluma geçiş ile **insanın doğaya bakış açısı da giderek köklü bir dönüşüme uğra-maktadır. İnsan, doğayı nasıl algılasa ona göre toplumsal ilişkilerini, toplumsal ilişkilerini nasıl kurar ise ona göre de doğayı algılar** kuralını belki en çok da doğal toplumdan devletçi topluma geçiş sürecinde görmekteyiz. Bu konuda Önder APO, **Bir Halkı Savunmak** adlı eserinde oldukça çarpıcı olan şu değerlendirmeyi yapmaktadır:

"Doğal toplumun zihniyet dünyası canlı bir doğa anlayışına dayanır. Her doğa olgusunun bir ruhu var sayılır. Ruhlar canlılığı sağlayan özellik olarak düşünülür. Totemik din anlayışlarında kendilerinden farklı, hükmeden dışardan bir tanrı anlayışı henüz gelişmemiştir. Doğanın ruhlarıyla, yani kuvvetleriyle anlaşmaya büyük özen gösterilir. Ters düşmek ölümle eşittir. Doğaya temel bakış açısı bu olunca, olağanüstü uyum gereği ortaya çıkar. Ekolojinin en temel ilkesine göre

Komünar

yaşamla karşı karşıyayız. Toplum-sal yaşamın doğa güçlerine ters düşmesi en çok sakınılan konudur. Din ve ahlaklarını geliştirirken gözetilecek temel ilke çev-reyle, doğa güçleriyle bu uyum ilkesidir. Yaşamın bu ilkesi o kadar derinliğine zihinlere yerleşmiştir ki, bir din ve ahlak gelene-ği olarak başköşeye oturtulur. Aslında bu doğal yaşamın genel bir akış ilkesinin insan toplumuna yerleşimidir. Çevresini esas almayan hiçbir oluş yoktur. Kısa süreli sapmalar da akışla birlikte yeni iç ve dış koşullar altında süreçle bütünleşir; aksi halde tümüyle sistem dışı kalarak var oluşlarını yitirirler. Ekoloji ilkesinin insan toplumundaki önemi doğanın bu temel özneliğinden ileri gelir.

"Kölecî devletçi toplumun oluşumu bu hayati ilkedeki ciddi bir sapmaya yol açar. Çevre, ekolojik sorunun oluşumunun bu yönlü oluşan toplumla, uygarlık başlangıcıyla sıkı bir bağı vardır. Sınıflı toplum uygarlığı doğayla çelişen toplumdur. Bu olgusal sorunun temel nedeni, yeni toplumun köklü bir karşıdevrimle oluşan kölecî zihniyet dünyası-paradigmasıyla ilgilidir. Doğal toplumda tüm topluluk üyeleri yaşam bütünlüğünde organik olarak yer alırlar. Herkes toplumun dürüst, içten bir parçasıdır. İnanç ve duyuları ortak-

tır. Yalan ve aldatmaca kavramları hiç gelişmemiştir. Doğayla adeta aynı çocukça dili konuşur gibidirler. Doğaya hükmetmek, kötü kullanmak, yeni geliştirdikleri toplum yasaları olarak ahlak ve dinlerine karşı en büyük günah -tabu- ve kötülüktür. Yeni kölecî devlet toplumunda tersyüz olan, bu temel dini ve ahlaki anlayıştır. Toplumsal meşruiyetin sağlanması zor kadar yalana da ihtiyaç göstermektedir. Yalnız zorla kölecî sistemin yürütülmesi olanaksızdır. Toplum köklü inançlara bağlamadan sistemi sürdüremezsiniz.

"İşte Sümer ve Mısır rahiplerinin tüm tarihi kaplayan ve halen etkisini sürdüren en temel ideolojik buluşları bu tarihsel evrede devreye girmektedir. Yarattıkları yeni kavramlarla kurguladıkları mitolojik düşünme tarzı sistem için en temel meşrui-yet -kabul etme- dayanağı olur. Bu mitolojilerin -mitoloji, Yunanca söylence, efsane anlamındadır- en temel özelliği, doğal olayların üstüne çıkardıkları yeni tanrılar dünyasıdır. En, Enlil, Ra ilk tanrılar olarak yeni yükselen efendiler -Rablar- dünyasını mükemmel biçimde yüceltip gizlerler. Oluşan kölecî sınıf hükümranlılığı tanrılaşmayla iç içedir. Yeni efendiler nasıl çalışmadan sadece hükümranlılıkla misli görülmemiş bir taht-saraylı yaşam sahibi iseler, kurgusal simgeleri olarak tanrıları da öylesine tüm doğa güçleri üzerine oturturlar. Toplumsal hâkimiyet doğasal hâkimiyete yansıtılmıştır. Doğal ruhçuluk dini üzerine emreden tanrılar dini egemen kılınmıştır. Doğal süreçleri ruhlarla izah etmek yerine tanrılarla izah etme süreci en köklü zihniyet değışimi oluyor."

Sınıflı uygarlık tarihinin bu hâkimiyet ilişkileri içinde canlı doğa anlayışından giderek bir kopuş yaşanmaktadır. Bu kopuş, öncelikle insan biçimci bir izah tarzı olan mitoslar yoluyla **"Her şeyin bir tanrısı vardır"** görüşüyle, devletçi toplumun hâkimi-yet ilişkilerinin kendisini giderek doğa yerine koyması ve bunu toplumsal ilişkilere tekrardan geri getirmesiyle vücut bulmuştur. Bu hâkimiyet ilişkisinin ilerleyen tarih içinde daha da derinleşerek sürmesi, her çağın zihniyet yapılanmasında da merkezi bir

öge olma işlevini görür. İnsan zihniyetinde yer edinmiş olan bu hâkim olma dürtüsü, insan ile doğa ve insan ile hemcinsi arasında gelişen en köklü çelişkinin de nedenidir. Günümüzde ise bu çelişki adeta bir kördüğüm halini almıştır. Şüphesiz bunun nedeni insanda gelişen sapmalı zihniyet yapılanmasından kaynağını alır. Örneğin teoloji, felsefe ve bilim en genelde ortaya çıkan başlıca zihniyet biçimleri olurken, her yeni zihniyet aşamasında doğanın bir öncekine göre daha az saçma **olan** bir izah tarzı ile açıklandığını ileri sürmemize karşın, öte yandan tam tersi bir yönde insanın bir o kadar da kendi iç ve dış doğasından uzaklaşmasını ve yabancılaşmasını nasıl izah edeceğiz? Şimdiki durumda insanın doğayı çok daha iyi bildiği ve tanıdığı varsayılabilir. Bu konuda bizi doğrulayan birçok kanıt da ileri sürülebilir. Peki, doğa ile insan arasında, yine insan ile insan arasında yaşanan çelişkiye ne diyeceğiz? Mademki doğayı her zaman diliminden çok daha iyi tanıdık, o halde neden bu çelişki? Günümüzde böyle bir çelişkinin olmadığını kim iddia edebilir? Tam da burada bir doğa felsefesinden bahsedilecekse, öncelikle yaşanan bu çelişkiye bir açıklık getirmesi gerekir. Aksi halde doğru bir doğa felsefesini yaptığımızı asla iddia edemeyeceğiz. Eğer doğa felsefesini en yalın hatlarıyla insanın doğayı bilme ve ona bir görüş açısı getirme ve dolayısıyla bir zihniyet oluşurma çabası olarak tanımlayacaksak, öncelikle tarihsel bağlam içinde gelişen doğayı tanımlama ve bilme ölçütlerimizin de sorgulanması gerekmektedir.

İnsanlığın zihinsel birikiminin Antikçağ Yunan yarımadasında daha özgün bir doğa yaklaşımı olarak felsefe ile bir doğuş yaptığında, ilk felsefe filozoflarının doğa filozofları (ilk doğa fizikçileri) olduğunu, bir doğa felsefesi alanıyla uğraştıklarını ve doğanın kendisi olarak onu var edenin ve harekete geçirenin ne olduğu sorusuyla işe koyulduklarını en azından bilmekteyiz. Bunlar doğanın temel kaynağını **'su', 'hava', 'ateş'** vb. gibi doğal nedenlere dayandırır. Doğanın hareketini **"Her şey akış halindedir"** şeklinde diyalektik bir anlayışa dayandırmak, yine ilk atom fikri bu dönem

doğa filozoflarının önemli buluşlarıdır. Kendilerine ilk doğa filozofları denmesi, ilk defa doğayı doğal nedenlerle izah ederek doğa felsefesinin ilk örneğini oluşturmalarıdır.

Sokrates'le felsefenin topluma taşırılması, toplumsal **'en iyi'** olanın yakalanması tarzında daha özgün olarak doğayı bilme-nin insanın **"kendini bilme"** ile eşdeğerlik taşıdığını ve ahlaki bir ideallik içinde daha bütünlüklü bir zihniyet yaklaşımının gereğini ortaya koymuş olsa da, Platon ve Aristoteles'le felsefe doğal bir felsefe olmaktan çıkarılır; **"salt akıl"** ve **"metafizik"** bir alana kaydırılır. Bu Platoncu ve Aristotelesçi paradigma felsefeyi soyut, fizik ötesi bir **'idealar', 'formlar'** ve daha genelleşmiş bir tanrı olarak bir **'ilk neden'** fikri ile tüm bir Ortaçağ tarihi boyunca **'mutlak tanrı'** ve **'öte dünyacı'** anlayışın **'akılcı'** dayanaklarını oluşturmuş, felsefeyi egemenlerin hükmeden din ve tanrı anlayışları ile bütünleştirmiştir.

Bin yıl ve Ortaçağ tarihi boyunca katı hükmünü icra edecek olan bu metafizik dünya görüşü, doğa felsefesini **'istenmeyen'** ve **'gerekmeyen'** bir alana itecektir. Bilmenin ve yaşamın en temel kaynağı olan doğa, bu çağın genel hükmünde artık tümüyle **'önemsiz'** bir varlıktır. Dünya, insan için gündelik hayatı sürdürmenin pratik yararları dışında artık bir değer, bir anlam ifade etmemektedir. Uzun tarihi dönem boyunca insana hükmeden bu zihniyet anlayışına, 12.yüzyıldan itibaren gelişen Rönesans doğa felsefesi ile karşılık verilir.

Komünar

Rönesans doğa felsefesinin **doğalcılık ve hümanizm** gibi vurgular ile ortaya çıkması, aslında doğadan ve kendinden koparılan insanının özünde kendine ve doğaya yeniden dönüşüdür; doğadan koparılmış olan zihniyet bağlarını yeniden kurma girişimi-dir. Somut ifadesini Giordano Bruno şahsında bulan Rönesans doğa felsefesi canlı, üretken, doğurgan, her şeyin yaratıcı nede-ni ve sonsuz devingenlikte olan bir doğa tanımı ile karşımıza çıkmaktadır. Tanrı bile ancak bu **"her şeyin yaratıcı nedeni ve sonsuz olan doğa"** anlayışı ile bir anlam bulabilmektedir.

Ne var ki bu özgün doğa görüşü uzun erimli olmayacak, yerini 17. yüzyıldan itibaren Batı Avrupa'da gelişen ve tümüyle hâkim olacak olan mekanik doğa görüşüne bırakacaktır. 17. yüzyılda Newton mekanik hareketin üç yasasını bulurken, aynı zaman-da mekanik dünya görüşünün ve dolayısıyla modernist paradigmanın da temellerini atmaktadır. Hobbes felsefi materyalizmden yola çıkarken, Descartes felsefi idealizmden yola çıkmakta ve sonuçta her ikisi de aynı görüşte, yani mekanik dünya görüşün-de buluşmaktadır. Mekanizm artık dönemin vazgeçilemez olan en temel dünya görüşüdür. Bu dönemde hiçbir öğretisi, bu mekanik görüşün etkisine girmekten kendisini alıkoyamamaktadır.

Bu mekanik görüşün getirdiği ölçütler aynı zamanda modernist bilimin de temel öncüllerini oluşturmuştur. Söz konusu mekanik görüş doğayı bir makine düzeninde işleyen kaskatı bir cisimler yığını olarak görmüştür. Doğada olup biten her şeyi mantıksal bir nedenselliğe dayandırarak açıklayan bu görüş, **'nasıl'** sorusu yerine **'neden'** sorusuna önem kazandırmakta, bilgi ile doğaya egemenliği ve sürekli bir **'ilerleme'** anlayışı içinde somut olana yöneltmeyi salık vermektedir. Bu mekanik dünya görüşü felsefi açıdan irdelendiğinde, hiçbir estetik ve ahlaki amaca yer vermediği, somut yarar getirmeyen her şeyi lağvettiği, olduk-ça soğuk ve kaskatı olan bir dünya görüşü olduğu görülecektir. Bu mekanik algılayış tarzı insanı ruhsuzlaştırmakta, zihniyet bütünlüğünü parçalamakta,

insanı kendi egoist çıkarları dışında hiçbir etik değer tanımayan bir öge haline dönüştürmekte, doğa karşısında tam bir sömürge konuma getirmektedir. Bu görüş doğayı kaskatı olan maddi bir yapı düzeni içinde tanımlar-ken, aynı zamanda insana şunu da aşılarmaktadır: **"Doğa, hâkim olunması gereken bir şeydir."** Deneysel bilimin önemli aşamacılarından biri sayılan Francis Bacon bile doğa nimetlerinden yararlanmak için doğaya ege-men olmak gerektiğini söylemiştir. Ona göre doğaya egemen olmak, öncelikle doğa yasalarının öğrenilmesinden geçmektedir. Bu durumda doğayı bilmenin amacı, doğaya egemen olma amacı olmaktadır. Doğayı bileceksek ona egemen olmak için bileceğiz. Bilmenin ölçütünü doğaya egemen olmak ölçütüne koşullayan Bacon, insan için bilginin ve ne tür bir bilginin ne işe yaradığını bizzat şöyle dile getirir: **"Bilmek egemen olmaktır", "Bilgi kuvvettir, bilgiye dayalı sanatlar (bununla teknolojiyi kastetmek-tedir) insana en yararlı sanatlardır."** Bu tanımlamaları ile Bacon, insanı her türlü estetik tatminden uzak, somut teknolojik yarar sağlayan bir bilgi alanına yönlendirmektedir. Aynı şekilde Descartes de ikici felsefesi ile doğayı mekanik cisimler halin-de birbirleriyle hiç örtüşmeyen ve bir bütün olarak varlığı birbirine indirgenemez iki ayrı ilke ile bir karşıtlık içinde açıkla-makta, insan ile doğa arasında bir uçurum yaratarak bütünselliği bozmakta, böylelikle bu karşıtlık ile insanı kendi somut çıkar-larını düşünen mekanik bir algılayışa sürüklemektedir. Nitekim Descartes de doğayı, **"hâkim ve sahip olunacak bir şey"** ola-rak tanımlamıştır.

Bu mekanik görüş ile birlikte Batı'da gelişen ve düşünürlerin **"Aydınlanma dönemi"** dedikleri olay, gerçekte insanın doğayı algılayış tarzında yaşanan bir dönemeçtir. **"Aydınlanma fikri"** ile kastedilen nedir? Aslında **"aydınlanma fikri"** ile **"insanın doğanın fiziksel yasalarını keşfetmesi ve bu yasaları var oluşun her alanına yayması"** kastedilmektedir. Bu yasaların keş-fedilmesi sayesinde 19. yüzyıl teknolojisinde muazzam bir ilerleme sağlandığında, artık insanın doğa denen makinenin çarkları-nı istediği gibi

döndürebileceğine inanılmaktadır. Böylece egemen tarihin şu söylemi olan **"İnsan doğanın tek efendisidir"** efsanesi artık gerçekleşmiş gibidir.

19. yüzyılın bütün doğa bilginleri ve düşünürleri, gelişen kapitalist sistemin teknolojik ilerleme ile doğayı ölçsüzce sömürme ve insanı da bu çarkın somut bir dişlisi ve çalışanı haline getirme sürecini son tahlilde somut bir **'ilerleme'** görüşü içinde tanımladılar. İstisnasız bu dönemin bütün düşünürleri şuna inandılar: **"Doğa, kaskatı olan bir maddi oluşum düzenidir."** Kimi düşünürler ve bilginler bu hâkim paradigmayı belirli bakımlardan eleştirmiş olsalar da, özünde sistemin kâr mantığı ile örtüşen, doğayı ve insanı son kertesine değin sömürme ve tüketme felsefesi olan **'ilerlemecilik'** safatasına bir şekilde inandılar. Bu dönem bilimciliği her şeyi nedenselliğe dayalı düz çizgisel bir ilerleme görüşü içinde açıklamaktadır. Eskiye ait ne varsa her değeri bir gerilik ögesi olarak nitelendirmekte ve **'yenilik'** adına rasyonel ilerlemeciliğin kurbanı yapmaktadır. Nitekim somut olana yönelmek olan bu modernist bilimcilik, özelde felsefeyi genelde ise içinde estetik ve ahlaki öğeler taşıyan insanın her tür soyut düşünme biçimini **'boş'** ve **'gereksiz'** bir uğraş düzeyine indirgemıştır.

Uzun tarihi dönem boyunca doğa felsefesi ile doğa bilimleri bir ve aynı kapsamda ele alınmasına karşın, somut olana yönelmiş olan bu bilimcilik bu birliği ortadan kaldırmıştır. Çünkü bu bilimcilik, doğanın hiçbir biçimde felsefi olarak açıklanamayacağına inanır. Bu bilimciliğe göre felsefe doğaya ilişkin soyut ilkeler getirir. Doğayı soyut ilkelerle açıklamak en temelde **'metafizik'** bir soruna yol açar. Oysa insan için aslolan, somut yarara dayalı bir bilginin elde edilmesidir. Öyle ki, somut yarar getirmeyen her tür bilgi **'boş bir bilgidir'; 'en kutsal olanın kişinin kendi yararına olanı esas almasıdır'** görüşünü hâkim kılmıştır. Dolayısıyla bu görüşte aslolan, doğaya daha fazla nasıl hâkim olunacağı ve son kertesine değin somut bir yarar mantığı içinde daha fazla nasıl kullanılacağıdır. Bu bilimciliğin temel ölçütlerinden biri somut yarar olunca,

haliyle doğaya ve insan yaşamına dair bir takım ilkeler getiren, insanı doğa karşısında kendi özgün yasallığı ile **'nasıl yaşamalı', 'daha iyi'** ve **'daha güzel'** olanın ne olması gerektiği gibi estetik ve ahlaki öğeler ileri süren görüş ve bilgi açılarını **'gereksiz'** ve **'boş'** diye nitelendirecektir.

Doğa felsefesi bağlamında incelenmesi gereken önemli bir görüş ise, 20. yüzyılın ikinci yarısından itibaren gelişen ve gide-rek etkin bir görüş haline gelerek günümüzün hakim bilimciliğini ve onun teknolojik uygulamalarını eleştiren ekolojik görüştür. Ekolojik görüş, ortaya çıkan somut doğa sorunlarına karşın gelişmiştir. Kendi içinde parçalı olan versiyonlardan oluşsa da, insan ile doğa arasında yaşanan sorunların kaynağına dair önemli bir görüş açısı getirmiştir. Bu açıdan doğa felsefesi kapsamında incelenmesi gereken bir görüş olmaktadır. Ekolojik görüş açısından doğa felsefesini ilgilendiren şey, bu görüşün doğaya nasıl bir tanımlama getirdiği ve hatta bu tanımlama kapsamında doğayı en yetkin tanımlayan bir özne olarak insanı nereye yerleştirdiğidir.

"Ekolojik görüş açısından doğa içinde sadece değişmelerin olduğu evrilen bir süreç değil, aynı zamanda belirli bir anda istikrarı ve yapısı olan bir süreçtir. Bu görüşe göre öğeler geri planda kalır, bağlantılar ön plana çıkar. Tek tek nesneler atomcu görüşte olduğu gibi ayrık, kapalı birimler olarak değil, birbirine bağlı, birbirinin devamı veya uzantısı olarak görülürler. Ayrıca dünya sadece üzerinde canlılar bulunan cansız bir varlık değil, kendisi de canlı bir süper organizmadır. Dünya, üzerindeki canlı-ları, canlılar da onu etkileyerek evrilirler. Doğa makine modeline göre değil, organizma modeline göre algılanır. Dolayısıyla doğa insana yabancı ve ilgisiz bir güç olmaktan çıkar, romantizmin doğası gibi, 'konuşan, bilen, ihtiyaçları olan, acı çeken, paylaşan, ifade eden, büyüyen, öğ alan' bir güç haline gelir.

"Ekoloji, insanı doğaya karşıt değil, doğanın içinde ve onun bir parçası olarak görür. Eko-felsefenin basta gelen çabalarından biri, insanı fiziksel-kimyasal süreçlere indirgemeden insan doğa karşıtlığını ortadan

Komünar

kaldırmak, insani olan özelliklere do-ğada bir yer açmak ve insanı bir makine olarak değil, insan olarak doğanın bir parçası yapmaktır. O ekosistemdeki enerji akı-şında bir devre, besin zincirinde bir halka, yaşam ağında bir düğümdür."

Görüldüğü üzere ekolojik görüş daha bütünlüklü ve canlı olan bir doğa, yine doğa ile insan ilişkisine bir takım ilkeler getir-mesi bakımından önemli bir görüştür. Fakat bu görüş mekanik bilimciliğe ve ayrımcılığa karşı daha organik bir doğa ve insan yaklaşımı getirmesine karşın, doğayı doğa ve insanı insan olarak kendi özgünlüğü içinde tanımlama-da bir görüş noksanlığını da taşımaktadır. Örneğin insanı, "*kendisini en yetkin düşü-nen doğa*" tanımı içinde ele aldığımızda, onun doğa zincirinin herhangi bir halkası olarak nitelendirilemeyeceğidir.

Tarihsel bağlam içinde çeşitli dönem-lerde ortaya çıkan görüş açılarının doğayı nasıl tanımladıklarını inceledik. Doğaya iliş-kin yaşanan sorunların temelinde insanın doğaya hâkim olma zihniyetinin yattığını, en temelde ise doğayı yanlış tanımlayan görüş açılarına sahip olması ve adeta her görüşün kendisini doğayı bir kesinlikle tanımlaya-bildiğine inandırması olduğunu gör-dük. Bir doğal felsefecilik perspektifinden bakıldığın-da, bütün bildiklerimize karşın doğayı yine varsayımsal ilkelerle izah etme-nin, doğayı doğru algılamamıza giden yolu sürekli açık tutacağından, yine ilk insanların doğaya biçtikleri kutsallık derecesinde doğayla tekrardan bütünleşmemizin yolunu açık tuta-cığından, bu yaklaşımın bir an bile göz ardı edilmemesi gerekmektedir.

Bütün bu bakımlardan doğal felsefe denildiğinde, bununla en geniş anlamıyla doğada var olan her olgu ve varlık için geçer-li olan ilkeler kastedilmektedir. Bu ilkeler doğal varlığın kaynağı ve/veya var oluşun şekli olarak da nitelendirilebilir. İnsanlığın uzun tarihsel bilgi birikiminin ortaya çıkardığı sonuçlardan hareketle bugün doğanın var oluş özelliklerine dair bir takım ilkeler ileri süre-bilmekteyiz. En geniş anlamda bu ilkeler karşılıklı bağımlılık, doğal düalizm, çeşitlilik içinde özgürlük şeklinde tarif edilebilir.

Doğada var oluşun kaynağı, olguların karşılıklı bağımlılığıdır. Çünkü varlığın varlık olabilmesinin, yani kendisi olarak var ola-bilmesinin ölçütü bir ötekinin var olmasıyla açıklanabilmektedir. Bir öteki olmadan varlık, varlık olma niteliğini kazana-mamaktadır. Hiçbir olgu her şeye rağmen salt (mutlak) anlamda yalnızca kendisi olarak açıklanamamaktadır. Dolayısıyla doğa-nın var oluş özel-liklerinden biri, bütün varlıkların karşılıklı bağımlılık içinde birbirilerinin varlığını koşturmalarıdır. Bu nedenle doğada var olan hiçbir şey önemsiz ve anlamsız değildir.

Doğada hareketi ve var oluşu mümkün kılan bir diğer özellik ise, ikiliklerin bir aradalığı ve birbirine dönüşmesi ilkesidir. Buna doğal düalizm de denilmektedir. Bu doğal ikilik ilkesi olmadan doğada hiçbir hareket izah edilememektedir. Doğada değiş-i-mi, dönüşümü meydana getiren, doğanın sınırsız bir hareket içinde sürekli akışını sağlayan, bu birbirine dönüşerek itek-leyici bir işlev gören doğal ikilik durumudur. Madde ve enerji, madde ve düşünce, pozitif ve negatif, varlık ve hiçlik, dişilik ve erillik vb. gibi doğa çiftler ile iş görmek ve dolayısıyla oluşu mümkün kılmaktadır. Başka türlü doğada sürekli oluşun mantığı açıklana-mamaktadır. Bağlantılı olarak doğada geçerli olan bir diğer var oluş ilkesi çeşitlilik ve özgürlük olmaktadır. Bu özellik, doğada mut-laklığın ve aynılığın olmadığına işaret etmek-tedir. Sürekli kendisini yenilemekte olan, oldukça yaratıcı ve sınırsız çeşitlilikte varlık-larla bezenmiş bir doğa gerçeğinde gerçekte bir kader çizgisinde önceden belirlenmiş, evvelden ebede ge-çerli olabilecek bir yasal-lığın varsayılamayacağı gerçeğidir. Doğa ne salt ereksellikle ne de salt nedensellikle açık-lanabilmek-tedir. Olgular belirli yasalar ile hareket etmelerine karşın, olgunun kendisine rağmen dışsal bir nedenin iteklemesi ile olma-makta, öte yandan olgular kendisi olarak bir konum belirleme ve bir konuma yönelme eğilimini taşımalarına karşın, her isteye-nin ne olmasını istediği gibi dış ortama rağmen keyfi bir mantık ile izah edilememektedir. Buradan hareketle varabileceğimiz bir sonuç, doğanın çeşitliliğe ve özgürlüğe gerçekten

olanak tanıyan bir var oluşu mümkün kıldığıdır.

Bir doğa felsefesi perspektifinden hareketle hem doğaya ve hem doğa içinde yaşayan önemli bir varlık olarak insan tanımına **"Bir Halkı Savunmak"** adlı eserinde **Önder APO** çok daha özgün olan bir görüş açısı sunmaktadır. Doğa ve insan yaklaşımımızın ne olması gerektiğini ortaya koymakla birlikte birebir doğa yasaları ile toplum yasalarının aynılaştırılamayacağına, daha özgün bir temelde ele alınmaları gerektiğine dikkat çekmektedir. Öncelikle "İnsanın kendisi en yetkin kendini düşünen doğa olarak tanımlanabilir" demekte ve devamla şunları belirtmektedir:

"Daha da önemli olan, doğa kendini neden düşünme ihtiyacı duymaktadır? Maddenin düşünme yeteneğinin asıl kaynağı ne-reye kadar uzanmaktadır? Bu soruları sorarken kastımız yeni bir tanrı arama problemi yaratmak değildir. Daha çok evren, varlık, doğa denen olguların kaba gözlemlerimizle izah edilmenin çok ötesinde kavramlar olarak çözümlenmeye ihtiyaç gösterdiğidir. Çok zengin, üretken, çeşitli, gelişimde sınır tanımayan bir evren anlayışı (paradigma) ile karşı karşıyayız. İnsanlığın çeşitli dönemlerdeki evren anlayışları, örneğin mitolojik, metafizik ve pozitif bilim paradigmaları karşımıza çok farklı kavrayış ve yaşam duruşları ortaya çıkarır. Mitolojide her şeyin bir tanrısı varken, metafizikte ilk hareket nedeni veya tanrısı görüşü ağır basar; pozitif bilimde her şey kaba materyalizmle izah edilmeye çalışılır. Sıkı bir nedensellik ve düz çizgisel gelişme fel-sefesi geliştirilir. Tabii daha alt hayvanlar dünyasındaki yaklaşımlar da bilinse çok ilginç olur. Sürüngenler, kuşlar ve memeliler acaba nasıl bir hisle dış ortama bakıyorlar? Halkça söylenen 'öküzün trene baktığı gibi' benzetmesi ilginçtir. Taşların, kum zerrelerinin bakışımı nasıldır? Onların da bir duruşu vardır. Bir bütün olarak evren, doğa bir duruştur. Hem de sınırsız hareket halindeki bir duruş.

"Doğadaki varlıkların anlamsız olmadığı, hepsinin belli bir ekolojik anlamı olduğu her geçen gün daha iyi anlaşılmaktadır. Ama yine de 'uç nokta', 'mutlak sınırlar'

kavramı çok sınırlı bir kesitte en azından kavram olarak geçerli olabilir. Temel doğa yasasının karşılıklı bağıllık biçiminde geliştiği artık tüm bilimlerin fark ettiği bir özelliktir.

"Doğa mutlaklar ile gelişmez. Mutlaklık değişmezlik, aynılık demektir. Böyle şeylerin olmadığını var oluş tarzımız kanıtla-maktadır. Doğadaki yasallığın kaos aralıklarına dayalı, insana doğru gelişiminde gayet esnek bir halde olduğu fizik, kimya ve biyoloji bilimlerindeki yasa (kanun) özelliklerinden çıkarılabilmektedir. İnsan toplumunda ise yasallık son derece esnek bir karaktere sahiptir. Bunun anlamı, yasa aralıkları sık ve çok sayıda yeni yasaların gelişim kaydedebileceğidir. Bununla bağlantılı olarak özgürlük düzeyinin gelişkin olması, insan toplumundaki muazzam çeşitliliği açığa çıkarmaktadır. Esneklik özgürlüğü, özgürlük ise çeşitliliği doğurmaktadır. İnsan bu anlamda kendi yasallığını en çok ve en sık yapan doğa harikası bir varlıktır. Dolayısıyla insan toplumu da aynı zenginlikte bir sıklık ve çoklukla kendi sistem yasalarını oluşturabilmektedir."

Yapılan bu değerlendirme ışığından sonuç olarak şu belirtilebilir: Sınırsız bir duruş olan bir doğa gerçekliğinde insan olarak kendimizi 'ben-merkez'e koymadan, doğal uyumun ve yaşamın en temel ilkesinin bir gereği olarak, bütün o büyük bilgelerin doğaya biçtikleri kutsallık anlayışı ile doğayı bilmenin gereğine inan-madığımız sürece, doğru ve anlamlı bir doğa felsefesine ulaştığımızı asla söyleyemeyiz. Doğayı bileceksek ve öğreneceksek, bunun amacı doğa içinde yaşayan bir özgür varlık olabilmek için olmalıdır. En temel felsefi ölçümüz, doğanın tüm varlıkları karşısında bilmeyi varlıkların özgürlüğü için, bilmeyi özgürlüğün harcı yapmak için bilmek olmalıdır. Doğayı bilmenin amacı bu olduğunda, doğa ile doğru yaşamının rotasına da girmişiz demektir. Başka türlü bir doğa felsefesinden, insanın doğaya ve kendisine karşı yaşadığı ve halen sürmekte olan sapmasını aşma çabasından bahsedilemeyecektir.

A.ÖCALAN Sosyal Bilimler Akademisi

TOPLUMSAL YAŞAM VE DÜZEN KURALLARI

Toplumsal düzenin sürdürülme-sinde sistematize olan bazı kurallar var-dır. Bunlar toplumun uzun yaşam ve iliş-kilerinde damıtıla damıtıla düzen kuralları haline gelmişlerdir. Bu kuralları;

1-Ahlak kuralları,

2-Din kuralları,

3-Nezaket kuralları,

4-Hukuk kuralları olarak tespit edilebilir. Toplum yaşamını her yönüyle etkileyen bu kurallar, toplumun düzenli işleyişini sağlayan temel kurallardır.

1-Ahlak kuralları: Ahlak, toplumun yazılı olmayan ama kanundan daha etkili ölçüleri olarak tanımlanabilir. Bir toplumun ahlak ölçüleri onun gelenekleri ile toplumsal değerlerinin rafine edilmiş halidir. Toplumu ayakta tutan ve varlığının güvencesi olan değerler sistemidir. Ahlak, toplumsal düzen kurallarının en kadimi ve toplumsal dokuyla en fazla uyumlu olma özelliğiyle toplumsal sistemlerin parametresi gibidir. Bir toplumsal sistemin ahlaki değerlerinin aşılması o sistemin ömrünü tamamlamak üzere olduğunu, yeni toplumsal sistemler de, ahlaki değerleriyle kendilerini kanıtladıkları oranda gelişme ve yaygınlaşma eğilimi gösterirler. Önder APO sistemin doğuşunun, gelişiminin ve sürdürülmesinin ahlakla olan bağı; *"Toplumsal ahlak olmadan, yalnızca hukuk, siyaset, sanat ve ekonomik yöntemlerle hiçbir toplumu yönetme veya değiştirme olanağı yoktur. Ahlakı, toplumun kendiliğinden varoluş biçimi olarak algılamak gerekir. Dar geleneksel ahlaktan bahsetmiyorum; toplumun kendini yürütüş vicdanı, yüreği olarak tanımlıyorum. Vicdanını yitirmiş toplum bitmiş toplumdur. Kapitalizmin ahlaki en derinden tahrip eden sistem olması anlamlıdır. Sonul sistem olması onun toplumsal vicdanı tahrip etmesini anlaşılır kılar. Sömürü ve baskı sisteminin potan-*

siyelini tüketmesinin somut ifadesi, ahlakın sistemlice tahribi anlamına gelir. O halde kapitalizmle mücadele zorunlu olarak etik - bilinçli ahlak- çaba gerektirir. Bunsuz mücadele başından kaybedilmiş mücadeledir" biçiminde değerlendirmektedir.

Toplumların tümünün varlık koşulu ortak ahlaki değerler sistemi olduğu gibi, her toplumun kendisine özgü ahlak kuralları da vardır. Aynı biçimde tüm zamanları aşır gelen insanların ortak ahlaki değerleri kadar, zaman sınırlarına takılıp kalan ahlak kurallarından da bahsedilebilir.

Eşitlik, özgürlük, adalet ve toplumsallık tüm zamanların ve mekânların en temel ahlaki değer ölçüleridir. **Hiç** kimse yüzü kızarmadan insanların eşit olmaması gerektiğini savunamaz. Hiç kimse bir şövalyenin zırhının arkasına veya şatoların kalın duvarlarının ardına gizlenmeden, insanların özgürlüklerini gasp etmenin veya insanlara hükmet-

**Hiç kimse
Bir şövalyenin zırhının arkasına
Şatoların kalın duvarlarının
Ardına gizlenmeden,
İnsanların özgürlüklerini
Gasp etmenin veya insanlara
Hükmetmenin bir hak
Olduğunu savunamaz.**

menin bir hak olduğunu savunamaz. Hiç kimse binlerce kişi tarafından ayıplanmadan, içinde yaşadığı ve büyüdüğü topluma ters düşemez. Bu temel ahlaki değerler binlerce yıl toplumsal düzenin korunup gelişmesinde, en başta da insanın varlık nedeni olan onurun korunmasında büyük bir rol oynamıştır. Zira toplumsal bağları çözülmüş, eşitsizliği içine sindirmiş, özgürlük tutkusunu yitirmiş bir toplum tasavvur etmek güçtür. Ahlak;

toplum düzeninin eli silahında polisi değil, vicdanlı meleğidir. İnsanlar tek başına dağda yüzlerce koyunu güden çobanların sürülerini polisten korktukları için almazlık etmezler. Benliklerinin her tarafına hükmeden ahlakları buna elvermediği için böyle bir davranıştan kaçınırlar. Yine birileri görür korkusuyla kapısı açık unutulmuş komşularının evine girmezlik etmezler. Aksine böyle kötü bir eyleme tanıklık eden vicdanlarının asla kendilerini rahat bırakmayacağını bilirler.

İnsanları iyiye teşvik ve kötünden menetmek suretiyle toplumsal düzenin kurulup korunmasında çoğu yerde ve zamanda hukuktan daha fazla işlev gören ahlak kuralları, her zaman doğru olmak zorunda değildir. Ahlak kurallarının çoğu toplum yaşamının gelişmesine müspet açıdan katkıda bulunurken, toplumları geriliklere mah-kûm eden menfi ahlak kuralları da vardır. Msela, Ortadoğu toplumlarında kadını dış çevreden tecrit eden, dört duvar arasına ya da aile, aşiret sınırlarına mahkûm eden ahlak kuralları, toplumsal gelişmeye negatif yönde etkide bulunan ör-neklerden sadece bir tanesidir.

Bir toplumda ahlaki olan bir davranış, başka bir toplumda pekâlâ gayriahlaki bulunabilir. Bir zaman ahlaki olan bir davranış, başka bir zaman rahatlıkla gayri ahlaki olarak nitelenebilir.

Ahlak konusunda özellikle Ortadoğu açısından vurgulanması gereken bir husus da, toplumsal yaşamın hemen hemen her alanını kapsayan ahlak olgusunun diğer tüm alanları başat bir biçimde gölgede bırakacak tarzda kadın erkek ve aile ilişkileri gibi dar bir alana sıkıştırılmasıdır. Kuşkusuz bu alanda da her toplumun ahlaki değer ölçüleri vardır. Günlük yaşamda değer ölçüleri ahlakla belirlenen o kadar çok ilişki ve yaklaşım olmasına rağmen, getirilip bu alana hapsedilmesi tam bir saptmadır.

Siyaset ve hukuktan ziyade ahlaka dayalı olarak kurulan ve gelişen Ortadoğu toplum düzeninin yaşadığı kaostan ahlakla olan bağı çözülmeden askeri, siyasi, ekonomik ve idari tedbirlerle toplumsal düzeni sağlamak olası değildir. Ortadoğu'da din ile iç içe geç-miş ahlak anlayışı ve kuralları toplumun tüm dinamiklerine ket vurmuş, katı görünümüne rağmen bireyde ve toplumda aşırı bir yozlaşma geliştirmiştir. Bir yandan aşılamaayan geleneksel ahlak anlayışı, bir yandan da ahlak perdesi arkasında gelişen ahlaksızlık. Bu Ortadoğu'nun çözülmesi gereken ikile-midir.

Çürümüş, yozlaşmış ahlaki değerler sistemi aşır yeni bir ahlaki değerler sistemi inşa etmek büyük bir

ideolojik mücadele konusudur. Zira geçerli ahlak sistemini aşmak ve yenisini kurmak ancak insanları ikna etmekle mümkündür. Zorla, şiddetle ahlak ne aşılabılır, ne de kurulabilir. **Bir sistem** eğer ahlaki değer ölçülerinde bir uzaklaşma ve yozlaşmayı yaşıyorsa, orada etik değerler ve ölçüler

**Bir sistem
Eğer ahlaki değer ölçülerinde
bir uzaklaşma ve yozlaşmayı
yaşıyorsa, orada etik değerler
ve ölçüler kalmamış,
sistem bir çürüme ve kaosu
yaşıyor demektir.**

ler kalmamış, sistem bir çürüme ve kaosu yaşıyor demektir. Sistemin dibe vurduğundan ve çözülme aşamasında olduğundan bahsedilebilir. Artık hiçbir kural ve güç o sistemi ayağa kaldıramaz veya o sistem ancak geçici bir sü-reliğine, ki o da zor yoluyla ancak kendisini ayakta tutabilecektir. Önderlik ahlaki yozlaşma ve etik davranışlardan uzaklaşmanın sistemlerin kaos durumlarıyla ilişkilerini de; *"Sistemin muazzam ahlaksızlaştırıcı gerçeği göz önüne alınarak topluma gerekli ve yeterli etik ve ahlaki davranışlar, kişilikler ve kurumlar da tem-silini bulmalıdır. Kaosla etik ve ahlaktan yoksun bir kar-şılaşma, birey ve toplumun yutulmasıyla sonuçlanabilir. Ahlak toplumsal geleneği asla göz ardı etmeden, onunla uyumlu yeni toplum etiğini eklemelidir. Kaos*

Komünar

sürecinde hakim sistem tarafından artık demagojik bir araç durumuna sokulan siyaset kurum ve araçlarına karşı, toplumun yeniden yapılanması için gerekli politikalar ve araçla-rına özel bir önem vermek gerekir." biçiminde değerlendirmektedir.

Küreselleşme birçok olguda olduğu gibi ahlak konusunda da ortak değerlerin bulunduğu bir zemin olmaktadır. Bu nedenle her toplumun kendi ahlaki değerler sistemini özgünlükleri ile birlikte geliştirmekte olan evrensel insanlık ahlakıyla uyumlu hale getirmesi sadece toplumların kendi düzenleri

açısından değil, dünya düzeni açısından da hayati önemdedir. Gelişmekte olan in-sanlık ahlakının da in-sanların hem birey hem de toplum olma nitelikleriyle uyumlu olması ve bilimsellik ile örtüşmesi de özen gösterilmesi gereken bir konudur. Bir toplumsal formda tüm toplum üyelerini kapsayan ahlaki kurallar dizisi olduğu gibi, her bireyin kendine özgü inanç ve değer yargılarıyla oluşturduğu bireysel ahlak kuralları da vardır. Bunlar çoğu zaman birbirleriyle çelişmez, genellikle örtüşürler. Toplumun çok farklı inançlardan insanların bir arada yaşamasıyla oluşan bir olgu olduğu göz önüne getirilirse bu durum daha iyi anlaşılır. Bireysel ahlak ile toplumsal ahlak arasındaki fark; birincisinde, bireyin kendisinin nasıl davranacağını inançları,

düşünce ve değer yargıları çerçevesinde belirlenmesi ve kendi kurallarına uymadığı zamanlarda vicdanında kendisine bir yaptırım uygulamasıdır. Mesela kendi kendini yermesidir. İkincisinde ise, davranış biçiminin toplumca tayin edilmesi ve bu davranış biçimine aykırılık hallerinde toplumsal bir müeyyideye (manevi) tabi tutulmasıdır. Örneğin; sözüne sadık olmayan birinin toplum tarafından kınanması ve yerilmesi gibi.

2-Din kuralları: Din kuralları da toplumsal hayatı düzenlemede önemli bir role sahiptir. Özellikle ilk ve orta çağlarda din kurallarının ahlak kurallarıyla birlikte toplumsal yaşamın temel ölçülerini oluşturduğunu söylemek yerindedir. Dinin esası inanca dayandığı için uygulamada ahlak kurallarında olduğu gibi bir yere kadar din kurallarının da toplumdaki tatbiki zora dayanmamaktadır. Özellikle doğal dinlerin temel toplumsal inanç sistemi olduğu dönemlerde bunun böyle olduğunu söylemek doğrudur. Çünkü doğal inançlar döneminde inanç ya da değerler sistemini örgütlü bir zor aracılığıyla insanlara uygulatacak bir güç birikiminden bahsedemiyoruz. Aynı biçimde ilk inanç sistemlerinin karmaşık toplumsal düzenin bir yansıması olan tanrılar sistemi kadar çok boyutlu olmadığını da biliyoruz.

Dinin temelinin toplumun ortak iyiliğine hizmet eden olay, olgu ve davranışlara inanç ve topluma zarar veren kötülüklerden kaçınmaya dayanması, onu uzun süre toplumsal yaşamın ve düzenin vazgeçilmezi kılmıştır. Dinin bir yüzü insanlığın ortak iyiliğine hizmet eden unsurlara inanç ve kötülüklerden kaçınmayı teşvik ederken, devletin kurumsallaşmasının temel harcı olan diğer yüzü de, sömürü ve tahakkümün aracı olmuştur. Bu bakımdan dini, özellikle de devletleşme süreciyle birlikte çift karakterli bir olgu olarak değerlendirmek, ahlakla arasına mesafe koymak kadar, devletle bağını da yansıtmak önemlidir. Devletleşmeyle birlikte dinin, geniş bir toplumsal sahada başat bir biçimde toplumsal yaşamı düzenlediğini görüyoruz. Bazı yerlerde ideolojik mücadele

sonucu insanları doğruluğuna inandırarak kendisini hâkim kılmış, bazı yerlerde de devlet gücünü kullanarak toplumsal düzeni kurmada etkili olmuştur. Her iki durum da birbirini güçlendirmiştir. Zaten devletleşme sürecinden sonra gelişen çok ve tek tanrılı dinlerin karakterlerine bakıldığında adalet, şefkat, merhamet vb. niteliklerle güç, şiddet ve korkuyu sembolize eden niteliklerin çoğu zaman aynı tanrılarda birleştiğini görüyoruz. Bu durum toplumsal düzenin oluşturulmasında din kurallarının devlet gücüne dayalı yaptırımlarla zorla uygulandığını, ama çoğunlukla da korkuyla karışık bir inançla insanlar tarafından içselleştirildiğini ve bizzat kendi yaşamlarında tatbik ettiklerini göstermektedir.

Fransız Devrimi'yle birlikte devletin meşruiyetinin tanrı dayanağından yoksun bırakılarak topluma dayandırılması, dinin toplumsal yaşamdaki hâkimiyetini önemli oranda sınırlandırmıştır. Ancak din, hem hukukun kaynaklarından biri olma özelliğiyle, hem de manevi ve ahlaki yönüyle halen toplumsal yaşamın düzenlenmesinde küçümsenemeyecek bir role sahiptir.

Ortadoğu'da dinin toplumsal hayattaki yeri hiçbir yerle kıyaslanamayacak kadar büyük ve derindir. Bunun böyle olmasının nedeni; Ortadoğu'nun hem devletin hem de dinin, özellikle de üç büyük dinin doğuş kaynağı olmasıyla ilgisi vardır. İctihat kapılarının kapanmasıyla beraber Ortadoğu halklarının dogmatizmin derin uykusuna dalmaları dinin neredeyse mutlak etkinliğini de perçinlemiştir. Bugün Ortadoğu'da insanların büyük bir bölümü günlük yaşamlarını, davranış ve eylemlerini İslam dininin 1400 yıl önce koyduğu kural ve kaidelere göre (nüans farkı olsa da) düzenlemektedir. Bölgenin birçok ülkesinde miras paylaşımında erkeğin iki pay almasına karşılık kadın bir pay almaktadır. Evlilik ve boşanma ilişkileri İslam hukuku çerçevesinde düzenlenmekte, belediyede yapılan evlilik işlemleri birçok yerde formaliteden öte bir anlam taşımamaktadır. Giyim kuşam tarzından tutalım, mutfak kültürüne kadar yaşamın hemen hemen her

alanında din kurallarının ağır etkileri görülmektedir.

Devlet, meşruiyetinin kaynağını ilahi kudretten aldığı zamanlarda hukuk kuralları rolünü de oynayan, dolayısıyla kuralların ihlali veya ödevlerinin yerine getirilmemesi yaptırımla karşılanan din kuralları, bugün çoğu Ortadoğu devletinde mevzuat hukuku olma rolünü yitirmiştir. Bu kurallara uymamak veya yükümlülüklerin gereklerini yerine getirmemek devlet gücüne dayalı bir müeyyide ile karşılanmamaktadır. İslam hukukuna dayalı devletlerin hukuk uygulamalarını bunun dışında tutuyoruz. İslam hukukunu esas alan devletlerde uygulanan

hukuk kurallarının dini ölçülerden hareketle uygulamalar geliştirildiği söylenebilir. Bu, pozitif hukukun uygulama alanlarındaki bir suçun karşılığı olan cezai müey-yideyi içermesi gibi, dinsel bir yasağın uygulanmaması durumunda dinsel hukukun devreye girmesi biçiminde uygulamalar da varlığını sürdürmektedir. Buna rağmen çoğu ahlak kuralına dönüşen İslam ölçü ve değerlerin ihlali ve istismarı durumunda ayıplanma, yeme, kınama, tecrit, teşhir gibi ahlaki yaptırımlarla karşılanmaktadır.

3-Nezaket kuralları: Nezaket kuralları da din ve ahlak kuralları gibi kişilerarası ve kişi ile toplum arasındaki ilişkilerin düzen-

Komünar

lenmesinde rol oynamaktadır. Ancak sosyal hayata etkisi din ve ahlak kurallarıyla kıyaslandığında son derece sınırlı kalmaktadır. Nezaket kuralları, insanların birbirleriyle veya herhangi bir toplumsal kurumla ilişkilerinin estetik ve sanatsal açıdan biçim kazanmış hali olarak da görülebilir. Biçim ve incelik kazanmış söz ve davranış düzeyi olan nezaket kuralları varlığıyla daha başından insan ilişkilerinde olası bazı olumsuzlukların önünü alır. Nezaket kurallarının özellikle karşıdaki insanlarla araya saygılı bir mesafe koyması, kişilik haklarına saygıyı gerektirmesi, hak etsin veya etmesin peşinen her insana asgari bir değer verilmesini öngörmesi

toplumsal hayat ve ilişkileri kolaylaştırmaktadır.

Nezaket kurallarının uygulanma sahası sadece dar bir sosyal ve meslek çevresi veya doğum, davet, toplantı vb. tören özelliği taşıyan yerlerle sınırlı değildir. Bunları da kapsamakla birlikte hayatın her sahasında gereklidir. Yine nezaket kuralları, uyulması zorunlu yapmacık davranış ve söz kalıpları da değildir. Aksine derin bir toplumsal bilince sahip insanların, hayatı daha güzel kılacağına inanarak gerçekleştirdikleri söz ve davranış eylemleridir. Örneğin; bir cenaze törenine giderken karşımadaki insanların acılarını paylaşmayı sembolize eden siyah veya siyaha

yakın kı-yafet giymek bir nezaket kuralıdır. Bu yaklaşım bizi acı çeken insanlara daha çok yakınlaştırır. Masamıza gelen bir misafiri ayakta karşılamak ve ona sandalyemizi ikram etmek bir nezaket kuralıdır ki bizden saygı ve değer gören ko-nuğumuzun da aynı ölçüde bize değer vermesini, saygı göstermesinin zorunlu koşulunu oluşturmaya da ortamını yaratır.

Nezaket kuralları kişiler arasında olduğu gibi kurumlar ve devletlerarasında da vardır. Mesela yeni seçilmiş bir kurum ya da devlet başkanını kutlamak bir nezaket kuralıdır. Nezaket kuralları toplumun kültür, inanç ve ahlakından bağımsız gelişen bir olgu de-ğil, bunlarla uyum-

ludur. Ancak nezaket kurallarını aşırı abartmanın bir nezaketsizlik ve kültürsüzlük olduğunu da belirtmeliyiz. Bu kurallara uymamak da tıpkı ahlak kurallarında olduğu gibi maddi bir yaptırımı gerektirmez. Hatta nezaket kurallarının ihlali karşısında, söz konusu olan sosyal tepki ahlak kurallarının ihlalleriyle kıyaslandığında

daha azdır. Toplumda nezaket kurallarına uymayanlar genellikle kültürsüz, görgü-süz, kaba gibi sıfatlarla yerilmektedir.

4-Hukuk Kuralları: Hukuk terimi kökeni itibariyle Arapça bir sözcük olan hak kavramının çoğulu olup haklar anlamındadır. Hak ise geçerli bir ahlak kuralının veya yasa koyucunun kişiye ya da toplumsal gruba tanıdığı yetki, olanak ve özgürlüktür. Hukukun konusu ve kapsamını belirleyen biçimsel bir tanımlama üzerinde nispeten bir uzlaşma olsa da kaynakları ve amacı konusunda birbirinden çok farklı görüşler vardır.

Hâkim sistemin düşünür ve sosyal bilimcileri hukuk kavramını tanımlarken

Komünar

mümkün oldukça hukuk sisteminin iktidarı ellerinde bulunduran siyasi, askeri ve toplumsal güç odaklarıyla olan sıkı bağlarını gölgede bırakarak, hukukun tüm toplumun ortak faydalarını yansıtan düzen sağlayıcı yönlerine vurgu yapmaya çalışırlar. Doç. Dr. İhtar B. Gözaydın hukuku; "İn-san topluluklarında kişiler arasındaki ya da kişilerle devlet arasındaki ilişkileri düzenleyen ve uyulması devletin yaptırım gücüyle sağlanmış bulunan, izin verici, düzenleyici ve yasaklayıcı kuraların bütününe hukuk adı verilir." biçiminde tanımlamaktadır. Zevklilere göre ise; "hukuk toplumsal yaşam içinde kişilerin birbirleriyle olan ilişkilerini düzenleyen ve uyulması kamu

Sistem karşıtlarının çoğu ise; hukukun toplumsal ilişkileri düzenleyen ve birçok toplumsal sorunu çözen pozitif yönünü göz ardı ederek, hukukun hâkim siyasal sistem ve güç odaklarının çıkarlarıyla olan bağlarını öne çıkarırlar. Bunlara göre; "Hukuk, uzun vadeli ku-rallara bağlanmış siyasetten başka bir şey değildir." Bu görüşte olanlar huku-ku herhangi bir yer-de ve zamanda dev-let iktidarını ve ola-naklarını ellerinde tutanların bu pozis-yonlarını sürekli-leştirip geliştirmek için uyguladıkları çıplak sömürü, zor ve baskıya giydir-dikleri elbise olarak görmektedirler. Bu bakış açılarının her ikisi de doğru tanımlamada birer parça

(devlet) gücü ile yaptırıma bağlanmış bulunan kurallar topluluğudur." Aquinas'a göre de; "hukuk, toplumu yönetenlerce çıkarılan usulüne göre ilan edilen ve ortak iyiliği gerçekleştirmeye yönelik akli emirler toplamıdır."

Buna benzer tanımlar çoğaltılabilir. Bu bakış açısı hukuk sisteminin kaynaklarına ve yaptırım gücünün dayandığı siyasal sistemin niteliğine vurgu yapma gereği duymadan, peşinen ve üstü kapalı olarak hukuk düzenlerini herkesin ortak çıkarlarını güvence altına alan adil kurallar bütünü olarak yansıtmaya gayret ederler.

içerseler de doğrunun tamamını yansıtmaktan uzak, eksik ve yarım tanımlamalardır. Hukuk olgusunda daha kapsamlı ve doyurucu bir tanımlamaya ulaşabilmek için, bir toplumsal düzen kuralı olarak hukukun toplumsal gelişmenin hangi aşamasında gündeme geldiğine, kaynaklarına, diğer toplumsal düzen kurallarıyla ilişkilerine, temel karakteristik özelliklerine ve oluşumundan günümüze kadar geçen zaman içe-risinde nasıl bir evrimsel süreç geçirdiğine bakmak gerekmektedir.

Abdullah Öcalan
Sosyal Bilimler Akademisi

PKK KADROLARI OLARAK ESAS GÖREVİMİZ ÖNDERLİK PARADİGMASINA GİRMEMİZİ ENGELEYEN HER ŞEYE KARŞI ÊDÎ BESE DEMEKTİR

Son birkaç aydır hareket ve halk olarak "Edi Bese, Serok Biji U Bide Jin" sloganıyla başlattığımız mücadele ile uluslararası komplonun üçüncü aşamasına karşı yeni bir direniş hamlesi içinde bulunmaktayız. Mücadele geleneğinde önemli tüm süreçleri hamlesel çıkışlarla karşılamak ve bu çıkışlarla önemli kazanımlar elde etme geleneğine sahip bir hareketiz. Hamle süreçleri bizim açımızdan kazanma imkânlarının oluşmaya başladığı dönemleri karşılamada bir direniş tarzıdır. Hamle süreçlerinde diğer bir özellik ise, hareket olarak öncesinden yaşadığımız örgüt içi sorunların artık aşılmakta olduğu yada kesin bir şekilde aşılmasının kendini dayattığı dönemlerde oluşan kararlaşmanın pratik ifadesi olmasıdır. Hamle tarzında mücadele, ağırlıkta örgüt içi gelişmelerin Önderlik çizgisinde kazanma tarzının tutturulmasına en yakın olduğu ya da yakın olmaya doğru kararlılığımızın kendisini her zamandan daha çok gösterdiği durumun yarattığı iradeleşmenin politik-askeri karşılığı da olmaktadır. Dolayısıyla bu hamleyi sadece yaşanan son siyasal gelişmelerden dolayı başlatıldığını düşünmek, hamle sürecini yeterince anlamamak, gereklerini yerine getirmede zayıf kalmak, içine girdiğimiz ve uzun bir zaman alacağı şimdiden beli olan partileşme ve pratikleşme sürecinde bunu bir hamle olarak değil de bir kampanya tarzında düşünmeye götürür. Zaten düşman saldırıları da hamlesel çıkışın ilan edilmesiyle karşı bir kampanyaya dönüştü.

Hamlesel çıkışların başarısı için her çalışma alanında yaşanan sorunlara rağmen Önderlik çizgisinde ortaklaşmak gereklidir. Ortak bir iradeleşmenin varlığına işaret anlamına gelen hamlesel direniş dönemleri, aynı zamanda sorunları olan Önderlik ve PKK

çizgisinde muğlâk olan kadroların da kendilerini hızla düzeltmeleri için fırsatlar sunmaktadır. Dolayısıyla hamle dönemleri esas olarak da örgüt içinde Önderlik çizgisinin daha da hakim hale getirilmesini sağladığından kadrolar için görevlerini yerine getirmede de büyük olanaklar yaratmaktadır. Kuşkusuz hamle dönemlerini başlatmanın yaşanan siyasal-askeri gelişmelerle de ilişkisi vardır. Hamlesel çıkışların Önderlik çizgisinde örgütsel gücümüzü katlayarak gelişen siyasi-askeri gelişmeleri lehimize çevirmeyi sağlaması da nihai bir amacı olmaktadır. Fakat mücadele geleneğimizde defalarca ispatlandığı gibi önderlik çizgisinde güç olmadan nihai amaca ulaşmanın da pek mümkün olmadığı bilinmektedir. Bu anlamıyla "**ÊDÎ BESE, SEROK BİJÎ U BIDE JÎN**" hamlesinin temel iki hedefi vardır. Birincisi; hareketin kadro ve çalışanları olarak özellikle de 2000'de başlayan iç tasfiyeciliğin bizde yaratmış olduğu etkilerin yol açtığı Önderliği yanlış algılamadan kaynaklı aşınmaları düzeltmektir. İkincisi; eylem tarzlarımıza damgasını vuran, özellikle de halk eylemlerini pasifize eden sivil toplumcu, memur tarzı yaşam ve bunun eylemselliğini değiştirmektir. Dolayısıyla "**ÊDÎ BESE, SEROK BİJÎ U BIDE JÎN**" hamlesini bir ideolojik-örgütsel, birde siyasal-eylemsel olarak ele almamız dönem ruhuna ve mücadele ihtiyaçlarına en doğru cevabı verecek yaklaşım olmaktadır.

Önderlik tarzının PKK'de somutlaşan diyalektik gerçeği **EDÎ BESE SEROK BİJÎ U BIDE JÎN** hamlesini ele alırken her iki yaklaşımında iç içe yürütülmesini öngörür. Bu, pratik içerisinde her iki durumun birbirini geliştirmesi sonucuna yol açacaktır. "**ÊDÎ BESE, SEROK BİJÎ U BIDE JÎN**" hamlesini teorik olarak iki başlık biçiminde ele almak demek, bu hamleyi dönemlere ayırmak, birini

önceye diğerini sonraya bırakmak değildir. Çünkü PKK'de ideolojikleşmeden anlaşılan kadronun kendisini kişilik değişimine uğratarak yeni bir duygu ve düşünce gücüne ulaştırması, bu yenilenme durumunun insanı yaşatacak bir ülke ve toplumu yaratmaya sevk etmesi demektir. İdeolojikleşmede asıl amaç budur. PKK kişiliği ve kadrosunun kendisinde yarattığı yeni kişilik düzeyi mevcut toplum ve siyasal durum karşısında bir çelişkiyi yaşamasına yol açar. PKK'lilik mevcut toplumsal ve siyasal realiteyi görmek, fakat onu kabul etmemektir. Bu kabul etmeme de onu askeri-siyasi eylemselliğe sevk eder. Biz buna kısaca pratik mücadele demektedir. Dolayısıyla bir

**PKK'de ideolojik mücadele
Her zaman özgür kişilik yaratma
Mücadelesi olmuştur.
Önderlik paradigmasıyla
Özgür kişiliğin ve özgür
Toplunun hangi değerler
Üzerinden kendi kimliklerini
Yaratacağı da
Belirtilmiştir.**

PKK kadrosunun pratikleşme düzeyi ve yaratıcılığı onun kendisinde yarattığı kişilik düzeyinin mevcut siyasal düzen ve kişilik yapılanması ile arasına koyduğu mesafe kadardır. Kişilik değişim ve dönüşümü için Önderliğin PKK III. Kongresi'nde "Burada kişi değil toplum, an değil tarih çözümleniyor" belirlemesi ile başlattığı sistematik değerlendirmelerin ortaya çıkardığı tespitlerin kişiliğin kendisinde süreklileştirmesi de gerekir. Çünkü kişilik değişimi süreklilik isteyen bir kendini sorgulama işidir. Bu sorgulama tarzı insan yaşamının sürekli değişerek dönüşüme uğramasının karşılığı olduğundan bir gerekliliktir. Kendini sorgulamamak, hayat karşısında kendini koy vermek ve pes etmektir. Bu biyolojik olarak olmasa da toplumsal olarak bireyin ve de toplumun ölümü demek-

tir. Dolayısıyla PKK'de ideolojik mücadele her zaman özgür kişilik yaratma mücadelesi olmuştur. Önderlik paradigmasıyla özgür kişiliğin ve özgür toplumun hangi değerler üzerinden kendi kimliklerini yaratacağı da belirtilmiştir.

İktidarcı-devletçi toplumun kendisini kurumlaştırarak gerçekleştirdiği en temel insanlık dışı yaratımlardan biri de, egemenleri sorgulamadan kabul etme gerçeğidir. Egemen toplum ideolojik egemenliğini kendisini var eden yaşam kültürünün kural ve kanunlarını sorgulamayı günah ve suç sayarak sağlamıştır. Bu toplumda kuşku, tereddüt, çelişki ve sorgulama; özgürlüğü yaratacak komünal toplumun değerlerine karşı geliştirilmiştir. Köleliğin her biçimini yaratan yaşam biçimini ve düşünce sistematığını sorgulamayı ve eylemini suç sayarak cezalandıran egemen sistem, "ilk günahı" özgürlüğün sembolü olan tanrıça kültüne ve kadına bundan dolayı yüklemiştir. Bu mantık devletçi toplumla beraber değişmeyen bir akıl çalıştırma yöntemi olarak an be an devam etmektedir. Çünkü bu akıl çalıştırma biçimi demek bir sistemin kendisini düşünsel, yani ideolojik olarak sürekli üretmesi demektir. İnsanın var olma biçimi olarak toplumsallığı kabul edilecekse, insanların bir toplum şeklinde bir arada olmasını sağlayacak değerler sisteminin varlığı devreye girer. Bu değerler sisteminin kuruluş mantığı insanın kişiliğini, zihniyetini ve vicdanını oluşturur. Eğer 5 bin yıllık devletçi toplum paradigmasının iktidarından söz ediyorsak ya bu sistemi oluşturan kişiliği, zihniyeti ve vicdanı sorgular komünal topluma ve onun kişiliğine doğru bir derinleşmeyi ve güçlenmeyi yaşarız ya da sistem içileşiriz. Bu anlamıyla PKK'de ideolojik mücadele sistem içileşmeye karşı alternatif olmaya yol almaktır. Özgürlük değerlerine karşı inkarcılığı, nihilizmi aşmak ve egemen sistemin bin bir maske ile sunduğu vahşi yüzünü sorgulamaktır. Birçok kadro arkadaşta daha önce 'katilini sevmek' olarak belirtilen anlayışın son yıllarda giderek hakim bir zihniyet haline geldiği görülmektedir. Devletçiliği ve onun yaratımlarını tüm insan-

Komünar

lık değerlerini katleden bir gerçeklik olarak görmek gerekirken, ona doğru bir yürüyüşün olduğu defalarca dile getirilerek eleştirilmiştir. ÊDÎ BESE hamlesi döneminde bu ters gidişata da **"ÊDÎ BESE ÖNDERLİĞİ YAŞA VE YAŞAT"** temel bir görev olarak ele alınmak durumundadır.

5 bin yıllık toplumsal sapma tarihi içinde doğru ile yanlışın, haklılık ile haksızlığın, iyilik ile kötülüğün kısacası insanca denecek her geleneğin ve değerın yerine insanlıkdışı kötülüklerin ideolojik egemenliklerini kurdukları bir gerçekliktir. Bu sapma genel toplumsal değişimin tümü için olduğu kadar, her halkın kendi özgünlüğünde

yaşadığı bir realitedir de. Bir toplum ve halk olarak Kürtlerin gelişmesini sağlayan geçmiş tarihsel ve kültürel değerlerinin karakteri bu halkın iktidarcı-devletçi toplumun baskı ve katliamlarından en fazla çeken bir tarihi yaşamalarına neden olmuştur. Kürt halkının toplumsal kişiliği devletçi toplumun karşıtı olan komünal toplum değerlerinden kökenini alır. Bu anlamda çok genel bir belirlemeyle Kürt demek 5 bin yıldır ezilen ve baskı altına alınan insan karakteri ve kişiliği demektir. Bu belirlemeye bağlı olarak yine Kürt demek 5 bin yıllık sistemi karşısına alarak onunla savaşılan kişilik demektir.

Egemen sistemin karakteri gereği bu toplumsal sapmanın en fazla baskı altına aldığı Kürt halk gerçekliği 20. yy.da devletçi

kapitalist toplum biçiminin çıkarları gereği dörde bölündü. Bu bölünmede Türk egemenlerinin kültürel soykırım yapmayla adeta görevlendirilmesinin yarattığı tahripkar sonuçlar, 20. yy.ın son çeyreğine doğru Kürt halkını tanınmaz hale getirdi. Bu durum karşısında Kürtler halk olarak ya yok olacaklardı ya da buna karşı bir direniş mücadelesi içine gireceklerdi. Kürtler bir halk ve toplumsal yapı olarak değerlendirildiklerinde içine düştükleri durum, halk tabiriyle; "bıçağın kemiğe dayandığı" andı. Kültürel olarak hızla eriyerek yok olma sürecine giren Kürtler için PKK, isim konulmamış da olsa, bir anlamda daha ilk çıkışında yaşanan bu duruma karşı

ÊDÎ BESE deme hareketi olarak tarih sahnesine çıkmıştır. Çünkü Kürtlerin yaşadığı durum bir halk için daha ötesi olmayacak bir durumdu. **ÊDÎ BESE**, ilk etapta yok olmaya doğru olan gidişata karşı eylemlerle dile gelmiştir. Bugün ise direniş mücadelesiyle alınan yolun, kazanılmış değerlerin ve kazanma imkanlarına rağmen Öderlikten uzaklaşmanın neden olduğu pasifliği aşmak için söylenmektedir. İlk söylem daha güçlü bir şekilde düşman uygulamalarına karşıyken, bugün düşmanın vahşi soykırım, inkar ve imhası yanında kadrolar olarak içine girdiğimiz

kabul edilemez sorunlara karşı da anlaşılacak durumundadır. Her dönemden daha çok kendi geriliklerimize **ÊDÎ BESE** diyerek, düşman uygulamalarına karşı bir direniş içinde olmakla karşı karşıyayız. Çünkü komünal demokratik sistem ancak kendi zihniyetiyle kurulur. Bireycilikle komünallığın yaşamda hakim olması sağlanamayacağı gibi, devletçilikle de demokrasi sistemi kurulamaz. Kadrolarda kendi komünal demokratik sisteminin zihniyeti ile öncülük geliş-medikçe halk eylemleri ve örgütlülüğü Kürd-istan'da demokratik komünalizmi öremez.

Önderliğin özellikle de Bir Halkı Savunmak adlı partileşme manifestosunu karşılayacak düzeyde bir kadrolaşma ve eylemselliğe şimdiye kadar ulaşmadığımız

bilinmektedir. Önderliğin üçüncü partileşme hamlesi dediği aşamanın henüz istenen düzeyde bir PKK'lileşmeye dönüşmediği yaşanan sorunların varlığından belidir. Üçüncü partileşme aşaması yeni bir paradigma temelinde gerçekleşmek durumundadır. Kadroların bu düzeyde partileşmeleri için Önderlik zihniyet ve vicdan devriminin yapılması gerektiğini söyledi. En köklü kişilik değişimini öngören ve PKK'nin yeniden inşası olarak geliştirilmeye çalışılan bu süreç, kadrolar olarak Önderlik gerçeğinden en fazla uzaklaşmayı yaşadığımız bir gidişatın yarattığı etkilerden dolayı henüz istenen düzeyde kendi kimliğini yaratmış değildir. Uluslararası komplonun iç uzantılarınca kadro yapımıza dayatılan bu tasfiyecilik bertaraf edilmesine rağmen, halen etkilerinin tümüyle aşılmadığı bilinmektedir. Gerilla alanlarında belli bir partileşme düzeyine rağmen, diğer alanlarda pratikleşmeye çalışan çok önemli bir kadro bileşeninde yaşanan, ağırlıkta iç tasfiyeciliğin etkileridir. Bu realite PKK kadro gerçeğinin ilk defa bu düzeyde çok net olan ideolojik çizgisine rağmen bir kimliksizliği yaşamasına neden olmaktadır. PKK kadro gerçeğinden uzaklaşma anlamına gelen bu durum, özünde kendini sorgulamamadan kaynaklanmaktadır. Son dönemlerde en fazla tartıştığımız eleştiri-özeleştiri mekanizmalarının yeterince işletilememesinden de anlaşıldığı gibi, kadrolarda kendi kişilik özelliklerine ve yaşam tarzlarına karşı bir memnun olma hali yaygınlaşmıştır. Basit gündemlere saplanıp kalmak, sorunlarını örgütsellik içinde çözme gücünü ve tarzını bir türlü yakalayamamak kaynağını buradan almaktadır. Kolektivizm ve fedakarlık PKK'liliğin temel ayrıçlarından. Bu kimlik özelliğimize rağmen birçok kişide, özellikle de son yıllarda yaşanan tam bir bireycilik olmuştur. Bireyci kadro PKK'nin komünal demokrasiyi geliştirmeyi stratejik bir yaklaşım olarak ele aldığı bir dönemde gelişti. Bireyciliği yaşayan hiç kimse kendini halkına karşı sorumlu göremez. Bireyci kişi hazır imkanlardan faydalanarak yaşamayı seçtiğinden, halkın ve hareketin imkanlarını

mücadeleyi geliştirmek için değil, kendi çıkarları için kullanır. Yaşanan eylemsizliğin kadrolarda yaşanan bireycilikle de ilişkili olduğu unutulmamalıdır. En çok iktidar eleştirisi yaptığımız son dönemler, bireyci kişiliklerden dolayı içimizde iktidar olmak istemenin en çok geliştirilmek istendiği bir dönem oldu. Bu Önderlik paradigması karşısında kendini sorgulamamak ve PKK'nin imkanlarından yararlanarak düzen içileşmektir. Çünkü PKK adıyla sistem içileşmek,

birçok olanağın düşman tarafından sunulmasını da getirmektedir. Bu içimizde bir kesim kadroda yaşanan bir zaafiyettir. Düşman şimdi bu durumdan faydalanarak sonuç alacağı umuduna kapılmıştır. Düşmanın son taktiklerinin tümü neredeyse bu zaafiyetler üzerine kurulmuştur. Düşmanın bu karşı hamlesini boşa çıkarmanın yolu; bu zaafiyetlere karşı **ÊDÎ BESE** demekten geçmektedir. Çünkü bu zayıflıklar ortadan kaldırılsa, düşmanın bu taktiği de boşa çıkması olacaktır.

PKK bir ret etme hareketi olarak doğup gelişmiştir. PKK kişiliğinin özgürce yaşayabileceği bir toplumsal ortam henüz oluşmamışken, mevcut durumundan razı olmak mücadelesiz kalmaktır. Kaldı ki Kürdistan üzerindeki sömürgecilik inkar ve imha politikalarında hiçbir değişikliğe

Komünar

gitmediği gibi, PKK'nin çıkışı öncesinden daha tehlikeli bir inkarcılığı dayatmaktadır. Toplumsal olarak PKK mücadelesiyle bir değişim ve dönüşümü yaşadığımız doğrudur. Fakat bu değişim ve dönüşüm düşmanın inkar politikasını ortadan kaldıracak bir yapıya henüz dönüşmüş değildir. Sadece bu pencereden bakılsa bile, değişmesi gereken bu politik durumun varlığına rağmen, kadroların değişim adı altında PKK kadro ölçülerinden uzaklaşarak tersinden bir değişimi yaşamaları, yaşadığımız pratik sorunların temel nedenlerinden biri olarak görülmelidir. Kadrolardaki bu durum somut olarak kadro gerçeğinde olması gereken Önderlik ile halk arasında köprü olmada Önderliği yaşamamak ve yaşatmamaktır. Kadro kadroluğun temel misyonu olan Önderliği yaşamayı tam başaramadığından, halka moral veren, halkı eylemselliğe sürükleyen olma-

da da zayıflamıştır. Şimdi bu sorunlu hal, düşmanın karşı saldırıyı üzerinde geliştirdiği zemini oluşturmaktadır.

Üçüncü patileşme aşamasının kadrolarda yaşanan zayıflığını Türk Devleti'nin son dönemlerdeki uygulamalarını dile getirirken kullandığı dil ve eylemlerinde bulmak da mümkündür. Dikkat edilirse son dönemlerde Türk Devleti tümüyle özel savaş yöntemini devreye koymuştur. Özelliği gereği özel savaş karşıdaki gücün zayıflıklarını gözeterek, bu zayıflıkların açtığı çatlaklardan bir sızma savaşı tarzında gelişir. Özel savaş direkt olarak bireylerin ruh hallerini hedefleyerek sonuç almak ister. Tek bir kişiyi hedeflediği gibi, bu zayıflıklar genelleşmiş ise bir gurubu veya toplumun tümünü de hedefleyebilir. Özel savaşın asıl hedefi inançsızlığı geliştirmektir. Kişinin inandığı örgütsel doğrularına karşı şüphe ve tereddütleri varsa, bunu derinleştirip umut kırmaya yol açmak ister. Özel savaş çelişkileri derinleştirmeyi

hedefler. Düşman bu özel savaşı sadece Kürt sorunu karşısındaki çözümsüzlüğünden ötürü geliştirmiyor. Kendi-since çözümlediği kimi kadro yetmezliklerinden hareketle bu işi yapıyor. Bu işi kendi radyo, gazete ve TV kanalları aracılığıyla toplumun her kesiminin yaşayabileceği sorunlarla ilişkilendirerek derinleştiriyor. Halkımızı işsiz, aç ve yoksul bırakıyor; buna PKK'nin neden olduğu yalanını yayıyor. Kendisi öldürüyor, katlediyor; bunu PKK'nin yaptığını söylüyor. Kendisi inkarcı ve anti-demokratik olduğu halde Kürt sorunun çözümsüzlüğünü PKK'nin varlığına bağlıyor. İyi takip edildiğinde bu savaşın Özel Harp Dairesi'nin uzman kadrolarınca, adeta milimi milimine ayarlanarak yapıldığı rahatlıkla görülecektir. Türk Devleti bu iş için tüm kurum, kuruluş ve şahsiyetlerini ayarlamıştır. Kime ne söyleteceğinin görevlendirmesini de

yapmış gibidir.

Tümüyle ideolojik, politik, ekonomik, askeri ve diğer alanları kullanan bu özel savaşa karşı sistemi sorgulayamamak, bu özel savaşın kapanına düşmek anlamına gelir. Hele bir de

**Özel savaşın asıl hedefi
İnançsızlığı geliştirmektir
Kişinin inandığı örgütsel doğrularına
Karşı şüphe ve tereddütleri
Varsa, bunu derinleştirip
Umut kırmaya yol açmak ister.**

kadro kendisini var eden ideolojik doğrularına karşı bir sorgulamaya girmiş ise, bu; 5 bin yıllık devletçi sistemin Türk Devleti'nin özel savaş versiyonuna köle olmak demektir.

Kadro sorunlarımızın, özellikle de gerilla alanları dışında pratikte olan bir kesim arkadaştaki varlığı, **ÊDÎ BESE** hamlesinin yeterince etkili geçmemesinin de nedenidir. Çünkü serhıldan hamlesine öncülük etmesi gereken arkadaşlarda sorunların varlığı öncülük sorununu ortaya çıkarmaktadır. Legal mitinglerde on binlerin bir araya gelmesi ve sonrasında başta gençlik olmak üzere kitlenin artarak gelişen tepkisinin varlığına rağmen, etkili meşru savunma eylemlerinin gelişmesi bundan kaynaklanmaktadır. Bu durumun kendisi de göstermektedir ki, başta halk ser-

hıldanları olmak üzere, her çalışmada öncülük yapmayan kadrolar olarak kendi geriliklerimize **ÊDÎ BESE** demeden, bu hamle siyasi ve askeri olarak geliştirilemez.

"ÊDÎ BESE, SEROK BÎJÎ U BIDE JÎN" hamlesi, hem kadrolaşma, hem de eylemsellik anlamında üçüncü partileşme sürecinin tarzı ve temposunu geliştirmektir. Birinci ve ikinci partileşme süreçleri Kürt halkında diriliş yarattı. Üçüncü partileşme aşaması Kürdistan demokrasisini geliştirme ve bu temelde Kürt sorununu çözme hamlesidir. Düşman bu durumu tespit ettiği için, çözüm koşulları oluşmasına rağmen çözümsüzlüğü dayatmaktadır. Düşmanın çözümsüzlükteki ısrarı bir savaşa biçimdir. Diriliş sürecinin Kürt halkında yarattığı kazanımları karşısında artık istese de eskisi gibi inkar politikasını sürdüremeyeceğini bildiğinden, savaş taktiğini çözümsüzlük üzerinden geliştirmektedir. Çözüm her süreçten daha şiddetle kendini dayattığı halde; 'Bir çözüm olacaksa da, bunu PKK'nin tasfiyesi sağlandıktan sonra yaparım' demektedir. Bu yaklaşımın çözüm içermediği, diriliş değerlerini ortadan kaldırmayı hedeflediği netleşmiştir. Diriliş değerlerine saldırının ilk adımı da, PKK'nin kadro gerçeğine saldırı temelinde olursa sonuç alabileceğini bildiğinden, komponun üçüncü aşamasını dış güçlerin desteğini de alarak kadroya yönelme temelinde yapmak istemektedir. Kadroya yönelmek demek; kadroyu öncelikle Önderlik gerçeğinden koparmayı hedeflemek demektir. Önderlik gerçeğinden uzaklaşmış bir PKK kadrosunun düşmanın inkârcı sistemi için bir tehlike olmaktan çıktığı bilinerek bu yapı hedef alınmakta, özel savaş taktiğinin saldırı dalgası da bu temelde oluşmaktadır. Öyle bir hava oluşturulmak istenmektedir ki, sanki PKK yeni mücadeleye başlamış ve insanlar yeni yeni PKK'nin etrafında örgütleniyormuş, buna yaklaşan herkesin sonunun da çok vahim olacağı propagandası yapılmaktadır. 30. mücadele yılına giren PKK hareketine karşı bu propagandalar ile inançsızlaşmış, kırılmış, zorlanan kadroların bir kez daha toparlanmaması hedeflen-

mek istenmektedir. Oysaki PKK, 12 Eylül gibi bir vahşet rejimini yenerek birinci ve ikinci partileşme süreçlerini tamamlamıştır. Uluslararası komponun Önderliğini esaret altına alarak hareketin içinde kendi uzantılarına hareketi tasfiye ettirmek istemesini tasfiye etmiş bir harekettir. Türk Devleti PKK'ye karşı her zaman dış destekle savaştı. Önderliğin esaret altına alınması bu uluslararası desteğin vardığı boyutu gözler önüne serdi. Türk Devleti ilk defa Kürt ihanetini Kürtlere karşı kullanmıyor. Türk Devleti'nin belirttiğimiz savaş taktiklerinin değişen bölgesel durumla ilişkisi vardır. Fakat bu taktiklerin belirttiğimiz kadro sorunlarımızın varlığı ile ilişkisini de inkâr edemeyiz.

Önderliğin kişiliği geliştirme

**Türk Devleti
PKK'ye karşı her zaman
Dış destekle savaştı
Önderliğin esaret altına alınması
Bu uluslararası desteğin vardığı
Boyutu gözler önüne serdi.**

diyalektiği gereği **"ÊDÎ BESE, SEROK BÎJÎ U BIDE JÎN"** hamlesinde kadrolar olarak en sonuç alıcı tarzın kişilik sorunlarımızın neden olduğu geriliklerimize karşı mücadele vermek olduğunu bilmeliyiz. Çünkü PKK'lılaşmanın kendisi bir mücadeledir. Parti tarihimizde çok defa örneklerini gördüğümüz gibi PKK'lılığın süzgecinden geçmemiş hiçbir askeri ve siyasi eylem istediğimiz gibi kazandırıcı sonuçlara yol açmamıştır. **"ÊDÎ BESE, SEROK BÎJÎ U BIDE JÎN"** hamlesinin de başarılı sonuçları peş peşe yaratması, PKK'lılaşmanın kadrolarda gerçekleşen düzeyine bağlı gelişecektir. Dolayısıyla **"ÊDÎ BESE, SEROK BÎJÎ U BIDE JÎN"** hamlesi, PKK'lılaşmaya kilitlenerek Önderliğe doğru yürüyüşle güçlenip, inkârcı-imhacı düşmana öldürücü darbeyi vurma hamlesidir.

**Abdullah Öcalan
Sosyal Bilimler Akademisi**

Şehit Şılan Tasfiyecilik Karşısındaki Militan Duruşun, Yılmaz Mücadeleciliğin, İkiriksiz Savaşçılığın İfadesi Olarak Tarihimizin Soylu Geleneğine Onurluca Kazılmıştır

Feride ALKAN

Özgürlük Mücadelesinde kadro olmak verili sistem, sömürgeci devlet, işbirlikçi Kürt, geleneksel toplum karşısındaki duruşun ifadesi, tercih biçimi olarak büyük anlamlar taşır. Özellikle de mücadelenin zorlukları, gerektirdiği fedakarlıklar dolayısıyla devrimci olmak, gerilla olmak kişiyi içinde bulunduğu hareketin, örgütün bir parçası olarak önemli bir değer haline getirir. Bu değer özlenen, umut edilen, ihtiyaç duyulan özgürlük ve eşitlik ideali ulaşmanın yegane aracı ve insan olarak amacı olma dolayısıyla halkların büyük güven, sevgi ve sadakatine sahip olur. Adeta halk, toplum, sınıf, cins adına özgürlüğü amaç edinen partinin, hareketin örgütlü kişiliği, eylemsel gerçekleşmesi olarak, yani somutlaşan parti ve hareket olarak ön kabul görür, öyle ele alınır. O bir eve girdiğinde oraya parti girmiş gibi kabul görür, bir kitleye hitap ettiğinde parti hitap etmiş gibi alkışlanır. Zira o, gerçekleşen, dile, göze, ele, biçime dönüşen partidir. Kadını- erkeği, genci-yaşlısı tüm toplumun umudunu, özlemlerini, hayallerini yüklediği amacın, hedefin ve bunun örgütlü iradeleşmesi olarak partinin insanlaşma biçimidir. Dolayısıyla kadro olmak tüm bu değerleri yüklenmek, temsil etmek demektir.

Peki ama özgürlük hareketinin saflarında bulunmak, bu temelde kadro olmak yeterli midir? Elbette verili düzen, geleneksel toplum, işbirlikçi Kürtlük, sömürgeci ege-

menlik karşısında özgürlük mücadelesini tercih etmek, bu temelde kadrolaşmak son derece önemlidir. Fakat iyi ile kötü, güzel ile çirkin, onur ile onursuzluk, özgür ile köle arasındaki kesin ve mutlak çizgi değildir. Zira hayat tüm ikililiği ve sınayan zorlukları, tuzaqları, tesadüfleriyle kişiyi test etmeye devam etmektedir. Amaç edilen hayallere, onun

mücadele tarzı ve geleneğine, içinde bulunulan iradeleşmeye, bir parçası olunan değerlere ne kadar bağlı kalınacağını anlık olarak kişilik ve eylemde amacın ne kadar pratikleştirildiği sürekli bir sına-va tabidir. Özcesi mücadelenin her anı, imkanları, fırsatları, zorlukları, görevleri, yetkileri kadronun militanlığını ölçer. Yani kadro olmak hiçbir koşulda partinin program ve tüzüğünü teorik olarak kabul etmiş olmak boyutunda yeterli olmaz esasta

militan olmaya tekabül eder. Militan olmak ve her koşulda militanlığın gereklerini uygulamak esas olur. Yetki düzeyi, görev sınırları ne olursa olsun mücadele değerlerine karşılıksız bağlı olmak, anın gereklerine kaygısız cevap olmak gerçek militanlığı ifade eder. Kişiliğine, ruhuna, bilincine, üslubuna bu tarz militanlığı yedirmemiş hiç kimse özgürlük hareketi adına başarıya imza atan bir kadro olmaz. Kadro olmanın, öncüleşmenin, devrimcileşmenin ruhu, kişiliği, üslubu militanlıkta yatar.

Peki bir kadronun, bir öncünün, bir devrimcinin militanlığı nasıl ölçülür? Neyle

ölçülür? Elbette zorluklar karşısındaki duruşla, her koşul altında çizgideki netlikle, mücadelecî kişilikle ve elbette yılmaz savaşıklık, büyük fedakârlıkla. Özellikle de örgütün zayıf düşürüldüğü, değerlerin anlam-sızlaştırıldığı, militanlığın rafa kaldırıldığı, çizginin muğlâklaştırıldığı koşullarda tüm bunlar karşında net, kararlı, iddialı, mücadelecî bir duruşun sahibi olabilmekle.

İşte Şehit Şilan yoldaşı mücadele tarihimizin böyle bir yerine oturtmak, tanımlamak, değerlendirmek ona denk, gerçekçi,

**Şilan yoldaş gerçeğin en yalın tanımıyla militandı
Ve 2003 koşullarının tasfiyeciliği
Karşısında çizgiyi temsil eden
Duruşun ifadesiydi.**

hakkını veren bir yaklaşım olur. Zira Şehit Şilan yoldaş gerçeğin en yalın tanımıyla militandı ve 2003 koşullarının tasfiyeciliği karşısında çizgiyi temsil eden duruşun ifadesiydi. Son aşamada da tasfiyecilik eliyle katledilecek kadar tasfiyeciliği zorlayan, püskürtün mücadelenin sahibiydi. Yani sadece tasfiyecilik yanıltır demekle kalmadı onu aşmak, Önderlik çizgisini korumak, hâkim kılmak için amansız direndi, mücadele etti. Tasfiyecilik karşısında tek bir an tereddüt geçirmedi. Üslubuyla, duruşuyla, değerlendirmeleri ve eylemleriyle hep netti. Kararlı ve tavizsizdi. Bu duruşu ilk andan itibaren tasfiyecî grup ve onun etkisine girmiş kesimde büyük rahatsızlık, korku yaratıyordu. Harekete bunca muğlâklığın hem de çok etkili, çok geniş kesimlerce dayatıldığı, sosyal reformun yaşam anlayışında birçok dejen-erasyona yol açtığı o koşullarda bunca tavizsiz, kararlı, net olmayı başarmak gerçekten ancak Şilanca olabilirdi. Çünkü Şehit Şilan hareketin zorlandığı, iç sorunların kadroları boğuntuya getirdiği her dönem, gerçek bir militan duruş gerektiren sınavların hepsini başarıyla geçmiş geleneğin sürdürücüsüydi.

Önderliğe bağlılık, amaçtaki netlik, bu temeldeki mücadele kararlılığı onda sürekli bir coşku seli halinde eyleme, ilişkiye, yaşama dönüşmekteydi. O, yetkinin, koşulların, boşlukların, dengelerin, tesadüflerin öncüleştirdiği bir kadro değil, militanlığın şekillendirdiği, geliştirdiği bir öncüydi. Militanlığın sınandığı bütün süreçlerden gerçek bir başarıyla, çizgi duruşuyla geçmiş, bu temelde kimlik ve kişilik kazanmıştı. Öncülüğü buradan geliyordu ve bunlara dayanarak yaşamsallaşıyordu.

Şehit Şilan yetiştirdiği toplumsal çevrenin geleneksel etkilerini öylesine köklü aşmıştı ki, O'nu her parçadan, her sınıftan, her cinsten en özgürlükçü, iradesel, estetik özelliklerin toplamı gibi görürdünüz. Köyün, kırsal yaşamın, yoksul toplumsallığın en sade, mübalağasız, gururlu özellikleri kadar şehrin, şehir yaşamının en bilgili, entelektüel, zeki, siyasal düzeyini de onda rahatlıkla görürdünüz. Bu özellikleri O'nu her sınıftan, her parçadan, her düzeyden arkadaşla rahatça diyalog geliştirmeye götürürdü. O bir konuyu değerlendirdiğinde ciddiyetle dinleme pozisyonuna farkına varmadan geçerdimiz, çünkü boş konuşmayacağını bilirdiniz. Karşısındakilerde hep ciddi şeyler söylediği hissini daha ilk anda oluştururdu. Konuya, işe, ana hâkim duruşu O'nu doğal öncü; samimiyeti, sıcaklığı, sadeliği, rahatlığı ise can yoldaşı yapardı. Bir de tabi kendinden emin, ilkelerinden tavizsiz, doğrularında inatçı, kaygısız yapısı O'nu her koşulda dikkate almaya, es geçmemeye götürürdü.

Şehit Şilan Önderliğimizin Kadın Özgürlük Hareketi adına açığa çıkarmak istediği düzeyin en anlamlı, en güzel, en güçlü temsillerinden birini ifade etmekteydi. O'na baktığınızda, O'nunla yaşadığınızda, hele hikâyesini dinlediğinizde "Önderlik insanları ne kadar değiştirmiş, güçlendirmiş, güzelleştirmiş" demekten kendinizi alamaz, hareketin, Önderliğin insan yaklaşımına hayranlığınız, güveniniz artardı. O, gerçekten kendini özgürlük ilke ve ölçülerine göre özenle şekillendirmiş, biçim vermiş, iradeleştir-

Komünar

miş, eyleme dönüştürmüş bir kadın devrimciydi. Kadın özgürlüğü adına heyecan yaratan bir gelişme düzeyi, kadın hareketi adına güven yaratan öncüleşme ifadesiydi. Kürdistan halkının Apocu çizgide şekillenmiş, amansız devrim koşullarında pişmiş fırtınalı militan kıızıydı.

Şehit Şilan yoldaşın kaybı hareketimiz adına, ama esasta da Kadın Özgürlük Mücadelesi adına büyük bir boşluk yaratmıştır. Zira Şilan yoldaş hem genel hareketimiz adına hem de kadın hareketi adına çok büyük sorumlulukları yüklenmiş ve inatla, iddiayla başarı yaratmaktaydı. Öte yandan varlığı özgürlük çizgimizin, Önderlik çizgisinin korunması, geliştirilmesi adına büyük bir güven kaynağıydı. Haince şehit düşürüldüğü sürecin bütün risklerine, zorluklarına, yalnızlaştırıcı boşluklarına rağmen Güneybatı Kürdistan halkının ve örgütlenmesinin sorumluluğunu canla başla yerine getirmekteydi. O risklere takılıp çalışmanın, zorluklar karşısında esnemenin sürece, Önderliğe ihanet olacağını düşünüyor ve en çok da o dönem durmadan, çok yüksek bir tempoyla çalışıyordu. Bekleyip görmeyle, tartışıp durmayla kaybedilecek zamanın bizi halkımız ve tarih karşısında lanetli duruma düşüreceğini, asıl böyle zor zamanlarda ikin-ciksiz, net, eylemci olmak gerektiğini düşünüyor ve buna göre hareket ediyordu. Şehit Şilan yoldaşı militan yapan bu mücadele felsefesi idi ve militanlığı bu tarz mücadeleciliğe yol açıyordu. Birçok kişinin bireysel kaygılara düştüğü, kafa karışıklığı yaşadığı bir dönemde onun bunca netliği hem güven kaynağı, hem de tasfiyecilerin nefret kaynağıydı. Halkın, yoldaşların sevgisine, güvenine eşdeğerdir hainin, düşmanın nefreti, korkusu. Hainlerden, düşmandan onca nefret almak, rahatsızlık konusu yapılmak kendi başına onurlu bir duruşun ifadesi, gerçek bir çizgi militanlığının, sağlam bir öncülüğün göstergesidir. Ve Şehit Şilan tam da bu noktada yani halkın, yoldaşların büyük sevgisi ve güveniyle hainlerin büyük nefreti, öfkesi arasındaki çizgide kendi ebedi gerçekleşme-

sine kavuştu, ölümsüzleşti. Hainler en alçakça, en haince, en kallesçe biçimde nefretleri kusup Şilan yoldaşı katletti. Halk ve yoldaşları ise en büyük sevgi, en görkemli sahiplenişle kucakladı.

Şehit Şilan yoldaş ve birlikte katledildiği Fuat, Cemil, Zekeriya, Cıwan yoldaşların cenazelerinin Musul'dan alınıp Maxmur kampına getirildiği gün Güney Kürdistan'ın o güne kadar görmediği bir insan seli hainleri boğan bir öfkeyle şehitlerini kucaklıyordu. Yediden yetmişe herkes tek yürek ve tek bir ağızla "Şilan onurumuzdur" diyordu. Ve aynı anda ihanet, hainlik bunun o günkü ifadesi olan tasfiyecilik boğuluyor, ölüyordu. Şilan yoldaş sadece yaşamıyla değil şahadetiyle de çizgi mücadelesi veriyor ve tasfiyeciliğin en fazla oynadığı kamp halkını ihanet karşısında netleştiriyor, tasfiyeyi tasfiye ediyordu. Hareketin tüm kadroları Şilan ve birlikte katledildikleri dört yoldaş şahsında düşmana kin ve öfkesinde bileniyor, mücadele kararlığında doruklaşıyordu. Örgüt izin verse sayısız yoldaş ihanette patlamaya hazır, onlarca arkadaş Güneybatı Kürdistan çalışmalarına geçip Şilan yoldaşın yarım kalan amacını gerçekleştirme kararlılığıyla mücadele biçimini netleştiriyordu.

Duruşu, eylemleri, düşünceleri, ilişkileriyle bir bütün olarak yaşamı, aynı şekilde şahadeti ve anısı çizgi militanlığını temsil eden, çizgi mücadeleciliğine yol açan Şehit Şilan yoldaşı Kadın Özgürlük Hareketinin öncüsü, güzelleşen kadının en güçlü temsilcilerinden biri olarak yaşatacağız. Aynı şekilde Apocu Hareketin PKK militanlığı ve PKK ruhunun eylemcisi olarak, Kürdistan halkının özgür kızı, yiğit devrimcisi olarak yaşamsallaştıracağız. Bu iddia ve bağlılıkla Şilan yoldaşı ve beraberinde şehit düşen Fuat, Cemil, Zekeriya, Cıwan yoldaşları şahadetlerinin üçüncü yılında saygıyla anıyorum. Şehit Şilan'ı yaşamanın, yaşatmanın kadın ve halk özgürlüğü adına başarımızın kaynağı olacağına olan inançla böylesi soylu kişiliklerin mücadele yoldaşları olmanın onurunu paylaşan herkesi selamlıyorum

VAROLUŞUN ANLAMSALLIĞI

Yaşıyoruz. Ama niçin yaşıyoruz, nasıl yaşıyoruz gibi soruları sorarak yaşamalıyız. Bu soruları sorarak ve cevap aramaya çalışarak yaşamak, daha anlamlı bir yaşam arayışına yol açabilir. Zihniyeti belirlenmiş, sınırları çizilmiş, durakları konmuş bir dünyanın dışına çıkarak ve anlamaya çalışarak yaşamalıyız. İnsan olarak var oluş anlamsallığımızın farkında olmak kadar, doğada ve evrende var olan anlamsallığın farkında olarak yaşamla bağ kurmalıyız. Anlayarak ve hissederek yaşamının her türlü zorluğa rağmen en iyi ve en güzel yaşam olduğunu bilerek yaşamalıyız. Hiçbir sınıra hapsolmadan evreni, doğayı, toplumu bütün renkleriyle, sesleriyle, kokularıyla hissetmeye çalışarak anlam ve yaşam gücümüzü oluşturmamız. Böyle bir çabanın içinde olmanın canlılığı, dinamizmi ve mutluluğuyla yaşamalıyız. Bir akarsuyun okyanusla bağını kurmaya çalışırcasına toplumla, doğayla, evrenle duygusal zekâmızın sezgiselliği ve yaratıcılığıyla bağ kurarak var oluşun anlamsallığını büyütmeliyiz. Var oluşumuzun anlamsallığına dayatılan anlamsızlaştırma ve değersizleştirme savaşına karşı böyle bir iddia ve yaşam bağıyla mücadele ederek kendimizi oluşturmamız. Zihniyeti büyüterek, vicdanları dillendirerek, ahlaki içselleştirerek yaşam anlam biçmeli, sahip çıkmamız.

Evrende ve doğada bildiğimiz ve bilmediğimiz tüm varlıkların bir var oluşu ve bu var oluşla açığa çıkan bir anlamı vardır. Çünkü var olmanın kendisi bir anlamlılığı ifade eder. Evre-nin ve doğanın oluşum diyalektiği aynı zamanda kendi anlamsallığının oluşum diyalektiğidir. Her var oluş bir başka var oluşta anlam bulur, yaşar ve süreklileşir. Tıpkı evrenin oluşum gerçeğinin mikro kozmos olarak insanda kendini anlamsallaştırması, yaşaması ve süreklileştirmesi ya da anne ve babanın genlerinin çocuğunda

yaşaması gibi. Her var oluş kendisini bir anlamsallık ve bütünsellik içerisinde anlamlandırır. Kuantum anlamsallık da diyebileceğimiz böyle bir var oluş anlamsallığı, iç içe geçmiş insan-doğa-evren diyalektiğini oluşturur. Evrensel var oluş düzeninde açığa çıkan her varlık evrende işleyen düzene tutarlı kaldıkça anlamsallığını korur. Evrende ve doğada işleyen diyalektiğe ters düşme, aynı zamanda var oluşun anlam kaybını da açığa

çıkartır. Ne kadar ters düşülürse o kadar anlam yitimi ve anlamsızlık yaşanır. Günümüz insanlığının yaşadığı temel sorunlar, böyle bir anlamsızlık-değersizlik içerisinde, yaşam bağının zayıflamasıyla açığa çıkan psikolojik-sosyolojik sorunlar olmaktadır.

Doğada kendisini anlamlandırmaya çalışan insan türü, kendisinde ve çevresindeki olgu-larda mana-anlam gücünü hissettiği ölçüde kendisini tanımlamaya, tür olarak canlılardan, özelde hayvanlar âleminden evrimleşerek ayrıştırmaya, var oluş olarak bütünlüştürmeye başlamıştır. Bu evrim zinciriyle beyinsel, sinirsel, duygusal, tinsel olarak açığa çıkan bilinçli bir var oluş gerçeği içinde

Komünar

doğada yer bulup, anlam kazanan bir varlık haline gelmiştir. Doğanın bir parçası olarak vücut bulan insan, var oluşunu ve anlam gücünü doğayla kazanmıştır. Canlı ve kutsal doğa anla-yışıyla zihniyetini oluşturmuştur. Doğayı da kendisi gibi düşünerek, doğanın bir parçası olarak vücut bulmuş ve yaşamıştır. Bu yaşam felsefesiyle var oluşun anlamsallığını oluşturmuştur. Top-lumsal bir varlık olarak insan türünün var oluşuyla açığa çıkan anlamsallık, zenginlik, renklilik doğanın ve evrenin insanda dile gelişi olmaktadır. Anlam gücü kazanan insan, anlam kazanan doğa ve evrendir. Buradan insan olmasaydı doğa ve evren anlamsız mı olacaktı gibi, bir anlayışına gidilmemelidir. Gerçekleşen odur ki doğa ve evren insan var oluşuyla, kendisini insanda anlamsallaştırmıştır. Düşünen bir varlık olarak insanı açığa çıkararak diyalektik gelişimin anlam gücünü oluşturmuştur. O yüzden birini diğerinin dışında değil içinde düşünmek ve bütünselliğin ifadesi olarak görmek ve anlamak daha sağlıklı ve anlamlı olacaktır. İnsanın toplumsallık içinde birey olarak kendini fark etme gücü, birey-toplum bütünselliği ve anlamsallığı içinde gerçekleşmiştir. Toplumsallaşma, aynı zamanda insan olmanın anlamsallığını oluşturmuştur. Bu oluşta hislerin, duyguların yaşam içinde bilinç oluşturma rolüyle, anlamsallığı iç içe gelişmiştir. İnsanı insan yapan toplumsal değerler, var oluş tarzıyla açığa çıkan ve sürekli büyüyen anlam gücüdür. Bu anlam gücünün en etkin ögesi kadın-anadır. Toplumsallaşma kadın eksenli düşünüşle, duyus-la, hissedişle yaşam bulmuştur. Biyolojik olarak kadının doğaya olan duyarlılığı ve bağıyla anlam kazanmıştır. Dolayısıyla insan var oluşunun güç-anlam-yaşam kaynağı kadın-anadır. Kadın-ana'da açığa çıkan anlam gücü, eşit ve özgür yaşam gücü olarak vücut bulmuştur. Evren ve doğanın diyalektik işleyişinin kadında daha canlı yaşaması, kadının doğayla sezgisel-anlamsal bağı; üretici, besleyici, koruyucu özellikleri toplumsallaşmanın temel gücü haline gelmesini sağlamıştır. Toplumsallaş-

mayla oluşan ortak yaşam ve bu yaşamın açığa çıkardığı paylaşım, dayanışma kadında yaşamsallaşan komünal-demokratik değerlerdir. Bu yaşam felsefesi eşitlik-özgürlük ideallerinin ne kadar geriletilmiş, bastırılmış da olsa, kadında hep canlı olarak yaşamasını sağlamıştır.

Gücünü toplumsallaşmadan alan insan türü, yaşayabilmek ve süreklileşebilmek

**Gücünü toplumsallaşmadan
Alan insan türü
Yaşayabilmek ve süreklileşebilmek
İçin doğayla ilişki içinde
Mücadele ederek kendisini
Oluşturmay ve anlamlı kılmaya
Çalışmıştır.**

için doğayla ilişki içinde mücadele ederek kendisini oluşturmaya ve anlamlı kılmaya çalışmıştır. Top-lumsal yaşamın açığa çıkardığı komünal-demokratik değerlerle ruhsal şekillenme, düşünsel ve duygu boyutunda gelişerek maneviyat dünyasını oluşturmuştur. İnsanlaşmanın temel kaynağı olan maneviyat, toplumsal ahlak ve kültürel değerlerle var oluş anlamsallığını yaratmıştır. Top-lumsallaşma gerçeği, içinde yaşanan coğrafyayla bağlantılı açığa çıkan dilsel gelişmeyle kendisi-ni ifade ederken, kimliksele bir oluşumu da beraberinde geliştirmiştir. Bu değerler bireysel-toplumsal dinamizmin yaşam kaynağı olmuştur. Oluşan gelenek, müzik, edebiyat, sanat, giyim-kuşam, folklor gibi, bir bütün kültür ve ahlak, var oluş anlamsallığı olarak yaşam bulmuştur. Bu değerler doğal toplum sürecinde mayalanıp ete-kemiğe bürünürken, devletçi toplum yapılanmaları altında daraltılarak, geriletilmiştir. Kimi toplumsal değerler ise yok olmayla yüz yüze kalmıştır. Kimisi devletçi toplum değerleri içinde eriyerek özünden ve biçiminden uzaklaşarak yozlaşmıştır. Var oluş anlamsallığı, içinde oluşan halkın-toplumsal kimliğiyle, kültürüyle, ahlakıyla yaşana-rak gerçekleşir.

Var oluş; içinde yaşadığın, anlam bulduğun halkın-toplumsal kültürel değerleriyle bütünleşme gücünde yatar. Kendi köklerine, oluşum gerçeğine yabancılaşılarak anlamsallık için-de yaşanamaz. Bu biçimiyle var oluşu sağlayan halkın bir bireyi olunamaz. Halkın değerleri ya-şandığı ve yaşatıldığı oranda anlam kazanılır. Çünkü insan orada şekillenmiş, ete-kemiğe bürün-müştür. Dil edinmiş, duygu edinmiş, ahlak edinmiş, ruhsal bütünlük edinmiş; bir bütün kültürel olarak şekillenmiştir. Bu değerlerle var olmuş ve var olacaktır. Birey ve halkın doğal evrim için-de doğası bozulmadan yaşaması, var olmanın özünden kopmayarak evrensel düzenin diyalektik tutarlılığıyla uyumlu yaşaması demektir. Doğal asimilasyon, sentezlemeyle gelişim olabilir. An-cak zorla, asimilasyon politikalarıyla var oluşa ters düşmek ve bunu kabullenmek insan olmanın anlamsallığını yitirerek primat sınırlarında yaşamak demektir. Birey olarak, birey olmaya dayanan farklılığı, birey olmanın toplumsallaşmayla olan bağı, toplumda dile gelen değerlerle kendini bütünleştirme gerçeği ve insanlık değerleriyle birleşme gücü var olmanın anlamsallığıdır. Dolayısıyla var oluşun açığa çıkardığı toplumsal-kültürel değerlerle yaşama, durağan olmayan insan-toplum-doğa-evren gerçeğine çeşitlilik, renklilik, yaratıcılık ve estetikle katılarak büyüyerek-süreklileşerek- zenginleşerek var olmak en anlamlı yaşam anlayışı olabilir.

Genelde devletçi toplum, özelde kapitalist modernite altında insan türünün var oluşunu anlamsızlaştırma, insanın ve doğanın doğasını bozarak evrensel düzende işleyen diyalektik tutarlılığı bozma yaşanmaktadır. Köleci ve feodal devletçi toplum yapıları altında insanlık kendi türüne yakışmayan vahşi uygulamalarla karşı karşıya kalarak, akıl almaz derecede fiziki imhaya, sömürüye tabi tutuldu. Bu devletçi toplum yapıları altında toplumun toplumsal gelişimi dondurularak, kaderci bir anlayışla anlam yitimine uğratarak boğdurulması gerçekleşti. Ancak, insanlık hiçbir devletçi toplum döneminde kapitalist sistemdeki kadar

bir tehlikeyi yaşamamıştır. Hiçbir devletçi toplum sisteminde sadece 20. yy. savaşlarında yaşanan fiziki imhaya, sömürüyü ve anlam yitimini yaşamamıştır. Hiçbir devletçi toplum sisteminde anlam bulduğu topluma-doğaya-evrene bu kadar ters düşerek kendisini yaratan kaynağı kurutmaya kalkışmamıştır. Toplum-doğa-evren artık SOS işareti vermektedir. İnsanı, var oluş değerlerine yabancılaştırma gerçeği, toplumu dağıtma düzeyi, doğayı ve evreni tehdit eder boyutlara ulaşmıştır. İnsanın insana, içinde bulunduğu topluma, doğum yaptığı doğa ve evrene karşı bu kadar yabancılaşması toplum-sal-ekolojik sorunların kaynağını oluşturmaktadır. Kapitalist modernitenin çıkarları doğrultusunda kullandığı bilim-teknik ve teknolojinin yarattığı nükleer tehdit, endüstriyel kirlilik, yaşanan silahlanma yarışı önü alınamaz boyutlara ulaşmıştır. İnsanlık doğanın ve evrenin dengesini bozan bir sistem gerçeğiyle karşı karşıyadır. Doğada her varlık, var oluşunun anlam gerçeğiyle, evrenin oluşum diyalektiği içinde varlığını sürdürmektedir. Ancak hiçbir canlı türü, insan türü gibi düşünsel-eylemsel gelişim seyri içinde var oluşuna bu kadar ters düşmemiştir. Toplumsal değerler dizginsiz bir saldırıyla karşı karşıya kalmıştır. Toplumsallaşmadan sapmayla bu değerlerin yaratıcı gücü kadın/ana, bu saldırıları en ağırından yaşamıştır. Toplumsal değerlerin var oluşunun anlam gücünün yaratıcısı olduğu bilinciyle, en kapsamlı, derin ve incelikli saldırılar kadın cinsi üze-rinden geliştirilmiş ve geliştirilmektedir. Anlam gücünün yaratıcısına, büyük bir anlamsızlık da-yatılarak boşluğa itilmiştir. Kadın cinsi üzerinden yoğun bir ideolojik savaş yürütülerek sezgileri, duyguları, düşünceleri parçalanarak toplumsallığın yaratıcı gücü kurutulup kısırlaştırılmıştır. Kadına ait tüm değerler hor görülüp küçümsenmekte, cins olarak aşağılanmaktadır. Düşünemez, üretmez, yaratamaz hale getirilmek istenmektedir. Kadın cinsine yaşatılan acımasız baskı ve sömürüyle ruhsal dünyası işgal edilerek, duygu boyutu parçalanarak, sevgi dağarcığı tüketilerek, içeriği boşaltılıp

Komünar

yozlaştırılarak sistemin çarkını besleyen temel bir olgu haline getirilmek amaçlanmıştır. Beden bütünselliği dağıtılarak, her parçası ayrı bir cinsel obje/ meta haline getirilmiştir. Dağıtılan-tüketilen kadın gerçeği, dağıtılan-tüketilen toplum gerçeğidir. Düşürülen kadın düşürülen toplumdur. Kadının düşürülme düzeyi toplumun düşürülme düzeyidir. Kadında dibe vuran gerçeklik toplumsal değerlerin dibe vuruşudur. Anlam olarak var oluşunu yitiren kadın, var oluşunu yitiren toplum, doğa ve evrendir. İnsanlık, var oluşunun anlam yitimiyle anlamsızlık denizinde boğulmak istenmektedir.

Kapitalist moderniteyle yaratılan post modern kültürle halklar, var oluş değerlerinden uzaklaştırılarak, büyük bir anlamsızlık-değersizlik dalgası içerisine çekilmekte, kültürel değerleri tamar edilmektedir. Emperyalizmi, kültürel saldırıyı da küreselleşmenin gereğiymiş gibi bir yaklaşımla halklara yutturmaya çalışmaktadır. Bu küresel politikalarla birey toplum değerlerine yabancı hale getirilerek var oluş anlamsallığını yitirmektedir. Ne kadar küresel kapitalizmin ya-rattığı post modern kültüre göre olunursa o kadar gelişim sağlanacağı ve dolayısıyla küreselleşmeyi her şeyiyle kabul etmek gerektiği gibi bir anlayış sistem ideologları tarafından geliştirilmektedir. Bu tür küresel politikalarla insanlar devletçi topluma koşturulmakta, hâkim olan sistemin toplumsal, kültürel, dilsel, ahlaki değerleri içinde halkların değerleri tüketilmekte, eritilmekte ve yok edilmeyle yüz yüze bırakılmaktadır. İnsanın var oluş gerçeğine ters, tepeden inme, manipüle edici ve zorlayıcı yaklaşımlarla böyle bir küreselleşme gerçeği halklara dayatılmaktadır. Kültürel emperyalizmle biçimsizleşen insan-

toplum gerçeği oluşmaktadır. Tarihinden, kültüründen, dilinden kopmuş bir insan-toplum gerçeği yaratılarak sisteme entegre etmek amaçlanmaktadır. Evrenden, doğadan ve toplumdan koparılan insan ucubeleşerek anlam yitimine uğramaktadır. Nasıl var olduğunun bilincini, niçin yaşaması gerektiğinin anlamını yitirmekte, toplumu ve doğayı tahrip ederek zarar vermektedir. Evren-insan, doğa-insan, birey-toplum, kadın-erkek, genç-yaşlı, çocuk-ana arasında uçurumlar oluşmakta, birbirine yabancılaşan bir toplumsallık, ekolojik bilinçten kopuk bir

düşünüşle toplumsal değerlerden uzaklaşma yaşanmaktadır.

Kapitalist moderniteyle yaratılan ideolojik bombardımanla, insanın zihniyet dünyası, duy-gu dünyası, ahlak dünyası, birey-toplum olgusunun var oluş anlamı dağıtılarak sistemin güdüm-lediği insan gerçeği yaratılmıştır. Toplumsal değerlere, anlam bulduğu doğaya ve evrene yabancılaşan insan günümüzün en tehlikeli gerçeğini oluşturmaktadır. Çünkü yabancılaşma düzeyi nihi-lizme götürmektedir. Nihilizmi yaşayan insan açısından, kendi varlığı dâhil hiçbir şeyin anlamı kalmamaktadır. Sonuçta yaşanan anlamsızlıktır-intihardır. İnsan komünal-demokratik değerlerde açığa çıkan toplumsallaşmayla gerçekleşiyse ve bu toplumsallaşma

içinde insan/ birey olarak kendini oluşturduysa, toplumsallaşmaktan uzaklaşmayla da kendisini yitirecektir. Başka türlü kendisini var edebilir mi? Olunamayacağı açıktır. Tam tersine, insan güdülerinin esiri olarak anlamsallığın yitimine uğramaktadır. Aslında yaşanan değersizlik durumudur. Sistemin yaratmak istediği de insanın toplumsal doğasının içini boşaltarak, değersizleştirip sürü haline getirmektir. Sürü haline gelen insan, kendisi ve toplumu için düşünemeyen, her zaman yönlendirilmeye ve kullanılmaya açık insan-toplum olmaktadır. Sistem, bunu büyük oranda başarmıştır. Bilim-teknikğin yaratmış olduğu olanakları, sistemin devamını sağlamak için kullanarak çok bilgi içinde kara cahilliği yaşatmaktadır. Devletçi sistemin ideologları tarafından geliştirilen bilgiyle, halkların komünal-demokratik değerleri yok edilmekte, eşitlik-özgürlük değerlerinden koparılmakta, yalnızca kendini yaşayan insan tipi açığa çıkarılmaktadır. İnternet, televizyon, sinema, klipler, dizi filmler, reklâmlar, dergi ve gazetelerle toplum büyük oranda markaja alınmakta, uyuşturulmakta ve kendisi olmaktan uzaklaştırılmaktadır. Yaratılan popüler kültürle komünal-demokratik kültüre saldırılmakta, içeriği boşaltılarak yozlaştırılmakta ve başkalaşıma uğratılmaktadır. Hiçbir devletçi toplum sisteminde görülmeyen yoğunlukta bir ideolojik saldırıyla, insan-toplumun tüm hücrelerine, genlerine sızılmakta, duygu-düşünce dünyası dumura uğratılmakta, insan bütünselliği parçalanarak toplumla olan bağı koparılmakta, bir ceset gibi orta yerde bırakılmaktadır. Günü-birlik yaşamın, bitip tükenmek bilmeyen yaşam mücadelesi içerisinde koşutulan insanlar açlıkla terbiye edilmektedir. İnsanı, insanın kurdu haline getirerek, toplumsal değersizlik-anlamsızlık hâkim kılınmaya çalışılmaktadır. Bir insan için en kötü durum; var oluşunun anlamını yitirmedir ve bu da günümüz insanının yaşadığı bir gerçekliktir. Bu, dipsiz bir kuyuya düşen bir insanın amaçsız, anlamsız yaşamasıdır.

Var oluşun anlamsallığına ters

düşerek, toplumsal değerlerden uzaklaşarak, iktidar eksensiz yaşayarak, devletçi kültürden beslenerek, anlamlı yaşamayacağı açıktır. Sistem, halkları dev-letçi toplumun çıkarlarıyla bütünleştirerek var oluşunu devlete bağlı hale getirmeye çalışmaktadır. İktidar gerçeğiyle, insanın içine işleyerek kendisine çekmektedir. Devletin bitip tükenmek bilmeyen gibi görünen katları, insan anlamsallığını bitiren katlardır. İnsan maneviyatının öldürülerek, iktidara-devlete koşutulan kültürde var oluşsal anlamsallıkla yaşamaz. Onun anlamsallığı; anlamsızlık içinde olmaktır/ yaşamaktır. İnsan ilişkilerinin maddiyata dayandığı, her şeyin bireyci çıkar üzerinden ele alındığı, dostluğun yitirildiği, arkadaşlığın sahtelediği, sevginin tüketildiği, her şeyin buz gibi sermaye-kar hesaplarına endekslendiği böyle bir yaşamda, insan olmanın anlamsallık değerinden bahsedilemez. Anlamsızlık içinde olmayı anlamsallık olarak ifade etme, türüne ihanet etmiş insan gerçeği olmaktadır. İnsan'ın var oluş anlamını parayamaddi değerlere eşitleyen, insan maneviyatı da dâhil her şeyin alım-satım konusu olduğu bir yerde, toplumsal değerlere dayanan anlamsallıktan bahsedilemez. Orada ancak kapitalist modernitenin yarattığı ahlaksızlığın anlamsızlığından ve toplumu zehirleme gerçeğinden bahsedilebilir.

Günümüz insanı devletçi toplum ve onun iktidar gerçeğiyle var oluş anlamına o kadar ya-bancı hale getirilmiştir; ruhsuz, duygusuz gerçeğiyle maneviyattan o kadar kopmuştur ki, bir fab-rikanın ürettiği herhangi bir makineden farkı kalmamıştır. Canlılığını, dinamizmini, akışkanlığını yitiren, hiçbir yaratıcılık göstermeyen, estetik değer taşımayan beton gibidir. Makineleşmiş sistem, her şeyi programlanmış, mekanik insanı yaratmıştır. Sistemin çıkarları doğrultusunda kullandığı teknolojinin tek düzeligi, insanı düşünemez kılmıştır. Bir anlamda insan robotlaşmaktadır. Kendisinden bir şeyler katan insan zayıflamakta, ezberci, taklitçi, özentili insan açığa çıkmaktadır. Sistemim ağırlığı altında inim inim inletilerek, sinirli, stresli,

Komünar

bunalımlı bir yaşam içinde has-talık hastası bir insan tipi oluşmaktadır. Anlamsızlığın, gereksizliğin açığa çıkardığı büyük bir sevgisizlik, saygısızlık yaşanmaktadır. Gemisini kurtaranın kaptan olduğu bir çarkın içinde nere-de, ne zaman, nasıl patlayacağı belli olmayan serseri bir mayın gibi kalınmaktadır. İnsanın bütün-selliğini yitirdiği parçalı, dağılmış yapısı var oluşun anlam değerinin dibe vurması, insan manevi-yatının değersizleşmesidir. İnsanı insan yapan ortaklaşa yaşamın, dayanışmanın, paylaşımın vb. değerlerin açığa çıkardığı ruhsal, duygusal, düşünsel birlikteliğin anlamsızlaşmasıdır. İdealleri olmayan, toplumsal amaçlardan kopuk insan gerçeği olmaktadır. Böyle bir insanın her türlü ya-lancılığı, sahteliği, çok yüzlülüğü yaşayacağı açıktır. Sistem, ideolojik saldırılarla, zihniyeti dağı-tarak toplumu vicdansız ve ahlaksız kılmayı amaçlamaktadır. Böyle bir insan-toplum gerçeğinin sisteme eklenmesinin kolay olacağı açıktır. Tarihinden, toplumundan, kültürel değerlerinden koparılan insan, geçmişinden habersiz, geleceğinden umutsuz, günübirlik yaşayan insandır.

Kapitalist modernitenin toplumun anlamsızlaştırılmasına yönelik saldırıları karşısında durabilmek ve mücadele edebilmek; felsefik, ideolojik ve politik olarak sistemin dışına çıkmakla mümkündür. Devlet odaklı olmadan ve sistemi bütünlüklü anlamakavrama gücünü geliştirip bilme sınırlarını aşan bir bilince ulaşmakla gerçekleşebilir. Bu da zihniyet savaşının anlam ve önemini bilmekten, kendini sürekli donatmaktan ve boşluğa düşmemekten geçmektedir. Hastalığın zihniyette olduğunu, kazanımın da zihniyetteki olacağını bilerek var oluşun anlamsallığını zihniyette oluşturmak gerekmektedir. Toplumsal hastalık haline gelmiş anlamsızlığın, değersizliğin önüne geçebilmek zihniyetin güçlü örülmesine bağlıdır. Zihniyetteki büyüme, yeşerme insan-daki anlamsallığı açığa çıkaran hislerin güçlenmesi, duyguların yücelmesi, vicdanın dillenişmesi olmaktadır. Böyle bir zihniyet

gelişimiyle hem varoluşun anlamsallığına değer biçme, hem de bu var oluşla ruhsallığı büyüterek, düşünceleri güçlendirerek sistemin anlamsızlaştırma ve ahlaksız-laştırma savaşına karşı en anlamlı ve ahlaklı duruş sağlanabilir. Toplumsal özgürlükçüler açısından zihniyet, vicdan ve ahlak ilişkisindeki

**Zihniyeti oluşturma
Demokratik Ekolojik
Cinsiyet Özgürlükçü
Toplum paradigmasının
Bütünlüklü anlaşılmasından
Ve kavranmasından
Geçmektedir.**

güçlenmeyle ve buna dayalı politik mücadeleyle kapi-talist modernite karşısında durulabileceği açıktır. Ancak, böyle bir duruşla güçlü ideolojik mücadele yürütülüp, moral değerler açığa çıkarılabilir, insanlıkta ısrarlı olunabilir. Dolayısıyla in-sanlıktan düşmemek için, anlam gücünü yitirmemek önem taşımaktadır. Anlam gücünü yitirmemek, insanın toplumla, doğayla, evrenle olan bağının bilincinde olmasıyla mümkündür. Bu da bilme gücüdür, insanın toplumsallık tarihini olduğu kadar, bilimsel gerçeklik ışığında doğa ve evreni de bilme-anlama çabasıdır.

Zihniyeti oluşturma Demokratik Ekolojik Cinsiyet Özgürlükçü Toplum paradigmasının bütünlüklü anlaşılmasından ve kavranmasından geçmektedir. Bu paradigmayı bütünlüklü anlama çabası verilmeden ve bu çabaya denk pratikleşme mücadelesi yürütülmeden zihniyet oluşturulamaz. Hiçbir sorunun diğerinden kopuk değildir ve birine öncelik verilerek çözümlenemeyeceği, ancak bir bütünlük içerisinde ele alındığında çözümlenecektir. Demokratik-Ekolojik Cinsiyetçi Toplum paradigması, devletçi sistem dışında insanın-toplumun kendini oluşturma paradigmasıdır. Öz bilinç ve öz yeterliliğe dayalı

olarak oluşum gerçeğidir. Toplumun komünal-demokratik değerlere dayanan demokrasi bilinci ve kültürüyle, kendisini yeniden inşa etme olgusudur. Felsefik, ideolojik, politik olarak donanarak kapitalist modernitenin yarattığı anlamsızlaştırma savaşına karşı komünal-demokratik değerlere dayalı anlam savaşını yürütme paradigmasıdır.

Kapitalizmin kadını düşürme gerçeği karşısında kadın özgürlük ideolojisine dayalı olarak kadını yüceltmek, anlam ve duygu yüklü olduğunu bilerek varoluşun anlamsallığına, kadının öz-gürlük gücüyle ulaşılacağını görmek gerekmektedir. Özgürleşen kadınla yaşamın daha iyi ve güzel olacağını, kadın özgürleşmesinin toplumsal özgürleşmeyi yaratacağını bilerek yaklaşmak önemli olmaktadır. Düşünen, üreten ve yaratan kadının duygusal zekâsına ve toplumsallık gücü-ne güvenmek gerekmektedir. Toplumsal sorunların çözümünde ekolojik bilincin rolünü görerek ve bu bilince dayalı yaşayarak mücadele

**Düşünen, üreten ve yaratan
Kadının duygusal zekâsına
Ve toplumsallık gücüne
Güvenmek gerekmektedir.**

etmek büyük değer taşımaktadır. Post modern kültürle halklara dayatılan kültürsüzleştirmeye karşı, komünal-demokratik değerlere dayanan toplumsal kültürü yaşamak ve yaygınlaştırmak gerekmektedir. Dolayısıyla halkların kültürel değerlerini koruyarak insanlığın ortak değerleriyle bütünleşmesi önemli olmaktadır. Bilim-teknikğin açığa çıkardığı olanakları en iyi şekilde kullanarak eşit-özgür yaşamın araçları haline getirmek gerekmektedir. Küresel kapitalist modernitenin yoğun kültürel saldırısına karşı geri geleneksel anlayış-lara düşmeden toplumsal özgürlükçü kültürle direnişe geçmek ve mücadele etmek önemli olmaktadır. Zihniyet ve ruhsal bütünlükle beden bütünlüğünü oluşturmak; düşüncesinden diline, tarzın-dan temposuna, yönteminden üslubuna, davranışından duruşuna kadar her şeyiyle var oluş anlamsallığını büyüterek mücadele etmek gerekmektedir. Bu da Felsefik, ideolojik, pratik,

politik mücadeleyle varoluşun anlamsallığıyla yaşayarak, gelişerek-güçlenerek yaratılabilir. Eşit-özgür yaşam mücadelesine katılarak bu mücadeleyle anlamsallık kazanılabilir.

Önder APO; "Anlam ve hissin yaşattığı bir insan en güçlü insandır", sözüyle anlamlı yaşamın önemini en iyi şekilde ifade etmiştir. Anlam derinliğine ulaşan, hissel güçlenmeyi yaşayan insan, toplumun, doğanın ve evrenin dilini çözme gücünü yakalayan ve onu yaşayan insandır. Anlam ve his olarak güçlenmeyle, pratiksel-yaşamsal gerçeklik içinde oluşmanın özgürleşmedeki önemi olmaktadır. Sistemin tüm dayatmalarına, yaşamın tüm zorluklarına, büyük anlamsızlaştırma ve duygu yitimine karşı, mücadele içinde kendini oluşturma zihniyetiyle, vicdanını edinerek, ahlakıyla donanarak anlamlı

yaşanacağını ifade etmektedir. Dolayısıyla anlam savaşının, insan olma savaşı olduğunu bilerek dayatılan anlamsızlaştırmaya, değersizleştirmeye karşı büyük bir duygu savaşı vererek yücelmek,

ayakta kalabilmek açısından önemli olmaktadır. Ancak böyle bir felsefik, ideolojik ve politik mücadeleyle toplumu yeniden kurabiliriz. Anlam ve hissin yaşattığı böyle bir toplumun en güçlü toplum olacağını bilerek mücadele edebiliriz. Böyle bir toplum gerçeğinin geçmişinden onur, geleceğinden umutlu bir şekilde, çağını bilmeye yaşayan toplum olacağı açıktır. Böyle bir insan ve toplumun evrenden sorumlu olabileceği anlaşıldır. Evrensel dü-zendeki tutarlılıkla bütünleşme gücümüz, tür olarak başarımız ve anlam düzeyimiz olacaktır. Anlam ve his gücünün bu düzenle bağını görerek yaşamak büyük önem taşımaktadır. Toplum, doğa ve evrenden kopuk bir anlamsallığın olamayacağını görerek buna göre yaşamak ve mücadele etmek her zamankinden daha fazla önem taşımaktadır

Abdullah Öcalan
Sosyal Bilimler Akademisi

21. yy. Devrimciliği Sosyal-Bilim Devrimciliğidir" (Parti Önderliği)

Ruşen Bezar

Sosyal-bilimler özünde toplumsal aklın ve dilin gelişimi, birikimi ve kendisini ortaya koymasdır. Toplum nasıl yaşar? Toplumun gelişim yasaları nelerdir? Toplumlar nasıl kendisini ifade eder? Toplum-birey ilişkisi nasıl kurulur? Toplumla doğa ilişkisi nedir? Toplumun kendi varlık sebeplerini ve değişim-gelişim yasalarını sorgulayabilmesi, belirlemesi, özgürce ve bilinçli bir şekilde ortaya koyması, bunun araçlarını, yollarını ve biçimlerini bulması, yaratmasıdır. Toplumun kendi varoluş yasalarını bilinçli bir özgürlük ve örgütlülük içerisinde kendi özüne oturtması, benimsemesidir. Bu şu demektir; sürekli bir hareket içinde kendi kendini yaratan, toplumsal bir düşünselliğin en yaratıcı şekilde kendisini eyleme dökmesi, kendi kendisini dönüştürebilme, anlamlandırabilme ve pozitif bir biçimde kuruluşunu gerçekleştirme gücüdür. Yani toplumun kendi tarihini yaratması, kendi kolektif ruhunu, davranışını, duygularını özgür ve bilinçli bir şekilde ortaya koymasdır. Kendi ruhunu ve varoluşunu anlamda somutlaştırmasıdır ki, anlam her şeyden önce yaratacağı değerler bütünüdür. Özgürce gelişme ve yaşama bilinci ve bunun zemininin yaratılmasıdır. Nasıl ki, makro ve mikro kozmosun ifadesi, akli ve bilinci insan ise, toplumsal değerler bütünü de yoğunlaşacağı ve somutlaşacağı yer, yaşam ve gelişme zemini insandır. Yeni insan. Özgür bilinçli insandır. Toplum insanda dile gelir; kendi insanını toplumsallaştırdığı, sosyalleştirdiği ve özgür katılım gücünü yarattığı oranda toplum insanda dile gelir. İnsanın sosyalleştirme ve özgürleştirme gücünde olmayan toplumlar, kendilerini de gerçekleştiremez. Sağlıklı bir toplum bu gücü gösteren, geliştiren toplumdur. Nasıl ki, evren birden yokolup gitmiyor, birden oluşmuyor, hep bir hareket ve değişim halinde kendisini

varediyor, yeniliyor, yapıyorsa, toplum da kendisini sürekli varediyor ve yeniliyor, yani canlı bir organizmadır, tıpkı evrenimiz gibi. Ama bu canlı organizma daha öz bilinçlidir, kendisinin bilincinde ve farkında olarak daha gelişkin bir organizmadır.

İnsanını öz-bilinçli ve anlamlı bir yaşam gücüne kavuşturamayan toplumlar aynı zamanda kendi gelişim karakterine ve oluşum orijinine uzaklaşan toplumlardır. Hastalıklı toplumlar insan çocuğunu büyüteme gücünde değillerdir. Örneğin Joseph Campbell günümüz toplumlarının gençlerini manevi anlamda besleme gücünde olmadığını belirtmekte ve özellikle bu noktada mitolojinin çağdaş gereksinimine vurgu yapmaktadır. Kuruluş gerçekliğinden kopan toplum, toplum olamaz ve insanı sosyalleştiremez. Toplum ve birey arasındaki ilişkinin öyle düz bir çizgide ve tek yanlı gelişmediği diyalektik, hareketli, çelişkili ve ilişkili bir bağ olduğu açık.

Yüzbinlerce yıllık toplumsallaşma diyalektiği, maddenin örgütlenmesi ve giderek kendi anlamını ve düşünselliğini yaratması insan çocuğunun gelişiminde tekrarlanmaktadır. Toplumsallıkta atılan ilk adım, buradaki insanın gerçekliği, onun zorunluluklar üzerinde ve daha çok da maddi-manevi muhtaçlığa dayanan, dıştan doğa ve toplumsal anadan beslenen, büyütülen çocukluk gerçekliğidir. Kendini ilk tanıma, ilk bilme ancak çevreyle, daha çok da en yakın varlık olan anayla sıkı bir ilişki ve bağımlılık üzerinden gelişmektedir. Giderek çevreden farklılaşmasını yaratarak bağımsızlaşan, kendisinden çevreye doğru uzanan bilinçli ve daha özgürlükçü ilişki ve anlamlandırma, düşünselliğin gelişip daha ağır bastığı bir varolma gerçekliği, toplumsallığın ileri aşamalarını teşkil etmektedir. İnsan gelişiminin bu düzeyi gençlikten erişkinliğe kadarki

sürece denk gelmektedir. Her geçtikçe subjektivizmini, ben-merkezliliğini aşan insan, aynı zamanda pozitif ve daha bilimsel bir toplum düzeyini de ifade etmektedir. Bu gelişim diyalektiği her şeyden önce insan bilincinin gelişim aşamalarını da ortaya koymaktadır. Başta her şeyi kendisi gibi canlı düşünen, sonra etrafı ruhlarla sarılan sır dolu bir dünya bakışı, giderek dinsel-soyut ve subjektif

**Çocukluğunu yaşamayan
Toplamlar
Özgür gelişimini sağlayamaz
Nasıl ki, her ağaç kökleri
Üzerinde yeşeriyorsa
Her toplum da kendi kökleri
Üzerinden boyverir,
Kolaykolay başkalaşımı
Kabul etmez
Doğası neyse onu yaşar.**

düşünce tarzı, ardından daha özgür-iradeli bir form olarak felsefenin gelişimi ve son olarak da bilimsel düşünüş. Her bir aşama bir öncesinden farklılaşarak, onu aşmakla birlikte bir öncesini kapsamaktadır. Buradan çıkan sonuç şudur; toplum kendisini hep yeni baştan kurar. Kendi çağını ve gelişim düzeyini daha uzun yaşar, ama çocukluğunu atlamaz. **Çocukluğunu** yaşamayan toplumlar özgür gelişimini sağlayamaz. Nasıl ki, her ağaç kökleri üzerinde yeşeriyorsa, her toplum da kendi kökleri üzerinden boyverir, kolay-kolay başkalaşımı kabul etmez. Doğası neyse onu yaşar.

Farklılaşma, aşma her şeyden önce bir örgütlenme ve bilinç işidir. Toplum homojen bir yapı değildir. Kendi içerisinde çok yönlü farklılıkları barındırır. Herkes aynı hızla ve aynı bilinçle aynı süreçleri yaşamaz. En çok örgütlenme kabiliyetinde olan ve toplumsal bilinç birikimini en çok yaşayanlar toplumdan farklılaşırlar, ama kökleri üzerinden gelişirler. Kökleri toplumun derin-

liklerine kadar uzanır, ama toplumun üzerinde dallanıp yeşillenirler. Topluma yabancılaşma, kendine yabancılaşmadır. Toplum, oluşum halindeki bir doğadır. Toplumdan kopuş, insansal ve doğasal bir gelişim değildir. Topluma yabancılaşma ile toplumdan farklılaşma ayrı şeylerdir. Kaldı ki, toplumsal gelişim düz çizgisel ve salt ilerleme üzerinden olmadığı gibi, insanlar arası gelişimde de farklılaşmalar olur, ki bu da toplumsallaşmanın doğal bir yasası durumundadır. Yoksa toplumsallaşma hep tek düze, hep yerinde seyreden, statik ve giderek mekanik bir olgu haline gelirdi. Oysa toplum olgusunun organik, canlı, ruhlu bir şey olduğunu biliyoruz. Bilincin düzeyi, iradenin yoğunluğu ve bunun uygulama gücü olarak eylemsellik, eylemsellik içerisindeki örgütlülük düzeyi toplumsal gelişimin motoru olmaktadır.

Her parça, bütünün bir ifadesidir aynı zamanda. Çünkü bütünselliğin içerisinde, onunla bir ilişki ağı içerisindeki parça, ancak bu bütünsellik ve bu ilişki ağı içerisinde kendisi olabilmektedir. Özgürlük felsefesini bu varolma biçiminde tanımlamak daha doğru olacaktır. Özgürlüğü mutlaklıkta aramak veya onun üzerine oturtmak en büyük yanılgıyı ortaya çıkaracaktır. Bu ilişki uyumu da, çelişikliği de barındırır. Çelişki, aşmanın temel karakteridir. Çelişmeyen aşamaz, aştırmaz da. Parça bütünün içerisinde, onunla ilişkisinde ve çelişkisinde anlam bulmaktadır. Şimdi günümüz kuantum fiziğinin atom-altı parçacıklar için ulaştığı son veriler bunlardır. Bunun toplum felsefesine uyarlanması, bireyin özünde yüzbinlerce yıllık toplumsallaşma gerçekliğinin bir ürünü olduğu, onun dışında düşünilemeyeceğidir. Bunun üzerine birey eklediği oranda kendi farklılaşmasını ve özgürleşmesini yaratır. Farklılaşma kaynaktan beslenmektedir. Birey-toplum ilişkisinin koparılması bir özgürleşme olmamaktadır, hatta parçanın bozulması anlamına gelecektir ki, insana yapılabilecek en büyük zulüm bu olmaktadır. Toplum, onun bilinci, ahlakı ve iradesi bunu kolay-kolay kabul etmez. Bu anlamda toplum, salt bireylerin toplamından

Komünar

oluşmamaktadır. Parçaların bir araya gelişi kendi başına bütünü oluşturmamaktadır. Her bir parçada toplumsal dünya dile gelmektedir. Bütün kendisini parçalarda, parça kendisini bütünün özümsemesinde oluşturur. Holistik (bütüncül) ve saçaklı düşünce, ya da işte diğer bir adıyla kuantumik düşüncenin sosyal-bilimlere uygulanması henüz çok yeni. Toplum-birey ilişkisinin salt uyum, ya da salt çelişki üzerine oturtulması modernist paradigmanın ve analitik zekanın her şeyi parçalara ayırmak, bütünsel örgüden kopararak, yeni baştan bir "düzen" içerisine uyarlamak olmaktadır. Sosyal-bilimler bunu aşmakla karşı karşıyadır.

Evreni ve dünyayı bir arada tutan, onun ya kendi içine çekmesini ya da uzay boşluğunda dağılmasını engelleyen kuvvet gibi, toplumu da kendi doğası içerisinde bir arada tutan, devindiren, hatta bir kimlik, kişilik kazandıran, ona bilinç veren bir enerji olarak ideolojiyi daha doğru değerlendirmek gerekiyor. İdeolojiyi, salt soyut bir sloganlaştırma, ya da politik bir hedef, her şeyi açıklayan, yanlı-terafı tekçi bir dünya bakışı olarak değerlendirmek yeterli olmamaktadır. Hatta günümüzde ideoloji, şiddet içeren ve artık sonu gelen her şeyi, her oluşumu tekçi bir şekilde açıklayabilen "izm"ler olarak değerlendirmek tam da çağımızın değer yargısıdır. Bu "ilerici", hatta "demokratik" bakış açısının bir ölçütü olarak değerlendirilmektedir. Sosyal-bilimcilerin de günümüze kadar en çok değerlendirmekten kaçındıkları, toplumsal gelişimdeki rolünü görmezlikten geldikleri, hatta kötüledikleri bir olgudur. İdeolojiyi kendi oluşum ve gelişim tarihinden koparmak, sanki Fransız Devrimi'yle ortaya çıkmış ve artık aşılması gereken bir olguymuş gibi ele almak, özünde liberalizmin geliştirdiği çok yaygın bir kanıdır. Bunun her şeyden önce toplumsallığı hiç görmemek, onu reddetmek, kuruluş ve oluşum yasalarını, doğasını hiçbir şekilde kabul etmemek anlamına geldiğini belirtmek gerekiyor.

İlk manayla, ilk tabuyla veya ilk

yaradılış mitolojileriyle yapılmak istenen nedir? Neden insanlık ilk toplumsallaşmaya adım atarken bir şeyleri kutsama ihtiyacını duyar ve neyi kutsar? Kutsadıkları kendilerinin dışında bir güç müdür, yoksa kendi güçlerini yansıttıkları bir olgu mudur? Mana ile neye kimlik-kişilik kazandırır? Bunu salt toplumda bir kesimin diğerleri üzerinde egemenlik kurmak için geliştirdiği bir düşünce sistematigi olarak değerlendirmek, her şeyden önce toplumsallığın, başından beri aslında sınıfçı-hiyerarşik ve ataerkil şekilde geliştiği biçiminde değerlendirmekle özdeştir.

Toplumun kimliği, kendine ilk ad koyuşu hangi bilincin ve hangi duygu gelişiminin ifadesidir? Çok fazla soru sorduk belki; fakat ideolojiyi daha güçlü tanımlamak gerekiyor. Aksi takdirde insanın toplumsallığını onun doğasından ayrı, doğasının bir devamı değil de, sonradan eklenmiş zorunluluğa dayalı bir ihtiyaçmış gibi ele almak, çağımızın belki de en temel yanılgılarından biridir. Toplumsallığı, doğanın özgürleşme potansiyelinin bir ürünü değil de, zorunluluğun bir ürünü olarak bakmak, bireyi bir aşamadan sonra toplumsallığın karşısında ele almayı getiriyor. Özgürlüğü de "zorunlulukların bilinci" olarak adeta insanın, bir kadermiş gibi, toplumsallığa razı ve ona tabii olması gerektiği biçiminde değerlendirmek - ki, Marksizm de bunu söylüyor- ideolojinin günümüze kadar toplumsallaşmadaki rolünü göz ardı etmeyi getirmiştir. Bu gerçeklik üzerinde köklü tartışmayı gerektiriyor.

Nasıl ki, evrim süreci içerisinde kimi türler doğanın dışına itilir, yokolup-giderler; toplumsallık da gelişmeyebilirdi, bir sapma gibi yokolup gidebilirdi. Yüzbinlerce yıllık bir tarihsel gelişimden bahsediyoruz. Toplumsallık bu kadar uzun bir tarihe sahipse, bu kadar yaşam gücünü ortaya koyabilmişse, o zaman onu bir doğa, doğanın bir uzantısı olarak değerlendirmek herhalde çok yanlış olmasa gerek. İnsan doğasının bir uzantısı, adeta kendisini yapısı, kendisine bakışı ve kendisine bir kimlik kazandırmasıdır. Toplum, insanın komünalite içerisinde biriken

ve açığa çıkan enerjisinin -belki de bütün doğanın- en gelişkin örgütlenişidir. Burada vurgusunu yaptığımız birincisi; komünalite, diğeri ise enerjinin sinerjiye dönüştürülmesi olgusudur. Dolayısıyla toplumsallığın ilk bilinci, ilk duygusu, hissi, ilk dili, "ben" diyerek kendisini etrafındaki doğadan koparması

değil, fakat ondan farklılaşmasıdır. Bunun ideolojiyle bağlarını güçlü kurmak gerektiği ortada. İlk toplumsallığın doğa ile hiçbir sorunu yoktur. Kendisini ondan ayıramıyor bile, ona ana gibi bakıyor, kendisini onun çocuğu gibi görüyor. İlk bakıştır. Kendisini onunla görüyor, ona benzeştiriyor, onu taklit ediyor. Göbek bağlarıyla doğadan beslenen toplumun, omuriliğiyle birlikte alt-beyincığının -ilk algılayışının- geliştiği, hatta gözlerinin -bakışının- oluştuğu süreçtir. Ve toplum doğanın rahminde büyüyor. Toplumsal ekolojiyi daha derinlikli tartışmak gerektiği ortada. İdeolojinin bununla bağlarını iyi kuramazsak, onu sonradan topluma giydirilmiş bir elbise, yamanmış bir eklenti gibi ele alırız.

Bazı ilişkiler vardır ki, asla koparılmaması gerekiyor. İşin doğasıyla alakalıdır. Kendimizi daha iyi tanımlamak zorundayız. İdeolojinin bu kadar yürütme, enerjiyi biriktirme, açığa çıkartma ve örgütleyebilme, kanallı edebilme gücü nereden geliyor gerçekten? Ya da ideolojisizlik nedir? Varlık

anlamından kopmuş, tarihinden, köklerinden kopmuş, giderek düşünceden kopmuş insan. İdeolojisiz insan yani.

Oysa, toplumsallığı tanımlamak kendimizi tanımaktır. Toplumsallığın ve toplumsal özgürlüğün hangi aşamasındayız? Kendimizi nasıl bileceğiz? İdeoloji, toplumsallığın da, insanın da özbilinci değil midir? İdeoloji toplumsal bellek, toplumsal-tarihsel sürecin insanda kurmuş olduğu düşünce sistemi, insanın kendisine, tarihine, doğuşuna, çevresine, bedenine ve ruhuna dair belleği ve bunlara yüklediği anlamdır bir yerde. Kendisini geleceğe dönük kurmasıdır. Demek istediğimiz şu; ideolojiyi tanımlamak, biraz da kendimizi tanımlamak oluyor.

Son süreç sosyal-bilimcilerin ideolojiyi, insanın adeta ona artık dar gelen, sıkı ve bir an önce üzerinden yırtıp atması gereken bir şeymiş gibi ele alması, sınıfçı-iktidarçı ve ataerkil sistemin kendisini hakim kılma çabalarıyla bağlantılıdır. "İdeolojilerin sonu" gibi postmodern tezler toplumsallığa karşı en büyük saldırıyı ifade ediyor. Sisteme alternatif yaşam ve toplum mücadelesi tam da ideolojik mücadele oluyor.

21. yüzyılın en büyük devrimi zihniyette gelişmek durumundadır. Bu, insanın ne olduğuna, nasıl yaşadığına, nasıl ilişkilendiğine, nasıl düşündüğüne, nasıl sevdiğine, kısacası insanın nasıl kurulduğuna ilişkin bir bilincin, iradenin ve kendi gerçekliğine denk tutarlı, anlamlı, özgür ve demokratik bir duruşun yaratılması anlamındadır. İdeolojik kimlik oluşumu bir yerde bireyselliğin gelişimidir. Bu aynı zamanda insanın demokratik sosyalizasyonudur. Toplumsal zeminde bireyin kendisiyle, toplumla ve doğayla demokratik-komünal, cinsiyet özgürlükçü ve toplumsal ekolojik bir ilişki örgüsünün başta zihniyette kuruluşu, bunun bilinç-duygu dünyasının oluşumu, pratik katılım ve örgütleniş bireyselliğin gelişimidir. Devrimin en büyüğü bu anlamda insandaki özgürlük potansiyelinin ve gücünün açığa çıkarılması, örgütlenilip en ileri

Komünar

düzeyde toplumsal yaşama kanalize edilmesidir. Zihniyeti parçalı, duyguları önemli oranda iktidara göre şekillenmiş olan, kendi doğasına ilişkin bilgisizlik denizinde yüzen, doğasıyla ilişkilenelemeyen, kendisini tarihselliği ve toplumsallığı içerisinde tanıyamayan bireyin militanlığı kesinlikle noksandır. Böyle bir militanlık olamaz. Kendini bilmeyenin, kendisiyle yüzleşemeyenin, kendisini değiştiremeyen, kendisinde tutku yaratamayan, anlam kuramayan devrimciliği olamaz. İktidarın en büyük kaynağı bu anlamda kendisini idealistçe, subjektif, oldukça ben-merkezci bir şekilde yaşam ve ilişkilere dayatan kişilik olmaktadır. Biz buna ideolojikleşmemiş, demokratik sosyalizasyonunu gerçekleştirememiş kişilik de diyebiliriz. Her türlü cehaletin, bilinçsizliğin, geri ilişkilerin ve yaşam ölçülerinin iktidarı ürettiğini bilmek durumundayız. Öyle bir toplumsal zamana girmiş bulunuyoruz ki, bu tür ilişki ve yaşam anlayışları ve şekillenmeleri hızla çürümekte, toplumsallığın dışına atılmakta, marjinalleşerek en fazla kendisini geri-geçici ve iktidarcı ilişkiler içerisinde zorla ayakta tutabilmektedir. Toplumsallaşma kendisini 21. yüzyılda mevcut egemenlikli sistemden daha hızlı ve daha köklü bir şekilde ayırıştırılmaktadır. Toplumsallık-tarihsellik bütün özüyle direniş halinde ve ortadadır. Bunun özgürlük alanları daha belirgin ve daha hızlı bir şekilde ortaya çıkmakta ve sistemden ayrılmaktadır. Yeni ve daha özgür, pozitif ve bilimsel bir toplumsallaşmanın tarihsel kökenleri, bilinç, ahlak ve politika gibi özdeğerleri tarihin hiçbir çağında bu kadar güçlü değildi. Toplumsallığın ne olup ne olmadığı hiçbir çağda bu kadar net bir bilince ulaşmamıştı. Potansiyel olarak en fazla ve en özgür gelişim imkanına sahip olduğu bir çağda bulunuyoruz. Bunu görmezlikten gelemeyiz. Bunun devrimciliğini biz salt 19-20. yüzyılın esasları üzerine kuramayız. Neydi bu esaslar? Her şeyden önce büyük ve tarihi eşitsizliklerin, haksız savaşların, sayısız katliamların ve çirkin çıkar ilişkilerinin, sömürünün açığa çıkarılması ve eşitlik-özgür-

lük idealinin ve iradesinin, arayışının ortaya çıkarılmasıydı. Bir toplumsal-tarihsel özün, bir tarihsel değerler sisteminin ve direniş damarının ve akışının açığa çıkarılmasıydı. Devrimciliğimizin bu değerler üzerinden geliştiği asla inkar edilemez. Bunlarla yoğrulduk. Eşitlik-özgürlük arayışlarının en çok biriktiği, aslında insan özünün en çok açığa çıktığı, bunun emek kahramanlığının, mücadeleliliğinin en çok geliştiği yüzyıllardır. Biz bunlardan esinlendik.

Fakat devrimciliği biz salt son 200 yılın bir göstergesi veya ürünü olarak değerlendiremeyiz. Son iki yüzyılı biraz da devrimler çağı olarak değerlendirmeye götüren, bu iki yüzyıla sığdırılan ve oldukça hızlanan toplumsal hareketlenmelerdir. Bunlara bir de bilimsel devrim, kültürel ve ekonomik gelişmeler eklendiğinde; son 200 yıllık tarih bir anlamda neredeyse bütün toplumların

**Gelinen aşamada toplumun
Ve doğanın kolay ve yüzeysel
Çözümleri kabul etmediği
Eskinin tekrarı olan hiçbir şeyi
İçine almadığı
Hatta bunları hızla kendi dışına
Attığı belirtilebilir.**

ayakta olduğu, ayaklanma halinde yeni sistem arayışlarının dorukta seyrettiği bir zaman dilimi olması kadar iktidarcı sistemin de en zirveye ulaştığı, en çok canavarlaştığı ve savaş kültürünün ve şiddet sarmalının gözü kara bir şekilde toplumlara dayatıldığı bir tarih olmasıdır. Son 200 yılda tarih çok hızlandı, çok köklü alt-üst oluşlar yaşandı, tarihsel çelişkiler ve dinamikler çok güçlü potansiyelleri ortaya çıkardı, hala da bu potansiyeller, kendi gelişim kanallarını bulabilmiş, sistem oluşturabilmiş ve durulabilmiş değildir. Öyle kısa vadede toplumsal hareketlerin durulacağı da yok gibi. Buna bir de doğadaki hızlı ve köklü değişimler-tahribatlar eklendiğinde

dünyanın çok köklü bir değişim sürecine girdiğini belirtebiliriz. Bu değişimin beslendiği kökleri, öz-değerleri -kısacası özü- ortaya çıkmış durumda. Bu değişimin nereye varacağı, nasıl sonuçlanacağı ve neleri yaratacağını kestirmek güç. 200 yıllık bir süreç bu kadar köklü bir değişim için çok uzun bir zaman dilimi değildir. Fakat 200 yıllık bir direniş ve ayaklanma çağı çözümü yaratabilecek yüklü çözüm verilerini ortaya çıkarabilir. Dile gelen binlerce yıllık tarihsel-toplumsal değerlerin ayaklanmasıdır. Dolayısıyla mücadelelerin tarafları kadar, üzerinde yoğunlaştığı değerleri ve ortaya çıkarmak istediği anlam gücünü anlamak, onlara bu bilinçle katılmak en büyük devrimcilik olmaktadır.

"Anlamak, adalettir" (Önderlik)

Gelinen aşamada

toplumun ve doğanın kolay ve yüzeysel çözümleri kabul etmediği, eskinin tekrarı olan hiçbir şeyi içine almadığı, hatta bunları hızla kendi dışına attığı belirtilebilir. Burada şöyle bir soru ortaya çıkıyor: Toplum, tarih ve doğa ne istiyor? Bu konuda en çok konuşması, irade koyması, akıl-duygu ve tutku yaratması gereken kuşkusuz toplum, tarih ve doğanın ürünü olan insandır. İnsan bütün bu gerçeklerin toplamı, anlamıdır. İnsan hepsinin öznesi konumundadır ve bu gerçeklerden beslenerek, onlara kopmaz bağlarla bağlandığı gerçeklerdir, insanın kendi öz gerçeğidir. İnsan bu gerçekliklerin belirleyeni değil, onlarla yaşayan, onların gelişim ve değişiminde yer alan, onları derinliğine yaşayan ve yaşatandır. Bu her şeyden önce felsefik ve ahlaki bir örgüdür.

Ortada anlam yüklü bir bağın olduğu kesin. Anlam yitimi, biraz da bu bağın çözülüşü olmaktadır. Oysa insan demek, biraz özgürlük bilinci-potansiyeli, biraz kendini ve gerçekliğini tanıma, anlama ve kapsama gücüdür. İnsanın kendi kuruluş gerçekliği

başından beri biraz bunları içeriyor. Toplumsallaşmanın kendisi insanı böyle yaratmıştır. Kendi yaratımına bu kadar yabancılaşmak ahlaki olmadığı kadar, adaletli de değildir. İnsanın kendi öz kaynaklarına yabancılaşması, sanki onlarsız yaşayabilecekmiş, onları inkar ve reddedebilirmiş gibi bir yanılgıyı ortaya çıkarmaktadır. Bu tam da binlerce yıllık erkek egemen aklın hakim zihniyetidir. Sanki onu yaratan bu doğa değilmiş gibi, sanki onu büyüten, besleyen ananın toplumsallığı değilmiş gibi, sanki bu her iki doğanın bir parçası değil de, onlarsız da yaşamı kurabilirmiş gibi, kendisini bir Tanrı büyüklüğünde, her şeyin yerin ve göğün yaratıcısı ve hükümdarı gibi görmesi, yalanın ve sapmanın belki de en büyüğüdür. Çok

kaba, hiç anlamayan, anlamak bile istemeyen, doğayı ve kadını kendisinin bir eki gibi gören, her türlü istismar ve tasarruf hakkını kendinde bulan, özünde bunlarsız kendisini tanıyamayacak olan erkeğin egemen zihniyeti tarihin belki de en haksız, tekçi, en yanılgılı ve yanlış kuruluşudur. Aşırı büyümüş, bitirici olan bu aklın günümüz çağında bilimle donanarak doğayı, toplumu, kadını, sevgi

ve saygıyı, duyguyu ve bedeni bu kadar parçalaması ve tüketmesi çağımızın en temel çıkmazının özüdür. Onun etrafında ördüğü hakim üst-toplum bütün kurumsallığı, iktidarcı yapılanmaları, toplumsallaşma biçimi ve sosyalite anlayışı yanlış kurulmuştur. Doğayı, tarihi ve toplumu tahrip ediyor. Yaşamı nefes alamaz duruma getiriyor. Yaşanılmaz bir toplumsallığı yaratıyor. Ezicidir, adaletsizdir, anlayış-sız, dar ve parçalayıcıdır. Ben-merkezcidir.

Dolayısıyla devrimi dar-sınıfçı, ulusçu veya salt siyaset zemininde, bir kurumsal değişim eksenine oturtamayız. Çok daha yaygın, toplum zeminine oturmuş, zihniyette, ahlakta, davranışta, sosyalitede,

Komünar

siyasette, kişilikte ve yaşam anlayışında ve felsefesinde bir devrim anlayışını geliştirmek zorundayız. Devrim anlayışımızın keskinliği ve radikallığı bu kadar derindir. Yeniden kendi doğası ve gelişim diyalektiği üzerine oturtulmuş bir toplumsallığın kuruluşudur bu. Bu sosyal-bilim devrimciliğidir. Duygusu olmayanın tarihi, toplumu, kadını ve doğayı anlaması, doğuşun acılarını, zorluklarını his-

**Sosyalbilim devrimciliği çok
Derinlikli toplumsallaştırıcı yapıcı
Bütünleyici, kurucu aklı
İstiyor. Kendini bu konuda
İdeolojikleştirmeyenin,
Çağın bilgisini kendisinde
Oluşturmayanın,
En gelişkin, duyarlı ve köklü
Bir duygu devrimini kendisinde
Gerçekleştirmeyenin çağın
Devrimciliğini yapması,
Onun öncü militanı olması
Düşünülemez.**

setmesi, anlamlandırması mümkün değildir. Kendi gerçekliğini görmeyenin, etrafındaki gerçekliği görebilmesi, bir özgürlük ilişki ağını kurması, özgürlük bilincini ve tutkusunu geliştirmesi mümkün değildir. Yaşamın nasıl geliştiğini, nasıl oluştuğunu bilmeyenin onu tutkuyla sevmesi, ona saygılı olması beklenmez. Yaşama saygısı olmayanın ahlakı sakattır.

Oysa sosyal-bilim devrimciliği çok derinlikli toplumsallaştırıcı, yapıcı, bütünleyici, kurucu aklı istiyor. Kendini bu konuda ideolojikleştirmeyenin, çağın bilgisini kendisinde oluşturmayanın, en gelişkin, duyarlı ve köklü bir duygu devrimini kendisinde gerçekleştirmeyenin çağın devrimciliğini yapması, onun öncü militanı olması düşünülemez. Bunun da en temel ayağını demokratikleşme, demokratik sosyalizasyonun oluşturduğu ortada. Eşitlik-özgürlük ölçülerini kendi yaşam felsefesi haline getirmek, ilişkilerini

demokratik-komünal değerler üzerine oturtmak, özgür yaşam ve ilişki anlayışını bir tutku düzeyinde ele almayı gerektirir. Yaşam duyarlılığın ve tutkusunun gelişimi, yaşamı rutin, fonksiyonel ve her türlü eziciliğinden, kabalığından arındırmak, kapsayıcı, yapıcı ve özgürleşmenin zemini olarak büyük bir saygı ve özverinin geliştirilmesi demokratik sosyalizasyonun başat karakteri olmaktadır. Bu da her türlü devletçi, iktidarcı ve egemenlikli zihniyet ve anlayışların aşılması anlamına gelmektedir. Dolayısıyla aşırı analitik zekanın toplumsal zeminlerine yeniden çekilerek, yaşam içerisinde duygusal zekâ ile dengelenmesi sosyal-bilim devrimciliğinin en önde gelen özelliği olmaktadır. Bu konuda Önderlik şunları belirtiyor:

"Tüm bilimsel gelişmeyi kapsayan, bilimlerin en son tamlayanı olarak sosyal bilim, dönüştürülmek istenen toplumun aydınlatıcı gücüdür. Eskiden mitolojik, dinsel ve felsefi ekollerle aydınlatılmaya çalışılan toplumsal olgu, uzun yürüyüşünde sınırlı da olsa sosyal bilimsel bir izaha kavuşmaya yaklaşmıştır. Toplumu bilimsel kavramak büyük bir güç verir. Bu anlamda sosyolojiyi sınırlı da olsa kavramak, toplumsal dönüşümün en güçlü yanıdır. Fakat bu yetmez. Şu hususu iyi bilmek gerekir ki, insanlık tarihindeki tüm mitolojik, dinsel, felsefi ve bilimsel çalışmalar son tahlilde toplumsal kaynaklıdır ve toplumun gerçeğini, sorunları ve çözümlerini aydınlatmak ve gereklerini yerine getirmek için inşa edilmişlerdir. Toplumdan ayrı bir varlıkları yoktur. Toplumu anlamadan ne bireyi, ne eşya ve doğayı hakkıyla kavramak mümkündür. Toplumun başına gelen insansal felaketlerin temelinde "savaş ve iktidarlar, devlet" cehalet ve zorbalık yatmaktadır. Ancak toplumu kavradıkça bu cehalet ve zorbalık kurumlarını aşabiliriz. Devlet, iktidar ve savaş analitik zekanın sapık ürünleri olduğu halde, aşılmaları da ancak analitik ve duygusal zekanın el ele vermesiyle mümkün olacaktır."

OKUYUCU MEKTUBU

PKK çalışmalarının gerekliliği ve oturtulması açısından önümüzde duran en temel görev; işlevi olan ideolojik çalışmaların sağlıklı bir biçimde yürütülmesidir. Bu çalışmaların en önemli boyutlarından biri de, hiç kuşkusuz teorik boyutun yeterince işlenmesi, kavranması ve kadroya mal edilmesidir.

Ortaya çıktığı ilk günden itibaren düşünsel, teorik ve ideolojik çalışmaları sağlıklı bir biçimde yürütebilmiş olmak Önderlik çalışmalarının özünü ve esasını oluşturmaktadır. PKK'nin yeniden inşa sürecinde kadronun önüne konulan temel görevlerden biri, bu çerçeve içinde paradigmanın bütün boyutlarıyla yapıya mal edilmesi ve yaşanan sorunların giderilmesi için gerekli donanımı yaratacak araçları oluşturmaktır.

Önderliğin yeniden inşa çerçevesinde oluşturmayı öngördüğü temel kurumlardan biri olan Sosyal Bilimler Akademisi ve sosyal bilim çalışmalarının gerekli yeterlilikte yürütülüp kadronun bu temelde ideolojik olarak yeterli donanımına ulaştırılmasıydı.

Sosyal bilim çalışmaları hedefi öncelikli olarak çağın sorunlarına çözüm getirebilecek düşünsel ve teorik alt yapı oluşturmaktır. Bunun için de çağın temel düşünce akımlarını araştırıp incelemek; bu alandaki gelişmeleri takip etmek, kolektif düşünce yaratabilecek bir zemin üzerinde hareket etmek, ideolojik çözüm perspektif ve iddiası olan herkesin olmasa olmazı olarak kabul edilip çalışmaları bu temelde yürütmek gerekmektedir. Önder APO içinde bulunduğu zorlu tecrit ve imha koşullarına rağmen, insanüstü bir çaba ve üretkenlikle PKK'nin iddiasını 21. yüzyıla taşıyabilme gücünü yaratıp ortaya koymuştur. Yaratılan bu düşünce gücünün çağın toplumsal sorunlarına çözüm gücü haline getirilebilmesi ancak bu düşüncenin

örgüt gücü haline getirilmesiyle mümkün olacaktır. Bu gerçekliğin bilinciyle hareket eden Önder APO, yarattığı düşünce gücünü PKK'nin yeniden inşası temelinde kendi örgütsel araçlarına kavuşturmayı bu ideolojik çizgiyi benimsediğini iddia eden kadronun önüne temel bir görev olarak koymuştur. Binlerce yıllık egemenlikli paradigmayı aşarak demokratik komünalizm düşüncesini bir paradigma temelinde üreten Önderlik gerçeği bu paradigmanın toplumsal sorunların pratik çözümünde bir güce dönüştürmenin zorluklarının bilinciyle bir çağ çalışması diyebileceğimiz kapsamlı bir proje olarak PKK'nin yeniden inşasını başlattığında, sorunun bu boyutunu tam olarak kavrayamayan kadro ya aceleci yaklaşarak sağlam bir temele dayanmayan çalışma tarzını öne çıkarmış ya da "uzun erimli bir çalışmadır" diyerek önündeki acil görevleri zamana yayma yaklaşımı sergilemiştir.

Bu yaklaşımlar PKK'nin yeniden inşa çalışmalarının oturtulması önünde engel olarak durmaya devam etmektedir. Tabi bu yaklaşımların ortaya çıkması özünde ideolojik çalışmaların yeterli duyarlılık ve hassasiyette ele alınmamasıyla yakından bağlantılıdır. PKK gibi yoğun pratik mücadele içerisinde gelişen ve kadrosunu bu pratik içerisinde yaratan bir partinin bu konuda bazı handikaplarla karşılaşması işin doğası gereğidir. Yoğun pratik içindeki kadronun düşünsel çalışmalardan uzaklaşması ve bu yönlü zaafları yaşaması partinin hem temel sorunu hem de giderilmesi gereken en temel çalışmasıdır.

Parti, paradigmal olarak kendini yeniden inşa ederken bütün bu sorunları gözetken bir perspektif ve çalışma tarzı oluşturmayı öncelikli bir hedef olarak önüne koymuş ve bu yönlü araçları yaratmayı ön görmüştür. Bu konuda birçok noktada yaşanan eksik ve yetersizlikler, ilgili ideolojik organlar tarafından gündeme alınıp değerlendirme konusu yapılmıştır. Hareketin ideolojik çalışma merkezinin bu konularda yürüttüğü tartışmalar ve çalışmaların kadroya taşırılması

Komünar

yönünde elinde bulunan bütün araçları yeterli yetkinlikte kullandığı söylenemese de, bu yönlü yoğun bir çabanın sergilendiği de gözler önündedir.

Partinin kadro yoğunluğunun en fazla bulunduğu alanların başında dağ gelmektedir. Dağ kadrosunun ideolojik olarak donatılması hareketin başarısı ve geleceği açısından belirleyici ve hayati önemdedir.

Bunu öngören ideolojik çalışma merkezi, Sosyal Bilimler Akademisi bünyesinde yayımladığı Komünar dergisiyle bu konudaki eksiklikleri gidermeye çalışmıştır. Komünar dergisinin üstlendiği misyon bu açıdan hayati önemdedir. Geçen iki yıl zarfında takip edebildiğimiz kadarıyla bu misyonuna denk bir çaba içerisinde bulunduğu, ancak yeterli sonuçları alabilecek içerik ve örgütlülük konusunda eleştirilecek birçok yönünün olduğunu da okuyucular olarak belirtmek durumundayız.

Öncelikle; Önderlik paradigmasının çok boyutluluğu ve zenginliğini yansıtmada yaşanan temel yetersizlik olarak çağın düşünce akımlarını Önderliğin takip ettiği ve gündemleştirdiği düzeyde ele almada kısır kalındığını belirtmek gerekiyor. Özellikle Önderliğin görüşme notlarında gündemine aldığı farklı konuları araştırıp inceleyerek, bunları kadronun gündemine taşıma misyonunu yeterince yerine getiremediğini belirtebiliriz. Eldeki araçlarla Önderlik gündemini takip etmeye çalışan kadro bu çalışmaları besleyecek ve tamamlayacak çalışmaların beklentisi içerisinde. İdeolojik ve teorik olarak misyon üstlenmiş bulunan kurumlar ve onların araçlarının bu yönlü yetersizlikleri bütün çalışmalardan daha fazla dikkat çekmekte ve eleştiri konusu olmaktadır. Komünar dergisi daha ilk çıkış perspektifinde bu yönlü çalışmalara ağırlık vereceğini belirtmiş olduğundan dolayı beklentiler daha fazladır ve eleştiriler de bu talebe yeterince cevap olamamaya yöneliktir.

Ayrıca Önderlik paradigmasının en önemli yönü komünal-kollektif yaratım boyutudur. Komünar dergisi bir kadro çalışması

olarak kendisini örgütlerken, bütün Önderlik kadrolarını bu çalışmaya dahil etmenin yol, yöntem ve araçlarını yaratmayı da bir görev olarak önüne koymuştu. Geçen süreç içerisinde Komünar'ın kendini kadroya mal etme ve kadro gücünü harekete geçirmede yetersiz kaldığı belirtilmelidir. Kadronun kolektif katılımının yaratacağı zenginlik ve çok boyutluluğu örgütleyememiş olmak Komünar dergisini sınırlı bir kadro kesiminin çalışması haline getirmiştir. Komünar'ın bu konudaki yetersizliğinden elbette ideolojik çalışmada bulunan çalışanların olduğu kadar gerekli ilgi ve katkıyı sunmakta zayıf kalan genel kadronun sorumluluğu da vardır. Komünar'ın ikinci yılında kendini örgütleme sorumluluğu kadar, gerekli birikim ve tecrübeyi yarattığını düşünerek bu yönlü beklentilerin haklı olarak artacağını da ifade etmemiz gerekiyor.

Diğer önemli bir sorun da; bütün eksikliklerine rağmen kadroda ciddi bir prestij edinmiş olan Komünar'ın kadrolara ulaştırılmasıdır. Derginin örgütlenmesinde yaşanan temel yetersizlik dağıtım sorunudur. İdeolojik çalışmalara en çok ihtiyaç duyulan alanlara düzenli olarak ulaşamamak Komünar'ın bizce en temel sorunudur. 24. sayısını çıkarmış olmasına rağmen birçok alanımıza halen derginin ancak birkaç sayısının ulaşmış olması anlaşılır gibi değildir. Bu işten sorumlu olan arkadaşları bu vesileyle bir kez daha eleştiriyor ve bu sorunun giderilmesini bekliyoruz.

Ayrıca bu konuda kendini sorumlu gören kadroların da yeterince ilgili ve duyarlı yaklaşarak katkı sunma çabasında yetersiz kaldığını kendimizde görüyor ve bu yönlü daha fazla çaba içerisinde olacağımızı belirtiyoruz.

İkinci yılını tamamlayan Komünar dergisinin örgütlenmesinde ve yayımlanmasında emeği geçen tüm yoldaşları bir kez daha kutluyor ve çalışmalarında üstün başarılar diliyoruz.

Devrimci selam ve saygılar

HPG'den bir grup Komünar okuyucusu

21.11.2007

İKİNCİ YILIN ARDINDAN

Partimizin 30'uncu kuruluş yıldönümünü büyük bir coşku ve heyecanla kutladığımız bugün, dergimizin yayın hayatına başlamasının 2'inci yılını da kutluyoruz. Partimizle birlikte yılanmak bizleri mutlu ediyor ve aynı zamanda tecrübe ve birikimlerimizi de artırıyor. Geçen 2 yılda partimizden edindiklerimizi yansıtmaya çalıştık, bu anlamda 3'üncü yılda edindiklerimizle daha güçlü bir dergi olmayı hedefleyecek, arkadaşlarımızın beklentilerine de cevap olmaya çalışacağız.

Hiçbir çalışma durduk yerde ve ihtiyaç dışı gelişmez. Her çalışma mutlaka bir gereklilikten, bir ihtiyaçtan kaynağını alır veya bir ihtiyacı karşılamak üzere gelişir. Komünar Dergisi de bu anlamda bir ihtiyacın ürünü olarak doğdu ve yayın hayatına da bu ihtiyacı gidermek üzere başladı. Yayın hayatına başlamamızın nedeni ve gerekçesi; ideolojik mücadele yürütmektir. Partimizin ideolojik bakışını parti ortamında etkin kılmak, bu anlamda kadroların eğitimine katkıda bulunmak temel gayesiyle dağda bulunan tüm yoldaşlar dikkate alınarak yayın çizgisi oluşturulmuştur.

Önderliğimizin tutsak alınması, bu sürecin yeterince ve tam anlaşılabilmesi fark-

lı yaşam anlayışlarının parti ortamında gelişmeye başlamasına yol açmıştır. Bu süreçte bazı insanlarda mücadelenin durdurulabileceği, kendilerinin de koptuğu sisteme yeniden dönebilecekleri umut ve hayallerinin doğmasına neden olmuştur. Partinin feshedilmesi bu kişilerde mücadelenin tadil edilmesinin en önemli işaretlerinden biri olarak görülmüştür. Tasfiyecilik de bu zeminden beslenmiş, gerek parti içindeki farklı anlayışlara, gerekse de parti dışındaki anlayış ve yaklaşımlara karşı ideolojik mücadele neredeyse rafa kaldırılmıştır. İdeolojisiz yaşanabileceği gibi sapkın bir yaklaşım geçtiği darboğazda partiye emen kılınmak istenmiş, bu anlayış başlangıçta örtük de olsa, sonunda tasfiyecilik biçiminde ortaya çıkmıştır. Tasfiyeciliğe ve ideolojisiz yaşam

yaklaşımlarına karşı mücadele etmek yayın hayatına başlamamızın en temel nedenlerinden biri olarak değerlendirilebilir.

Tasfiyecilik sadece bazı şahısların kişilikleriyle bağlantılı bir olay değildir. Bu çok daha geniş kapsamlı ele alınması gereken bir durumdur. Anlayışlar ve yaklaşımlar kişilerin kendilerinden çok daha önemlidir. Tasfiyeciler tasfiye edilmiş olabilir, ama eğer anlayışları devam ediyor, köklü bir değerlendirme ve eleştiriye tabi tutulmamışsa; onların dillendirdikleri yaşam anlayış ve yaklaşımları ortamda varlığını koruyabiliyor, kendilerini sürdürebiliyorsa; o zaman bilmek gerekir ki, kişiler etkisiz duruma getirilmiş olsalar da anlayışlarına, yaklaşımlarına karşı

Komünar

yeterli bir ideolojik mücadele yürütülmemiş demektir. Yaşanan darboğazda böyle bir sürecin geliştiği rahatlıkla söylenebilir. Bu, zorunlu olarak bu anlayış ve yaklaşımlara karşı ideolojik bir mücadelenin yürütülmesi gerekliliğini de ortaya çıkarmıştır. Komünar bu mücadeleyi yürütmenin aracı olarak yayın hayatına başlamış, ulaşabildiği alanlarda ve kadrolarda sadece tasfiyeciliğe karşı değil, tasfiyecilikten kaynağını alan anlayış ve yaklaşımlara karşı da ideolojik bir mücadeleyi yürütmüştür.

Komünar'ın ideolojik mücadeleyi yürütmesi kendi başına gelişen bir durum değildir. Yeniden yapılanan partimizin her türlü sınıf dışı anlayış ve yaklaşımlara karşı mücadele etme kararlılığına ulaşmasıyla birlikte Komünar da bu çalışma da yerini almıştır. İdeolojik mücadele asla ertelenmemesi gereken bir mücadele olup, kazanmanın da, kaybetmenin de belirlendiği bir çalışmadır. Komünar'ın bu çalışmayı yeterince güçlü ve etkili bir tarzda yapma istek ve çabası olsa da yetersiz kaldığı söylenebilir. 2 yıllık çalışmalarımızdan edindiğimiz tecrübeyle 3'üncü yılda daha etkili bir çaba içerisinde olacağımızı belirtebiliriz.

Önderlik paradigmasını kavrama kavratma ve yaymayı, tüm parti ve gerilla yapımızı Önderlik paradigmasıyla buluşturma gibi büyük bir görevi de üstlendik. Bu anlamda Önderlik paradigmasını kavradığımız oranda dergimizin sayfalarına taşındık, hem ideolojik mücadeleyi güçlendirme, hem de dergimizi bir eğitim platformu olarak işlemeye çalıştık. Genel anlamda çalışmalarımızda belli bir sonuç aldığımızı söyleyebiliriz, ancak yeterli olduğunu ve yeterli olduğumuzu söyleyemeyiz.

Dergimizin sayfalarında ideolojik değerlendirmeler kadar, teorik derinliği olan yazılar da yayınlandı. Kuantumdan felsefeye; ekonomiden politikaya, savaşa varan düzeyde geniş çerçeveli yazılara sayfalarımızda yer verdik. Yine güncel politika ve değerlendirmeler ağırlıklı olmasa da sayfalarımızda yer buldu.

Dergimiz yayın hayatına başlarken sınırlı sayıda kadro ve çalışanıyla sınırlı kalmayı düşünmedi. Geniş çevreden arkadaşları çalışmalarına katmayı yaklaşım olarak benimsedi. Bu yönlü belli bir çaba içerisine de girildi, dergimizin sayfaları arkadaşlara açılmaya, arkadaşların katkıları da alınmaya çalışıldı. Ancak bu konuda yeterli olduğumuz, bu planımızı eksiksiz hayata geçirdiğimiz söylenemez. Bu konuda bazı çabalarımız olsa da yetersiz kaldığımızı söyleyebiliriz. Bazen biz arkadaşlara ulaşamadık, bazen arkadaşların yazıları bize ulaşmadı. Bundan kaynaklı olarak dergimiz biraz da dar bir arkadaş yapısıyla sınırlı kaldı. Buradan okuyucularımıza çağrımızdır: Dergimizin sayfaları ideolojik, teorik yazılarınıza açıktır. Yazılarınız bizleri güçlendirecek, dergimizi daha güçlü bir dergi haline getirecektir.

Dergimizin tüm alanlara ve arkadaşların eline ulaşmadığını, bazı sayılarımızın bazı alanlara oldukça gecikmeli ulaştığını biliyoruz. Bunun teknik nedenlerden kaynaklandığını belirtebiliriz. Üzerinde duracak, dağıtımın daha düzenli olmasını sağlamaya çalışacağız.

Dergimizde teknik nedenlerden dolayı zorunlu olarak bazı düzenlemelere gittik. Dergimizin ebatlarında az da olsa bir küçülme olacaktır. Yine ön kapak, logo, amblem ve yazı karakterinde de bir değişikliğe gittik. Kısacası yeni yılda yeni bir dergiyle arkadaş yapının huzurunda olacağız. Dergimizin yazı istemlerini hiç geri çevirmeyen ve zamanında bize ulaştıran başta Abbas arkadaşına, bu konuda büyük katkıları olan Karasu arkadaşına ve yazılarıyla katkı sunan, emeği geçen arkadaşlara teşekkür ediyor, önümüzdeki yıl ve sayılarda da yazılarıyla dergimizi güçlendireceklerini umuyor, bekliyoruz.

Nice yıllara ve yeni sayılarda buluşmak dileğiyle tüm yoldaşlara başarılar diliyor, partinin 30'uncu kuruluş yıldönümü kutluyoruz.

KOMÜNAR

